

ΑΙ ΘΕΙΑΙ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΙ
ΤΩΝ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΕΡΩΝ ΗΜΩΝ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
ΚΑΙ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ
ΣΥΝ ΤΗ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΩΝ
ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΛΥΧΝΙΚΟΥ, ΟΡΘΟΥ,
ΚΑΙ ΤΟΥ ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ.

Ἀκριβῶς ἐπιθαωρηθεῖσαι καὶ πλουτισθεῖσαι
δι' ὑποσημειώσεων περιέργων

Παρά τοῦ Παναγιωτάτου καὶ Σεβασμιωτάτου Πατριάρχου
Π. Κωνσταντινουπόλεως

Κ. Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΥ ΤΟΥ Α΄.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΠΕΤΡΟΥ Β. ΜΩΡΑΪΤΙΝΗ.
ΟΔΟΣ ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ

—
1877.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΑΓΓΕΛΟΥ Ν. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Βασιλ. Κανονισμός
Τακτοποίησης της Βαγίας 1935
'Αδιν. 25/5/27

ΑΙ ΘΕΙΑΙ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΙ
ΤΩΝ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΕΡΩΝ ΗΜΩΝ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΛΥΞΟΣΤΟΜΟΥ
ΚΑΙ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ

ΣΥΝ ΤΗ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΩΝ
ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΛΥΧΝΙΚΟΥ, ΟΡΘΟΥ,
ΚΑΙ ΤΟΥ ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ.

Ἀκριβῶς ἐπιθεωρηθεῖσαι καὶ πλουτισθεῖσαι
δι' ὑποσημειώσεων περιέργων

Παρά τοῦ Παναγιωτάτου καὶ Σεβασμιωτάτου Πατριάρχου
Π. Κωνσταντινουπόλεως

Κ. Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΟΥ Α΄.

ΔΗΜ. Ι. ΚΟΥΤΙΜΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

Διδάκτωρ τῆς Θεολογίας
ΙΕ ΧΕ.

ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
Δ. Ι. ΚΟΥΤΙΜΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΠΕΤΡΟΥ Β. ΜΩΡΑΙΤΙΝΗ,

ΟΔΟΣ ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ

1877,

Τὸ παρὸν Ἱεροτελεστικὸν ἀκριβῶς ἐπιθεωρηθὲν καὶ πλου-
τισθὲν δι' ὑποσημειώσεων ἀναγκαιοτάτων παρὰ τοῦ Παν-
γιωτάτου καὶ Σεβασμιωτάτου Πατριάρχου Π. Κωνσταντι-
νουπόλεως Κ. Κ. Κωνσταντίου τοῦ Α'. τύποις ἐκδίδεται
ἀδείᾳ Ἐκκλησιαστικῇ.

ΑΩΝΗ. κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον.

ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΟΥ ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΙΚΟΥ.

ΠΩΣ ΟΦΕΙΛΑΙ ΥΠΕΡΕΤΕΙΝ ΤΩ ΙΕΡΕΙ

Ἐν τῷ μεγάλῳ Ἑσπερινῷ, τῷ Ὁρθρῷ,
καὶ τῇ λειτουργίᾳ.

ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΝ
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ.

Παραγενομένου τοῦ Ἑσπερινοῦ, ἀπέρχεται ὁ Ἱερεὺς σὺν, τῷ Διακόνῳ, καὶ ποιοῦντες Μετανοίας τρεῖς ἐμπροσθεν τῆς Εἰκόνης τοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆς Θεοτόκου, καὶ εἰς τὴν μέσιν, εἰσέρχονται εἰς τὸ Ἱερατεῖον. Ἐνθα λαβὼν ὁ Διάκονος τὸ Στοιχάριον αὐτοῦ, καὶ τὸ Ὠράριον, καὶ προσκυνήσας, τρεῖς κατὰ Ἀνατολὰς, προσέρχεται τῷ Ἱερεῖ, καὶ φησιν,

Εὐλόγησον Δέσποτα τὸ Στοιχάριον σὺν τῷ Ὠραρίῳ.
Καὶ τοῦ Ἱερέως εὐλογήσαντος, ἐνδύεται αὐτά. Καὶ ἐξελθὼν ἔξω τοῦ Ἱεροῦ Βήματος, καὶ στὰς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ λέγει.

Εὐλόγησον Δέσποτα.

Ὁ Ἱερεὺς. Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Προσимиακοῦ Ψαλμοῦ λέγει ὁ Διάκονος.

Εν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν Ἀγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ὑπὲρ τοῦ Ἁγίου Οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστει, εὐλαβείας, καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δαΐνος), τοῦ τιμίου Πρεσβυτέρου, τῆς ἐν Χριστῷ Δι' αὐτοῦ παντὸς τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ Λαοῦ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ὑπὲρ τοῦ συμπολεμῆσαι, καὶ ὑποτάξαι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ὑπὲρ τῆς Ἀγίας Μονῆς ταύτης, πάσης Πόλεως, Χώρας, καὶ τῶν πιστεὶ οἰκούντων ἐν αὐταῖς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ὑπὲρ εὐκрасίαις ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ὑπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ὑμῶν, Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Ἱερεύς.

Ὅτι πρέπει σοὶ πᾶσα δόξα.

Εἶτα τὸ,

Μακάριος ἀνὴρ.

Οὗ πληρωθέντος, λέγει ὁ Διάκονος,

Ἔτι, καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον.

Τῆς Παναγίας ἀχράντου.

Ὁ Ἱερεύς.

Ὅτι οὖν τὸ κράτος.

Μετὰ δὲ τὸ, Κύριε ἐκέκραξα, ὁ Διάκονος λαβὼν τὸ Θυμιάμα ὁμοῦ μετὰ τοῦ θυμιατοῦ, πρόσεισι τῷ Ἱερεῖ, λέγων, Εὐλόγησον Δέσποτα τὸ Θυμιάμα.

Καὶ μετὰ τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἱερέως, ἐξέρχεται ὁ Διάκονος ἐκ τοῦ Βήματος, καὶ θυμιά τὰς Εἰκόνας καὶ τὸν λαόν, κατὰ τὸ ἔθος τῶν Ἀγίων Ἐκκλησιῶν. Καὶ πάλιν ὑποστρέφει ἐν τῷ Βήματι. Ὅταν δὲ ψάλλωσι τὸ Δόξα, καὶ νῦν, ποιῶσιν ὁμοῦ ὁ, τε Διάκονος καὶ Ἱερεὺς Εἰσοδόν, προπορευομένου τοῦ Διακόνου μετὰ λαμπάδων καὶ ἱσταμένων ἀντικρυς τῶν Ἀγίων Θυρῶν, λέγει ὁ Διάκονος πρὸς τὴν φωνὴν πρὸς τὸν Ἱερέα.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν

Καὶ ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν. Ἐσπέρας, καὶ πρωΐ, καὶ μεσημέριαι κτλ. Καὶ μετὰ τὴν Εὐχὴν, λέγει ὁ Διάκονος.

Εὐλόγησον Δέσποτα τὴν Ἀγίαν Εἰσοδόν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς.

Εὐλογημένη ἡ Εἰσοδος τῶν Ἀγίων σου, Κύριε.

Εἴτα ὁ Διάκονος θυμιάσας, ἐκφωνεῖ Σοφία ὀρθοί. Καὶ εἰσέρχονται ἐν τῷ Ἀγίῳ Βήματι. Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ, Φῶς ἵλαρόν. Ὁ Διάκονος πρὸς τὸν λαόν θεωρῶν, λέγει. Ἐσπέρας προκείμενον. Ψαλλομένου δὲ τοῦ προκειμένου ἐξέρχεται ὁ Διάκονος, καὶ στάς αὐθις ἐν τῷ συνήθει τόπῳ λέγει.

Εἰπώμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ἡμῶν εἰπώμεν.

Κύριε Παντοκράτορ, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, δεόμεθ' σὺ ἐπάκουσον, καὶ ἐλέησον.

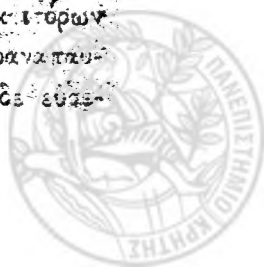
Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθα σου, ἐπίκουσον, καὶ ἐλέησον.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος).

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν Ἱερέων, Ἱερομονάχων, Ἱεροδιακόνων καὶ Μοναχῶν, καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων, καὶ αἰοδίων κτισμάτων τῆς Ἀγίας Μονῆς ταύτης, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν προαναριθμημένων Πατέρων καὶ Ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐν ὁλῇ εὐσεβῶς κειμένων καὶ ἀπανταχοῦ Ὁρθοδόξων.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους ζωῆς, εἰρήνης, υγείας, σωτηρίας, συγχωρήσεως, καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, τῶν Ἀδελφῶν τῆς Ἀγίας Μονῆς ταύτης.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν τῷ Ἀγίῳ καὶ πανσέπτῳ Ναῷ τούτῳ, κοπιώντων, φαλλόντων. Καὶ ὑπὲρ τοῦ περιεστῶτος Λαοῦ, τοῦ ἀπεκδεχομένου τὸ παρὰ σοῦ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος.

Ὁ Ἱερεὺς. Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος.

Μετὰ δὲ τὸ, Καταξίωσεν. Λέγει ὁ Διάκονος.

Πληρώσωμεν τὴν Ἑσπερινὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον ἐλεησον καὶ διαφύλαξεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι.

Τὴν ἐσπέραν πᾶσιν τελεῖν, ἀγίην, εἰρηνικὴν, καὶ ἀναμάρτητον, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ἀγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φίλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωματῶν ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά, καὶ καλὴν ἀπολογίην, τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ Βήματος τοῦ Χριστοῦ, αἰτησώμεθα.

Τῆς Παναγίας ἀχρίντου.

Ὁ Ἱερεὺς. Ὅτι ἀγαθός. Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος. Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει τὴν Εὐχὴν. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κλίνωνας Οὐρανοὺς κτλ. Εἴτα ἐκφωνεῖ. Εἴη τὸ κράτος.

Μετὰ δὲ ταῦτα εἰσέρχεται ὁ Διάκονος εἰς τὸ Βῆμα. Καὶ Λιτῆς οὔσης, λαμβάνει τὸ Θυμιατὸν τῇ ἀριστερᾷ, καὶ ἐξέρχεται ὁμοῦ μετὰ τοῦ Ἱερέως, καὶ ἔρχονται εἰς τὸν συνήθη τόπον ὅπου εἰ πάντε ἄρτοι, καὶ τὸ ἔλαιον, καὶ ὁ εἶνος.

κεῖνται, καὶ θυμιάσας αὐτοὺς τρεῖς, ἵσταται πλησίον τοῦ Ἱερέως. Λέγων ἐκφύως.

Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν Λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου· ἐπίσκεψαι τὸν κόσμον σου ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς· ὕψωσον κέρας Χριστιανῶν Ὁρθοδόξων, καὶ κατὰπεμψων ἐφ' ἡμᾶς τὰ ἐλέη σου τὰ πλούσια· πρεσβείαις τῆς Παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας· δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ· προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων Δυνάμεων Ἀσωμάτων τοῦ τιμίου, ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου, καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν Ἀγίων ἐνδόξων καὶ Πανευφύμων Ἀποστόλων· τῶν ἐν Ἀγίοις Πατέρων ἡμῶν, καὶ Οἰκουμενικῶν μεγάλων Διδασκάλων καὶ Ἱεραρχῶν, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου, Ἰωάννου τοῦ Ἀλεξάνδρου Πατριάρχων Ἀλεξανδρίας, Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις, Σπυρίδωνος Ἐπισκόπου Τριφυθοῦντος τοῦ Θαυματουργοῦ. Τῶν Ἀγίων ἐνδόξων Μεγαλομαρτύρων, Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, Δημητρίου τοῦ Μυροβλύτου, Θεοδώρων, Τύρωνος, καὶ Στρατηλάτου, καὶ Ἱερομ. Χαραλάμπους. Τῶν Ἀγίων ἐνδόξων, καὶ Καλλινίκων Μαρτύρων· τῶν Ὁσίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν· τῶν Ἀγίων καὶ Δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἀννης, τοῦ ἁγίου (τοῦ δεῖνος τῆς ἡμέρας), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν· καὶ πάντων σου τῶν Ἀγίων. Ἰκετεύομέν σε Πολυέλεε Κύριε, ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ἀκαρτωτῶν δεομένων σου, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς.

Καὶ ψάλλει ὁ δεξιὸς Χορὸς τὸ, Κύριε ἐλέησον, γ'.

Ὁ δὲ Διάκονος θυμῶ. Καὶ καθεξῆς οὕτω ποιεῖ εἰς πᾶν τέλος τῆς στάσεως. ψαλλομένου τοῦ, Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος.

Ετι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν Ἀγίαν Μονὴν ταύ-

ΣΗΜ. ὅτι, εἰς τὰς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησίαις, εἰς τὴν ἀρτοκλασίαν ἀντὶ τοῦ Σῶσον ὁ Θεὸς, λέγουσι τὸ Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἐλεός σου . . . Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ . . . Ἐτι δεόμ. ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκ. ἡμῶν (τοῦ δεῖνος). . . Ἐτι δεόμ ὑπὲρ ἐλέους, ὑγείας, βοιωθείας, ἐπισκέψεως καὶ συγχωρήσεως τοῦ Θεοῦ (τοῦ ἔχοντος τὴν ἀρτοκλασίαν). . . Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν πόλιν, ἢ χώραν κτλ.

την, καὶ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν, ἀπὸ λοιμοῦ, σεισμοῦ, κατὰ-
ποντισμοῦ, πυρός, μαχαίρας, ἐπιδρομῆς ἄλλοφύλων, καὶ ἐμφυ-
λίου πολέμου· ὑπὲρ τοῦ Ἰλεων, εὐμενῆ, καὶ εὐδιάλλακτον γενέ-
σθαι τὸν ἀγαθὸν καὶ φιλόανθρωπον Θεὸν ἡμῶν, τοῦ ἀποστρέψαι
πᾶσαν ὀργήν, καὶ νόσον, τὴν καθ' ἡμῶν κινουμένην, καὶ ρύσασθαι
ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐπικειμένης δικαίας αὐτοῦ ἀπειλῆς, καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς·

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐτεβεστάτων καὶ Θεοφυλάκτων Βα-
σιλέων ἡμῶν, κράτους, νίκης διαμονῆς, υἱείας, σωτηρίας αὐτῶν·
καὶ τοῦ Κυρίου τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπιπλέον συνεργῆσαι, κατευοδῶ-
σαι αὐτοὺς ἐν πᾶσι, καὶ ὑποτάξαι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν πάντα
ἐχθρόν καὶ πολέμιον· εἰπώμεν.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), καὶ
πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἐτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ πάσης ψυχῆς Χριστιανῶν θληβομένης
τε καὶ καταπονουμένης, ἐλέους Θεοῦ καὶ βοηθείας ἐπιδεομένης-
σκέπης τοῦ Ἁγίου οἴκου τούτου, καὶ τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῷ·
εἰρήνης καὶ καταστάσεως τοῦ σύμπαντος Κόσμου, εὐσταθείας τῶν
ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν, σωτηρίας καὶ βοηθείας τῶν μετὰ
σπουδῆς καὶ φόβου Θεοῦ κοπιούντων καὶ διακονούντων Πατέρων,
καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν ὑπὲρ τῶν ἀπολειφθέντων, καὶ τῶν ἐν ἀπο-
δημαίαις ὄντων, ὑπὲρ ἰάσεως τῶν ἐν ἀσθενείαις κατακειμένων·
ὑπὲρ κοιμήσεως, ἀνάστασις, μακαρίας μνήμης, καὶ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν
πατέρων τῶν προαπελθόντων εὐσεβῶν Πατέρων καὶ ἀδελφῶν
ἡμῶν, τὸν ἐνθάδε κειμένων, καὶ ἀπανταχοῦ Ὀρθοδόξων· ὑπὲρ
ἀναρρύσεως τῶν αἰχμαλώτων, καὶ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν
ἐν ταῖς διακονίαις ὄντων· καὶ πάντων τῶν διακονούντων καὶ δια-
κονησάντων ἐν τῇ Ἁγίᾳ Μονῇ ταύτῃ· εἰπώμεν.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, υἱείας, σωτη-
ρίας, ἐπιτελείας συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν, τῶν
δούλων τοῦ Θεοῦ, τῶ ἐπιτελούντων τὴν Ἁγίαν ἐδὲρτὴν ταύ-
την· εἰπώμεν.

Ἐτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι κύριον τὸν Θεὸν
ζώντος τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν, καὶ ἐλεῆσθαι ἡμᾶς

Ὁ Ἱερεύς.

Ἐπάκουσον ἡμῶν ὁ Θεός.

Εἰρήνη πᾶσι.

ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ.

Ὁ Διάκονος.

Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνειτε.

Ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν. Δέσποτα, κύριε Ἰησοῦ Χριστέ.

Ἦς πληωθείης, ψάλλει πρὸς τῶν Χορῶν τὸ Θεοτοκίον. Ὁ δὲ Διάκονος θυμιάσας, ἀκλῶθεν τοὺς πέντε ἄρτους. Εἶτα μετὰ τοῦ Ἱερέως ἵσταται κατὰ ἀνατολὰς ἔμπροσθεν τῶν πέντε ἄρτων, καὶ λέγει.

Τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Καὶ ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν.

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὁ δὲ Διάκονος θυμιάσας, γ'. Καὶ τὸν Προεστῶτα, εἰσέρχεται μετὰ τοῦ Ἱερέως εἰς τὸ Ἅγιον Βῆμα. Καὶ οἱ χοροὶ ψάλλουσι τὰ στιχηρὰ τοῦ στίχου. Μετὰ δὲ τὸ Ἀπολυτίκιον, λέγει ὁ Διάκονος. Σοφία. Ὁ Χορὸς.

Εὐλόγησον Δέσποτα. Ὁ Ἱερεὺς. Ὁ ὢν εὐλογητὸς Χριστός.

Καὶ ποιεῖ τὴν Ἀπόλυσιν.

Τέλος τῆς Ἱεροδιακονικῆς Τάξεως, τῆς γενομένης

Κατὰ τὴν Ὁραν τοῦ Ἑσπερινοῦ.

ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΟΥ ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ.

Πῶς ὀφείλει σὺν τῷ Ἱερεῖ ὑπηρετῆσαι
ἐν τῷ τοῦ Ὁρθρου Καίρῳ.

Ψαλλομένων τῶν Ἀναβηθμῶν, εἰσέρχεται ὁ Ἱερεὺς ἅμα τῷ Διαικόνῳ ἐντὸς τοῦ ἁγίου Βήματος καὶ εὐλογήσαντος τοῦ Ἱερέως τὸ Στιχάριον, ἐνδύεται τεῦτο ὁ Διάκονος ὑνίθως. Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν Ἀντιφώνων, καὶ τοῦ προκειμένου. Ἐκφωνεῖ ὁ Διάκονος.

Τοῦ Κυρίου δεηθώμεν.

Καὶ ὁ Ἱερεύς. Ὅτι Ἄγιος εἶ.

Ψαλλομένου δὲ τῷ πᾶσα πνοή. Ἐκφωνεῖ ὁ διάκονος. Σοφία ἐρθοί, ἰκεύσωμεν τοῦ Ἁγίου Εὐαγγελίου.

Ὁ Ἱερεύς. Εἰρήνη πᾶσι.

Ἐκ τοῦ κατὰ (τὸν δεῖν Εὐαγγελιστὴν) Ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα.

Ὁ Λόγος. Δόξα σοι Κύριε δόξα σοι.

Ὁ διάκονος. Πρόσχωμεν,

Καὶ ἀναγιώσκει ὁ Ἱερεὺς τὸ Εὐαγγέλιον.

Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ τῶν συνήθως ψαλλομένων Τροταρίων, ἐξέρχεται ὁ διάκονος, καὶ ἱστάμενος ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, λέγει μεγαλοφώνως.

Σῶτον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου.

Καὶ τὰ λοιπὰ ἕως τοῦ,

Ἐπάκουσον ἡμῶν δεομένων σου, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὁ Χορὸς Κύριε ἐλέησον.

Καὶ ὁ Ἱερεύς.

Ἐλέει, καὶ οἰκτιρμαῖς, καὶ φιλανθρωπίᾳ.

Ἀρχομένων δὲ τῶν Καθόνων ψαλλεσθαι, ὁ διάκονος θυ-

μιᾶ τὰς ἁγίας Εἰκόνας, καὶ τὸν Λαόν, ὡς ἔθος. Καὶ μετὰ τὸ θυμιᾶσαι πάντας, εἰσέρχεται ἐν τῷ βήματι, καὶ ἀποτίθῃσι τὸ Θυμιαζόν· καὶ ἐξερχόμενος, ἵσταται ἐν τῷ συνήθει αὐτοῦ τόπῳ.

Μετὰ δὲ τὸ τέλος τῆς γ'. Ὁδῆς, λέγει ὁ Διάκονος.

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθώμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον.

Τῆς Παναγίας ἀχράντου.

Ὁ ἱερεὺς, ἐκφωνεῖ.

Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὁμοίως μετὰ τὸ τέλος τῆς ς'. ὠδῇ; λέγει ὁ Διάκονος.

Ἔτι, καὶ ἔτι. Ἀντιλαβοῦ, σῶσον.

Τῆς Παναγίας ἀχράντου.

Καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν.

Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης.

Εἰς δὲ τὴν ἡ. ὠδὴν ποιεῖ μετάνοιαν ὁ Ἱερεὺς ἅμα τῷ Διακόνῳ, τῷ Προεστώτῃ, καὶ εἰσέρχονται ἐντὸς τοῦ Βήματος, καὶ ἐνδύονται ὡς ἔθος. Πληρωθείσης δὲ τῆς ἡ. ὠδῆς,

Ψάλλει ὁ Διάκονος.

Τὴν Θεοτόκον, καὶ Μητέρα τοῦ φωτός, ἐν ἡμῶσι τιμῶντες μεγαλύνωμεν.

Καὶ οὕτως ἐξέρχεται, καὶ θυμιᾶ πάντας, καὶ ὑποστρίψας, ποιεῖ μικρὴν συναπτὴν, λέγων.

Ἔτι, καὶ ἔτι. Ἀντιλαβοῦ, σῶσον.

Τῆς Παναγίας ἀχράντου Ὁ ἱερεὺς. Ὅτι σὲ αἰνεῦσι.

Πληρωθείσης δὲ τῆς δοξολογίας. ἐξέρχεται ὁ Διάκονος· καὶ στὰς ἐν τῷ αὐτῷ συνήθει τόπῳ, λέγει.

Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς, κατὰ τὸ μέγα.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν, καὶ Ὁρθοδόξων.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν Ἀδελφῶν.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν Μακαρίων.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφρούντων.

Ὁ ἱερεύς. Ὅτι ἐλεήμων.

Εἶτα πάλιν ὁ Διάκονος.

Πληρώσωμεν τὴν Ἑωθινὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν τελείν.

Ἀγγελον εἰρήνης πιστὸν ὁδηγόν.

Συγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν.

Τὰ κίλι καὶ συμφέρονια.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς.

Χριστινὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν.

Τῆς Παναγίας ἰχράντου.

Ὁ ἱερεύς. Ὅτι Θεὸς ἐλέους. Εἰρήνη πᾶσι. Ὁ διάκονος.

Της κεφαλᾶς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνατε.

Καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν, ἐκφωνεῖ ὁ ἱερεύς. Σὺν γὰρ ἐστι.

Εἶτα ὁ διάκονος. Σοφία. Ὁ λαός. Εὐλόγησον δέσποτα.

Ὁ ἱερεύς. Ὁ ὢν εὐλογητός. Καὶ τὰ λοιπά. Καὶ ποιεῖ
τὴν Ἀπόλυσιν τοῦ Ὁρθρου.

Τέλος τῆς τοῦ Ὁρθρου διατάξεως.

**ΔΙΑΤΑΞΙΣ
ΤΟΥ ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ.**

Ἐν τῇ Θεῇ καὶ Ἱερᾷ Λειτουργίᾳ τοῦ ἐν Ἀγίοις
Πατρὸς ἡμῶν

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ.

ΚΑΙ Α΄ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΟΜΙΣΗΣ.

Επιστάντος τοῦ καιροῦ τῆς Ἱερουργίας, ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ
διάκονος λαβόντες παρὰ τοῦ Προεστῶτος καιρὸν, ἔρχονται
ἐμπροσθεν τῶν ἁγίων Θυρῶν, καὶ προσκυνοῦντες γ'. κατὰ
ἀνατολὰς λέγει ὁ διάκονος τῷ Ἱερεῖ. Εὐλόγησον δέσποτα.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς. Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Εἶτα ὁ διάκονος. Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, Δόξα σοι.
Βασιλεῦ Οὐράνιε. Τὸ Τρισάγιον. Καὶ τὰ ἐξῆς. Ὁ Ἱερεὺς.
Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία. Εἶτα λέγει ὁ διάκονος.
Ἐλέησον ἡμᾶς. Δόξα. Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς. Καὶ νῦν.
Τῆς εὐσπλαχνίας.

Ἐπειτα ἔρχονται εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, λέγον-
τες. Τὴν ἄχραντον Εἰκόνα σου.

Εἶτα εἰς τὴν τῆς Θεομήτορος, καὶ λέγουσιν.

Εὐσπλαχνία: ὑπάρχουσα.

Καὶ μετὰ τὸ ἀσπασθῆναι, κλίνουσι τὰς κεφαλὰς αὐτῶν
ἐμπροσθεν τῆς ὡραίας Πύλης, καὶ εἰπόντος τοῦ διακόνου.

Τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Λέγει ὁ ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν.
Κύριε ἐξαπόστειλον.

Καὶ ἀπέρχονται εἰς τὸ Θυσιαστήριον λέγοντες τὸ,
Εἰσελεύσομαι εἰς τὸν εἰκόν σου. Καὶ τὰ λοιπὰ.

Εἰσελθόντες δὲ εἰς τὸ Ἱερατεῖον, ποιῶσι προσκυνήματα
τρία ἐμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης, καὶ ἀσπάζονται τὸ
ἅγιον Εὐαγγέλιον, καὶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν. Εἶτα λαμβά-
νουσιν ἕκαστος τὸ Στοιχάριον, καὶ προσκυνοῦσι, γ'. λέγοντες.

Ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.

Καὶ προσέρχεται ὁ διάκονος τῷ Ἱερεῖ, κρατῶν ἐν τῇ

δεξιᾷ χειρὶ τὸ Στοιχάριον σὺν τῷ Ὁραρίῳ, καὶ ὑποκλίνας μικρὸν τὴν κεφαλὴν, φησὶν.

Εὐλόγησον Δέσποτα τὸ Στοιχάριον σὺν τῷ Ὁραρίῳ.

Ὁ δὲ ἱερεὺς λέγει. Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, κτλ.

Ἀποχωρῶν δὲ καθ' ἑαυτὸν ὁ διάκονος εἰς ἓν μέρος, ἐν δύεται τὸ Στοιχάριον, λέγων.

Αγαλλιᾶσεται ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τῷ Κυρίῳ· ἐνέδυσσε γάρ με ἱμάτιον σωτηρίου, καὶ χιτῶνα εὐφροσύνης περιέβαλέ με, ὡς νυμφίῳ περιέθηκέ μοι μίτραν, καὶ ὡς νύμφην κατεκόσμησέ με κόσμῳ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶ-
τῶν αἰώνων.

Καὶ τὸ μὲν ὠράριον ἀσπασάμενος, ἐπιτίθῃσι τῷ ἀριστερῷ ὤμῳ. Εἰς τὸ δεξιὸν ἐπιμανίκιον λέγει.

Η δεξιὰ σου Κύριε δεδόξασται ἐν ἰσχύϊ. Ἡ δεξιὰ σου χεὶρ κύριε ἔθραυσεν ἐχθροὺς, καὶ τῷ πλήθει τῆς δόξης σου, συνέτριψας τοὺς ὑπεναντίους. Ἐν δὲ τῷ ἀριστερῷ.

Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με καὶ ἔπλασάν με, συνέτισόν με καὶ μαθήσομαι τὰς ἐντολάς σου.

Εἶτα ἐνδεδυμένου ὄντος τοῦ Ἱερέως νίπτουσι τὰς χεῖρας λέγων ἕκαστος τὸν ψαλμόν.

Νίψομαι ἐν ἁθώοις τὰς χεῖράς μου.

Ὁ δὲ διάκονος, ἀπελθὼν εἰς τὴν Πρόθεσιν, εὐτρεπίζει τὰ ἱερὰ, τὸν μὲν δίσκον τιθεὶς ἐν τῷ ἀριστερῷ μέρει, τὸ δὲ Ποτήριον ἐν τῷ δεξιῷ, καὶ τὰ ἄλλα σὺν αὐτοῖς.

Μετὰ δὲ ταῦτα, προσκυνοῦσι γ'. ἐμπροσθεν τῆς Προθέσεως λέγοντες ἕκαστος.

Ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.

Καὶ λαβόντος τοῦ Ἱερέως τὴν προσφορὰν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, φησὶν ὁ διάκονος. Εὐλόγησον Δέσποτα.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς. Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ὁ διάκονος.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὁ ἱερεὺς. Εἰς ἀνάμνησιν τοῦ κυρίου.

Ἐκ τρίτου.

Εἶτα ἀνατέμνει ὁ ἱερεὺς μετὰ τῆς λόγχης τὴν σφραγίδα, λέγων. Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν, καὶ τὰ ἐξῆς.

Λέγει δὲ ὁ διάκονος ἐν ἐκάστη ἀνατομῇ.

Τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Εἶτα. Ἐπαρον δέσποτα.

Ὁ ἱερεύς. Ὅτι αἶρεται ἀπὸ τῆς γῆς. Ὁ διάκονος.

Θύσον δέσποτα. Ὁ ἱερεύς. Θύεται ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ.

Ὁ διάκονος. Νύξον δέσποτα. Ὁ ἱερεύς,

Καὶ εἰς τῶν στρατιωτῶν.

Ἐπειτα λαβὼν ὁ διάκονος τὸν αἶνον καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ ἀφορῶν πρὸς τὸν Ἱερέα, λέγει.

Εὐλόγησον δέσποτα τὴν ἀγίαν ἑνωσιν.

Καὶ οὕτως ἐγχέει αὐτὰ ἐν τῷ Ποτηρίῳ. Εἶτα μνημονεύουσιν ὅ,τε ἱερεύς, καὶ ὁ διάκονος, ὧν βούλονται ζώντων καὶ τεθνεώτων. Καὶ ὑπὲρ μὲν τῶν ζόντων λέγει.

Ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς εἰρήνης, ὑγείας. Καὶ τὰ ἐξῆς.

Ὑπὲρ δὲ τῶν τεθνεώτων, λέγει.

Ὑπὲρ κοιμήσεως, ἀνέσεως, μακαρίας μνήμης, καὶ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν, πάντων τῶν προαναπαυσομένων Πατέρων, καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε εὐσεβῶς κειμένων, καὶ ἀπανταχοῦ Ὁρθοδόξων.

Τοῦ δὲ ἱερέως πᾶσαν ἀποπληρώσαντος τὴν Προσκυμῶν, λαβὼν ὁ διάκονος τὸν θυμικτὸν, καὶ τὸ θυμίαμα λέγει πρὸς αὐτόν. Εὐλόγησον δέσποτα τὸ θυμίαμα.

Ὁ ἱερεύς. Θυμιάμῃ σοι προσφέρομεν. Ὁ διάκονος.

Τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Ὁ ἱερεύς. Καὶ ἐλθὼν ὁ ἐσθῆρ.

Ὁ διάκονος. Τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Στερεώσαν δέσποτα.

Ὁ ἱερεύς. Τῷ λόγῳ Κυρίου. Ὁ διάκονος. Τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Κάλυψον δέσποτα. Ὁ ἱερεύς. Ἰκλυσθε οὐρανοὺς. Ὁ διάκονος. Τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Σκέπασον δέσποτα. Ὁ ἱερεύς. Σκέπασον ἡμᾶς.

Εἶτα ὁ διάκονος. Εὐλόγησον δέσποτα. Ὁ ἱερεύς.

Εὐλογητὸς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ οὕτως εὐδοκήσας, δόξα σοι.
(Ἐκ τρίτου.)

Ὁ διάκονος ἐν ἐκάστη λέγει.

Πάντοτε νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ προσκυνοῦσι εὐλαβῶς ἀμφότεροι ἐκ τρίτου. Ἐπειτα λαβὼν ὁ διάκονος τὸν θυμιατὸν λέγει.

Ἐπὶ τῇ προθέσει τῶν τιμίων δύρων τοῦ κυρίου δεηθῶμεν,
Ὁ ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν. Ὁ Θεός, ὁ Θεός ἡμῶν.

Ἦς πληρωθείσης, λέγει,

Δόξα σοι ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς ἡμῶν, δόξασι. Ὁ διάκονος
Δόξα, καὶ νῦν. Κύριε ἐλήσων γ'. δέσποτα εὐλόγησον,
Καὶ ὁ ἱερεὺς ποιεῖ τὴν ἀπόλυσιν τῆς Προσκομιδῆς.

Μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν, θυμιᾷ ὁ διάκονος τὴν ἁγίαν πρό-
θεσιν, καὶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, κύκλῳ στυροειδῶς, λέ-
γων καθ' ἑαυτόν.

Ἐν τάφῳ σωματικῶς. Καὶ τὸ,
Ἐλέησόν με ὁ Θεός.

Ὅμοίως θυμιᾷ τὸ, τε Ἱερατεῖον, καὶ ὅλον τὸν Ναόν.
Καὶ ἐπιστρέψας αὐθις θυμιᾷ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, καὶ τὴν
Ἱερέα. Καὶ μετὰ τοῦτο προσέρχεται τῷ ἱερεῖ, καὶ στάντες
ἐμοῦ πρὸ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς, προσκυνοῦσιν ἐκ τρίτου.
καθ' ἑαυτοὺς εὐχόμενοι.

Βασιλεῦ Οὐράνιε. Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ. (δις).

Κύριε τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις (ἅπαξ.)

Καὶ ἀσπάζονται ὁ μὲν ἱερεὺς τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, ὁ δὲ
διάκονος τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, καὶ τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως.
Εἶτα ὁ διάκονος κλίνας τὴν κεφαλὴν, λέγει πρὸς τὸν ἱερέα.

Καιρὸς τοῦ ποιῆσαι τῷ κυρίῳ, δέσποτα εὐλόγησον.

Ὁ ἱερεὺς. Εὐλογητὸς ὁ Θεός. Ὁ διάκονος.

Εὖξαι ὑπὲρ ἐμοῦ δέσποτα Ἄγιε. Ὁ ἱερεὺς.

Κατευθύναι Κύριος. Ὁ διάκονος.

Μνήσθητί μου δέσποτα Ἄγιε. Ὁ ἱερεὺς.

Μνησθεὶς Κύριος ὁ Θεός.

Καὶ ὁ διάκονος προσκυνήσας, ἐξέρχεται, καὶ στὰς ἐν τῷ
συνήθει τόπῳ, κατέναντι τῶν ἁγίων Θυσίων, προσκυνεῖ
πρῶτον μετ' εὐλαβείας τρίς, λέγων καθ' ἑαυτόν.

Κύριε τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις.

Εἶτα ἄρχεται λέγειν ἐκφώνως.

Η ΘΕΙΑ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ.

Ο Διάκονος. Εὐλόγησον δέσποτα. Ὁ ἱερεὺς.

Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ὁ Κορὸς. Ἀμήν. Ὁ διάκονος.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπερ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπερ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου. εὐσταθείας τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπερ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας, καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπερ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος) τοῦ τιμίου πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ Λαοῦ, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπερ τῶν εὐσεβῶν καὶ Ὁρθόδοξων Χριστιανῶν, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπερ τοῦ συμπολεμῆσαι, καὶ ὑποτάξαι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν, πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπερ τῆς Ἁγίας Μονῆς ταύτης, πάσης Πόλεως, Χώρας καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπερ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπερ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων,

αίχμαλώτων, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπεὶ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ἐργῆς, κινδύου καὶ ἀνάγκης, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ σῶσον, ἐλέησον, καὶ εὐφραζέσθω ἡμᾶς ὁ Θεός τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν, Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἱερεύς. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα.

Ψαλλομένου τοῦ Α'. ἀντιφώνου, ὁ μὲν ἱερεύς λέγει τὴν εὐχὴν, ὁ δὲ διάκονος ἀπελθὼν ἵσταται ἐνώπιον τῆς Εἰκόνης τοῦ Χριστοῦ, κρατῶν τὸ ὠράριον τῇ δεξιᾷ χειρί. Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Ἀντιφώνου, ἐλθὼν αὖθις ὁ δίακονος ἐν τῷ οἰκίῳ τόπῳ, λέγει·

Ἐτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον.

Τῆς Παναγίας, Ἀχράντου.

Ὁ ἱερεύς. Ὅτι σὸν τὸ κράτος.

Ψαλλομένου δὲ τοῦ Β'. Ἀντιφώνου, ποιεῖ ὁ διάκονος, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ καὶ πληρωθέντος. Λέγει αὖθις.

Ἐτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον.

Τῆς Παναγίας, Ἀχράντου.

Ὁ ἱερεύς. Ὅτι ἀγαθός, καὶ φιλόανθρωπος.

Ψαλλομένου δὲ τοῦ Γ'. Ἀντιφώνου, λαβὼν ὁ ἱερεύς τὸ Ἅγιον Εὐαγγέλιον, δίδωσι τῷ διακόνῳ. Καὶ οὕτως ἐξελθόντες, ποιεῖσι τὴν μικρὰν Εἴσοδον. Καὶ στάντες ἐν τῷ συνήθει τόπῳ. Λέγει ὁ διάκονος.

Τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Ὁ ἱερεύς τὴν Εὐχὴν.

Εἰτα λέγει ὁ διάκονος πρὸς τὸν ἱερέα, κρατῶν τὸ ὠράριον τῆς δεξιᾶς χειρὸς, καὶ δεικνύων πρὸς Ἀνατολὰς.

Εὐλόγησον δέσποτα τὴν ἁγίαν εἴσοδον.

“Ο ἱερεὺς εὐλογεῖ, καὶ ὁ διάκονος ἐκφωεῖ·

Σοφία· Ὁρθή.

Καὶ εἰσέρχονται ἐν τῷ Ἀγίῳ Βήματι.

Καὶ πληρωθέντων τῶν Τροπαρίων. Λέγει ὁ διάκονος.

Τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. Ὁ ἱερεὺς.

“Οτι ἅγιος εἷ ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Καὶ ὁ διάκονος.

Καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Πληρωθείσης δὲ τῆς Εὐχῆς. Λέγει ὁ διάκονος.

Κέλευσον δέσποτα. Ὁ ἱερεὺς. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος.

Ὁ Διάκονος.

Εὐλόγησον Δέσποτα τὴν ἄνω Καθεδρὰν.

Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Τρισαγίου, ἔλθων ὁ διάκονος ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων Θυρῶν, λέγει.

Πρόσχωμεν, Σοφία, πρόσχωμεν.

Καὶ τοῦ Ἀποστόλου πληρωθέντος, λαβὼν ὁ διάκονος τὸν θυμιατὸν, θυμιά τὴν Ἀγίαν Τράπεζαν, καὶ τὸν λαόν. Εἶτα κλίνας τὴν κεφαλὴν, λέγει.

Εὐλόγησον Δέσποτα τὸν Εὐαγγελιστὴν τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου, καὶ Εὐαγγελιστοῦ (τοῦ δε).

Καὶ λαβὼν τὸ Ἅγιον Εὐαγγέλιον, ἐξέχεται καὶ ἱσταται ἐν τῷ συνήθει τόπῳ. Εἶτα λέγει ὁ ἱερεὺς.

Σοφία ὀρθή, ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος.

Εκ τοῦ κατὰ (τὸν δεῖνα Εὐαγγελιστὴν) ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα.

Ὁ ἱερεὺς.

Πρόσχωμεν.

Πληρωθέντος τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου, ὁ διάκονος ἔλθων μέχρι τῶν ἁγίων Θυρῶν, ἀποδίδωσι τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον τῷ Ἱερεῖ, καὶ στὰς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, λέγει·

Ἦπρωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ἡμῶν εἰπόμεν.

Κύριε Παντοκράτωρ ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον, καὶ ἐλέησον.

Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς, κατὰ τὸ μέγα ἐλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον, καὶ ἐλέησον.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος).

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων καὶ μοναχῶν, καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, συγχωρήσεως, καὶ ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, τῶν ἀδελφῶν τῆς ἀγίας Μονῆς ταύτης.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων καὶ αἰοιδίμων κτιτόρων τῆς ἀγίας Μονῆς ταύτης, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν προαναπαυσασμένων Πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε κειμένων καὶ ἀπανταχοῦ Ὀρθοδόξων.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων, καὶ καλλιεργούντων ἐν τῷ ἀγίῳ καὶ πανσέπτῳ Ναῷ τούτῳ, κοπιούντων, ψαλλόντων. Καὶ ὑπὲρ τοῦ περισσιῶτος Λαοῦ, τοῦ ἀπεκδεχομένου τὸ παρὰ σοῦ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος.

Ὁ ἱερεύς. Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος. Ὁ διάκονος.

Εὐξασθαι οἱ κατηχούμενοι τῷ κυρίῳ.

Οἱ πιστοὶ ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων δετηῶμεν.

Ἵνα ὁ κύριος αὐτοὺς ἐλεήσῃ.

Κατηχήσῃ αὐτοὺς τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας.

Ἀποκαλύψῃ αὐτοὺς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς δικαιοσύνης.

Ἐνώσῃ αὐτοὺς τῇ ἀγίᾳ αὐτοῦ καθολικῇ καὶ Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ.

Σῶσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ καὶ διαφύλαξον αὐτοὺς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι.

Οἱ κατηχούμενοι τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ κυρίῳ κλίνατε.

Ὁ ἱερεύς. Ἵνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν. Ὁ διάκονος.

Ὅσοι Κατηχούμενοι, προέλθετε, οἱ κατηχούμενοι προέλθετε ὅσοι κατηχούμενοι προέλθετε. Μήτις τῶν κατηχουμένων. Ὅσοι πιστοί. Ἐτι, καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν,

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ δικφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι. Σοφία.

Ὁ ἱερεὺς. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα. Ὁ διάκονος.

Ἐτι, καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δετηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον. . . Σοφία.

Ὁ ἱερεὺς. Ὅπως ὑπὸ τοῦ κράτους σου.

Πληρωθείσης δὲ τῆς εὐχῆς, λαβὼν ὁ Διῳκνος τὸν Θυμα-
τόν, θυμῷ τὴν ἀγίαν Τράπεζαν, καὶ τὸν Λαόν. Εἶτα ἐρ-
χεται εἰς τὴν ἀγίαν Πρόθεσιν, καὶ λέγει. Τὸ,

Ὁ Θεὸς ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.

Μετὰ τοῦτο λέγει πρὸς τὸν Ἱερέα. Ἐπαρον Δέσποτα.

Ὁ δὲ ἱερεὺς ἄρας τὸν ἕρκα, ἐπιτίθησι τῷ ἀριστερῷ ὤμῳ
αὐτοῦ. Εἶτα τὸν ἅγιον δίσκον λαβὼν, ἐπιβάλλει τῇ τοῦ
διακόνου κεφαλῇ. Λαβὼν δὲ καὶ αὐτὸς τὸ ἅγιον Ποτήριον
ἐξέρχεται, καὶ περιέρχονται τὸν Ναόν, λέγοντες μεγάλη
τῇ φωνῇ.

Πάντων ὑμῶν, μνησθεὶς κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ Βασιλείᾳ
αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων.

Ἐλθὼν δὲ ὁ διάκονος ἔνδον τῶν ἁγίων Θυρῶν, ἵσταται
ἐν δεξιῇ. Καὶ μέλλοντος τοῦ ἱερέως εἰσελθεῖν, λέγει.

Μνησθεὶς σου κύριος ὁ Θεός.

Καὶ ἀποτίθενται τὰ ἅγια ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἐν τῇ ἱερᾷ
Τραπέζῃ. Καὶ προσκυνοῦσιν ἐκ τρίτου. Εἶτα ὁ ἱερεὺς
χαλάσας τὸ Φελώνιον, λέγει πρὸς τὸν Διάκονον.

Μνίσθητί μου ἀδελφε, καὶ συλλειτουργε.

Καὶ ὁ Διάκονος.

Μνησθεὶς Κύριος ὁ Θεὸς τῆς ἱερωσύνης σου, ἐν τῇ Βα-
σιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε. νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων.

Εἶτα ὁ διάκονος κλίνει τὴν κεφαλὴν, καὶ κρατῶν τὸ Ὁρά-
ριον. τῇ δεξιᾷ χεὶρὶ. λέγει πρὸς τὸν ἱερέα.

Εὐχαὶ ὑπὲρ ἡμῶν Δέσποτα ἅγιο.

Ὁ ἱερεὺς.

Πνεῦμα ἅγιον ἐκελεύσεται ἐπὶ σοί, καὶ δυνάμεις Ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι. Καὶ ὁ Διέκονος.

Αὐτὸ τὸ Πνεῦμα συλλειτουργήσῃ ἡμῖν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν. Μνήσθητί μου δεσποτα ἅγιε.

Ὁ ἱερεύς. Μνησθεῖη σου κύριος ὁ Θεός.

Καὶ ἐπειπὼν τὸ, Ἀμήν, καὶ ἀρπασάμενος τοῦ ἱερώως τὴν δεξιάν, ἐξέρχεται καὶ στὰς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, λέγει.

Πληρώσωμεν τὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Ὑπὲρ τῶν προτεθέντων τιμίων δώρων, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως εὐλαθείας, καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβὴ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν, καὶ ἀνκμάρτητον, παρὰ τοῦ κυρίου αἰτησώμεθα.

Ἀγγελον εἰρήνης, πιστὸν ἐδηγέν, φύλκα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ κυρίου αἰτησώμεθα. Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ, παρὰ τοῦ κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανόᾳ ἐκτελέσαι, παρὰ τοῦ κυρίου αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικὰ, καὶ καλὴν ἀπολογίαν, τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ Βήματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου. Ὁ ἱερεύς.

Διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ μονογενοῦς σου. Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διέκονος.

Αγαπήσωμεν ἀλλήλους, ἵνα ἐν ἐμονοῖᾳ ὁμολογήσωμεν.

Εἶτα προσκυνεῖ γ'. καὶ ἀσπαζόμενος τὸ ὠράριον αὐτοῦ
ἐνθα ἐστὶ Σταυροῦ τύπος. Ἐκφωνεῖ οὕτω·

Τὰς θύρας, τὰς θύρας, ἐν Σοφίᾳ Πρόσχωμεν.

Ὁ χορός. Πιστεύω. Ὁ Διάκονος.

Στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετὰ φόβου. Πρόσχωμεν τὴν
ἀγίαν ἀναφορὴν, ἐν εἰρήνῃ προσφέρειν.

Ὁ ἱερεὺς. Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν.

Ὁ δὲ Διάκονος προσκυνήσας εἰσέρχεται ἐν τῷ ἀγίῳ Βή-
ματι, καὶ λαβὼν Ῥιπίδιον, ριπίζει τὰ ἅγια εὐλαβῶς.

Καὶ ὅταν λέγῃ ὁ ἱερεὺς.

Τὸν ἐπινίκιον ὕμνον.

Ὁ διάκονος λαβὼν τὸν ἀστερίσκον ἐκ τοῦ ἀγίου δίσκου,
ποιεῖ Σταυροῦ τύπον ἐπάνω αὐτοῦ, καὶ ἀσπασάμενος αὐτὸν
ἀποτίθῃσι. Καὶ ὅταν λέγῃ ὁ ἱερεὺς.

Λάβετε, φάγετε, τοῦτό μου ἐστί.

Ὁ διάκονος δεικνύει τὸν ἅγιον δίσκον, κρητῶν καὶ τὸ
ὠράριον. Ὡμοῶς καὶ ὅταν λέγῃ.

Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτο ἐστί.

Συνδεικνύει καὶ αὐτὸς τὸ ἅγιον Ποτήριον. Πληρωθέντος
δὲ τοῦ, Σὲ ὑμνοῦμεν κτλ. ὑπὸ τοῦ Χοροῦ, Προσκυνοῦσι γ'.
ὁ, ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος, λέγοντες.

Κύριε, ὁ τὸ Πανίγιόν σου Πνεῦμα.

Μετὰ τῶν στίχων. Εἶτα, λεγομένης ὑπὸ τοῦ Ἱερέως τῆς
εὐχῆς. Ἐτι προσφερόμεν σοι. Ὅταν μέλλῃ ὁ ἱερεὺς εὐλο-
γῆσαι, ὁ διάκονος κλίνει τὴν κεφαλὴν, καὶ δεικνύων σὺν
τῷ ὠραρίῳ τὸν ἅγιον ἄρτον, λέγει.

Εὐλόγησον δέσποτα τὸν ἅγιον Ἄρτον.

Ὁ Ἱερεὺς.

Καὶ ποίησον τὸν μὲν ἄρτον...

Ὁ δὲ διάκονος λέγει. Ἀμήν. Καὶ αὖθις ὁ διάκονος.

Εὐλόγησον δέσποτα τὸ ἅγιον ποτήριον.

Ὁ ἱερεὺς. Τὸ δὲ ἐν τῷ Ποτηρίῳ...

Ὁ διάκονος εἰπὼν τὸ, ἀμήν, καὶ δεικνύων μετὰ τοῦ ὠρα-
ρίου ἀμφοτέρω τὰ ἅγια, λέγει.

Εὐλόγητον δέσποτα ἀμρότερα. Ὁ ἱερεύς.

Μεταβιτών. Ὁ διάκονος. Ἀμήν, ἀμήν, ἀμήν.

Καὶ τὴν κεφαλὴν ὑποκλίνας τῷ ἱερεῖ, λέγει.

Μνήσθητί μου ἅγιε δέσποτα τοῦ ἁμαρτωλοῦ.

Εἶτα λαβὼν τὸ ῥιπίδιον, ῥιπίζει, ὡς πρότερον, μετὰ δέους τὰ ἅγια. Ὅταν δὲ εἴπῃ ὁ ἱερεύς.

Ἐξαιρέτως τῆς Παναγίας.

Ὁ διάκονος θυμιᾷ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, καὶ μνημονεύει ὧν βούλεται. Καὶ ὅταν τελειώσῃσι τὸ, Ἄξιον ἔστί.

Ὁ ἱερεύς ἐκφωνεῖ. Ἐν πρώτοις.

Εἶτα ὁ διάκονος, πρὸς τῇ θύρᾳ στῆς, λέγει.

Τοῦ (δεῖνος) Πανιερωτάτου Μητροπολίτου, (ἡ ἐπισκόπου, ὅστις ἂν ᾖ). Καὶ ὑπὲρ τοῦ προσκομιζοντος τὰ τίμια καὶ ἅγια Δῶρα ταῦτα εὐλαβεστάτου ἱερέως (τοῦ δεῖνος). Ὑπὲρ σωτηρίας τῶν Θεοφυλάκτων Βασιλείων ἡμῶν, εὐοδώσεως καὶ ἐνισχύσεως τῶν εὐτεβῶν καὶ ὁρθοδόξων Χριστιανῶν, σωτηρίας τε καὶ βοηθείας τοῦ περιστῶτος Λαοῦ, καὶ πάντων καὶ πασῶν.

Ὁ ἱερεύς.

Καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ἐνὶ στόματι. . .

Καὶ ἔσται τὰ ἐλέη τοῦ μεγάλου. . .

Ὁ δὲ Διάκονος ἐξέρχεται, καὶ στὰς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, λέγει.

Πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῶν προσκομιθέντων, καὶ ἁγιασθέντων τιμίων δώρων, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως ὁ φιλόνηρωπος Θεὸς ἡμῶν, ὁ προσδεξάμενος αὐτὰ εἰς τὸ ἅγιον, καὶ ὑπερουράνιον, καὶ νοερὸν αὐτοῦ Οὐσι-
στήριον, εἰς ὁσμήν εὐωδίας πνευματικῆς ἀντικαταπέμφῃ
ἡμῖν τὴν θείαν χάριν, καὶ τὴν δωρεὰν τοῦ ἁγίου Πνεύματος,
δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως ὀργῆς, κιν-
δύου καὶ ἀνάγκης, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ σῶσον, ἐλέησον, καὶ διακρύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν τελείαν, ἀγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον, παρὰ τοῦ κυρίου αἰτησώμεθα.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ κυρίου αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημελημάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ, παρὰ τοῦ κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανόᾳ ἐκτελέσαι, παρὰ τοῦ κυρίου αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικὰ, καὶ καλὴν ἀπολογίαν τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, αἰτησώμεθα.

Τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως, καὶ τὴν κοινωνίαν τοῦ ἁγίου Πνεύματος αἰτησάμενοι, ἐαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν, Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἱερεύς

Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς. . . Ὁ Χορός.

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς Οὐρανοῖς. . . Ὁ ἱερεύς.

Ὅτι σου ἐστίν. Εἶτα. Εἰρήνη πασι. Ὁ διάκονος.

Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ κυρίῳ κλίνετε.

Καὶ περιζώνονται τὸ ὠράριον αὐτοῦ σταυροειδῶς, καὶ προσκυνήσας ἐν ᾧ τόπῳ ἵσταται, λέγει μυστικῶς, τὸ, Ὁ Θεὸς ἰλάσθητί μοι, κτλ. Προσέχων δὲ εἰς τὸ Βῆμα, ὅταν ἴδῃ τὸν ἱερέα ἐκτείναντα τὰς χεῖρας, καὶ ἀπτόμενον τοῦ ἁγίου Ἄρτου, ἐκφωνεῖ. Πρότχωμεν.

Ὁ ἱερεύς. Τὰ ἅγια τοῖς ἁγίοις.

Εἶτα εἰσέρχεται ὁ διάκονος ἐν τῷ ἁγίῳ Βήματι, καὶ στὰς ἐκ δεξιῶν τοῦ ἱερέως, λέγει.

Μέλιτον δέσποτα τὸν ἅγιον Ἄρτον.

Εἶτα δεικνύων σὺν τῷ ὠραρίῳ τὸ ἅγιον Πετήριον, λέγει.

Πλήρωσον δέσποτα τὸ ἅγιον Πετήριον.

Καὶ λαβὼν τὸ Ζέον λέγει.

Εὐλόγησον Δέσποτα τὸ Ζέον.

Καὶ ἐγγέει σταυροειδῶς ἐνδον τοῦ ἁγίου Ποτηρίου, λέγων.
Ζέσις πίστεως, πλήρης πνεύματος ἁγίου. Ἀμήν.

Καὶ ἀπ'τιθέμενος τὸ Ζέον, ἵσταται μικρὸν ὀπισθεν, προσευ-
χόμενος μυστικῶς μετὰ δέους καὶ εὐλαθείας.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς λέγει. Διάκονε πρόσελθε.

Καὶ ὁ διάκονος.

Ἰδοὺ προσέρχομαι Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ, καὶ Θεῷ
ἡμῶν...

Ποιήσας δὲ μετάνοιαν εὐλαδῶς, καὶ αἰτήσας συγχώρησιν,
λέγει.

Μετάδος μοι, ἅγιε δέσποτα, τὸ τίμιον καὶ ἅγιον Σῶμα
τοῦ Κυρίου, καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἀσπασάμενος δὲ τὴν μεταδιδούσαν αὐτῷ χεῖρα τοῦ ἱε-
ρέως, καὶ λαβὼν τὸν ἅγιον ἄρτον, ἀπέρχεται ὀπισθεν τῆς
ἱερᾶς Τραπέζης, καὶ προσεύχεται. Εἶτα μεταλαμβάνει. Ὁ-
μολῶς καὶ ὁ ἱερεὺς μεταλαμβάνει. Σῶμα καὶ αἷμα.

Εἶτα λέγει. Διάκονε πρόσελθε.

Καὶ ὁ Διάκονος.

Ἰδοὺ προσέρχομαι Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ βασιλεῖ, καὶ
Θεῷ ἡμῶν. Μετάδος μοι, ἅγιε δέσποτα, τὸ τίμιον καὶ αἷμα
τοῦ Κυρίου, καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Μεταλαβὼν δὲ ὁ διάκονος, λαμβάνει τὸν ἅγιον δίσκον
ἐπάνω τοῦ ἁγίου Ποτηρίου, καὶ ἀποσπογγίζει τῷ ἁγίῳ
σπόγγῳ μετὰ προτοχῆς καὶ εὐλαθείας. Καὶ οὕτω σκε-
πάζει τὸ ἅγιον Ποτήριον τῷ καλύμματι, ἐπὶ δὲ τοῦ ἁγίου
δίσκου ἀνατίθῃσι τὸν ἀντίερα καὶ τὰ καλλύμματα.

Εἶτα ἀνοίγουσι τὴν θύραν τοῦ ἁγίου Βήματος καὶ ὁ διά-
κονος προσκυνήσας, λαμβάνει τὸ ἅγιον Ποτήριον παρὰ τοῦ
ἱερέως, καὶ δαίκνυσιν αὐτὸ τῷ λαῷ, λέγων.

Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως, καὶ ἀγάπης προσέλθετε.
Ὁ ἱερεὺς. Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου.

Εἶτα ὁ Διάκονος λαβὼν τὸν ἅγιον Δίακονον, θεωρεῖ ἔξω πρὸς τὴν θύραν, οὐδὲν δὲ λέγων ἀπέρχεται καὶ ἀποτίθῃσιν αὐτὸν ἐν τῇ ἁγίᾳ Προθέσῃ. Εἶτα ἐξελθὼν, καὶ στάς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, λέγει.

Ὅρθοι. Μεταλαβόντες τῶν θείων, ἁγίων, ἀχράντων, ἀθανάτων, ἐπουρανίων, καὶ ζωοποιῶν, φρικτῶν τοῦ Χριστοῦ Μυστηρίων, ἀξίως εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν, καὶ ἀναμείρτητον αἰτησάμενοι, ἑαυτοὺς, καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζῶν ἡμῶν, Χριστῷ, τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἱερεὺς. Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμός.

Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν.

Ὁ Διάκονος.

Τοῦ Κυρίου δευθώμεν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν.

Εἶτα ὁ Διάκονος εἰσέρχεται εἰς τὴν ἁγίαν προθέσιν, καὶ συστέλλει τὰ ἅγια μετὰ φόβου, καὶ πάσης ἀσφαλείας, καὶ ἀπονίπτεται τὰς χεῖρας. Καὶ οὕτως ἀποδύεται τὴν ἱεροδικονικὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπέρχεται, εὐχαριστῶν τῷ Θεῷ.

Τέλος τῆς Θείας Λειτουργ. τοῦ Χρυσοστόμου

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ.

ΧΡΗ γινώσκειν τόν τε ιερέα, καί τόν Διάκονον, ὅτι ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ οὐ λεγεται πάντοτε, ἀλλ' ἐν κειροῖς τεταγμένοις· ἔχουν ἐν ταῖς Κυριακαῖς τῆς μεγάλης τεσσαρκοστῆς πλὴν τῆς κυριακῆς τῶν Βαίων, καὶ ἐν τῇ ἀγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Πέμπτῃ, καὶ ἐν τῷ ἀγίῳ καὶ μεγάλῳ Σαββάτῳ, καὶ ἐν ταῖς Παραμυναῖς τῆς Χριστοῦ Γενήσεως, καὶ τῶν Φώτων, καὶ ἐν τῇ ἑορτασίμῳ ἡμέρᾳ τοῦ ἀγίου Βασιλείου, κατὰ τὸν τύπον τῆς ἀγίας τοῦ Θεοῦ ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Ἡ ἐρμηνεία δὲ ταύτης τῆς λειτουργίας ἡ αὐτὴ ἐστὶ τῇ τοῦ ἀγίου ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ, ἐν τε ταῖς τοῦ ἱερέως καὶ τοῦ διακόνου εὐχαῖς. Καὶ διὰ τοῦτο οὐ τίθεμεν αὐτὴν, διὰ τὸ ταῦτόν τῆς διατάξεως, καὶ ἵνα μὴ ταυτολογίας κατηγορηθῶμεν.

Προσῆκει οὖν τὸν διάκονον ὑπερετεῖν ἀκριβῶς, ὡς ἐν τῇ προρρήθεισῃ Λειτουργίᾳ δεδήλωται.

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΩΝ.

Ο Ἱερεὺς καὶ ὁ Διάκονος λαμβάνοντες κυρτὸν κατὰ τὴν τάξιν, εἰσέρχονται ἐν τῷ Ἱεραιεῖῳ καὶ ἐνδύονται ἕκαστος τὴν ἱερατικὴν αὐτοῦ στολὴν, ὡς γέγραπται. Καὶ μετὰ τὸ ἀποπληρῶσαι τὸν ἱερέα τὴν κατὰβυσσον τῶν ἁγίων, λαβὼν ὁ Διάκονος καιρὸν ἐξέρχεται, καὶ στὰς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, λέγει.

Εὐλόγησον Δέσποτα. Ὁ ἱερεὺς.

Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς.

Καὶ ὁ Προοιμιακὸς παρὰ τοῦ Προεστώτος· μεθ' ὃν ὁ διάκονος λέγει,

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης.

Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος.

Ὑπὲρ τοῦ Ἀγίου Οἴκου τούτου.

Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν.

Ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ Ὁρθοδόξων.

Ὑπὲρ τοῦ συμπολεμῆσαι, καὶ ὑποτάξει.

Ὑπὲρ τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης.

Ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας.

Ὑπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων.

Ὑπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον.

Τῆς Παναγίας Ἀχράντου.

Ὁ ἱερεὺς. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα.

Καὶ στοιχολογεῖται τὸ Κάθισμα. Ἐπρὸς κύριον.

Ἐν ἐκάστῃ δὲ στάσει, γίνεται Συναπτὴ μικρὰ παρὰ τοῦ διακόνου.

Ἐτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ. . . .

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον . . .

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου . . .

Καὶ ἡ ἐκφώνησις παρὰ τοῦ ἱερέως.

Ἀρχομένου δὲ τοῦ, Κύριε ἐκέκραξα, εἰσέρχεται ὁ διάκονος, καὶ λαβὼν τὸ θυμιατήριον, θυμιᾷ πρῶτον τὴν πρόθεσιν, ἐνθ' ὃ ἅγιος Ἄρτος· ἔπειτα τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, καὶ ὅλον τὸ Ἱερατεῖον, καὶ τὸν Λαόν· καὶ οὕτως ἐπιστρέφει. Εἰς δὲ τὸ, δόξα, καὶ νῦν, ἐξέρχονται ὅτε ἱερεὺς, καὶ ὁ διάκονος, ποιῶντες τὴν εἰσόδον, ὡς σὺνηθες, ἄνευ τοῦ Εὐαγγελίου. Ὅταν δὲ μέλλῃ εἰπεῖν Εὐαγγέλιον, τότε εἰσοδεύει μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου.

Εἴτα λέγει ὁ διάκονος. Τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν, μεθ' ἧν αὐθις ὁ διάκονος.

Εὐλόγησον δέσποτα τὴν ἁγίαν Εἰσόδον.

Ὁ ἱερεὺς. Εὐλογημένα ἡ εἰσόδος.

Εἴτα ἐκφωνεῖ ὁ διάκονος.

Σοφία ὀρθοί. Ὁ Χορός. Φῶς ἱλαρόν.

Ἀρχομένων δὲ τῶν ἀναγνωσμάτων, λέγει ὁ διάκονος.

Σοφία πρόσχωμεν. Ὁ ἀναγνώστης τὴν Γένεσιν.

Πληρουμένης δὲ ταύτης, λέγει ὁ διάκονος. Κέλευσον.

Ὁ ἱερεὺς.

Σοφία, ὀρθοί· φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι.

Ὁ Ἀναγνώστης τὴν παραβολὴν.

Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν, λέγει ὁ ἱερεὺς. Εἰρήνη σοι,

Ὁ διάκονος. Σοφία. Ὁ ἱερεὺς τὸ, κατευθυνθήτω.

Ὅμοίως καὶ οἱ Χοροί, ὡς ἔθος. Εἴτα ἐξέρχεται ὁ διάκονος, καὶ στάς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, λέγει.

Ἱππῶμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας.

Κύριε Παντοκράτορ, ὁ Θεός.

Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν κερποφροσύνων καὶ καλλιεργῶν.

Ὁ ἱερεύς.

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόφρων.

Ὁ διάκονος.

Εὐχασθε εἰ κατηχούμενοι τῷ Κυρίῳ.

Οἱ πιστοὶ ὑπὲρ τῶν Κατηχουμένων.

Ἴνα ὁ κύριος αὐτοὺς ἐλεήσῃ.

Κατηχήσῃ αὐτοὺς τῷ λόγῳ.

Ἀποκαλύψῃ αὐτοῖς τὸ Εὐαγγέλιον.

Ἐνώσῃ αὐτοὺς τῇ ἀγίᾳ αὐτοῦ.

Σώσῃ, ἐλέησῃ, ἀντιλαβοῦ.

Οἱ κατηχούμενοι τὰς κεφαλὰς.

Ὁ ἱερεύς.

Ἴνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσι.

Ὁ Διάκονος.

Ὅσοι κατηχούμενοι, προέλθετε.

Ταῦτα δὲ μόνα λέγονται μέχρι τῆς τρίτης τῆς δ΄ ἐβδομάδος. Ἀπὸ δὲ τῆς τετάρτης τῆς Μεσσηνιαστικῆς, μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν ἱερέα. Ἴνα καὶ αὐταὶ, λέγει ὁ διάκονος.

Οσοι κατηχούμενοι, προέλθετε. Οἱ κατηχούμενοι πρέλθετε. Ὅσοι πρὸς τὸ φῶτισμα προέλθετε. Εὐχασθε οἱ πρὸς τὸ φῶτισμα. Τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Οἱ πιστοὶ ὑπὲρ τῶν πρὸς τὸ ἅγιον Φῶτισμα εὐτρεπιζομένων ἀδελφῶν, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, στήριξῃ αὐτοὺς, καὶ ἐνδυναμώσῃ, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Φωτίσῃ αὐτοὺς φωτισμὸν γνώσεως, καὶ εὐσεβείας, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Καταξιώση αὐτοὺς ἐν καιρῷ εὐθέτω τοῦ λυτροῦ τῆς παλιγγενεσίας, τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Χορίσαιο οὗτοι, τὴν τελειότητα τῆς πίστεως, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Συγκαταριθμήση αὐτοὺς τῇ ἀγίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐκλεκτῇ Πίμνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Σῶσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ, καὶ διὰ φύλαξον αὐτοὺς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι.

Οἱ πρὸς τὸ φῶτισμα, τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ κυρίῳ κλίνετε.

Ὁ ἱερεὺς. Ὅτι αὐ εἶ ὁ φωτισμός.

Ὁ Διάκονος.

Ὅσοι πρὸς τὸ φῶτισμα προέλθετε· εἰ πρὸς τὸ φῶτισμα προέλθετε. Ὅσοι Κατηχούμενοι, προέλθετε· μήτις τῶν Κατηχουμένων. Ὅσοι πιστοί. Ἐτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον.

Σοφίᾳ.

Ὁ ἱερεὺς.

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα.

Ὁ Διάκονος.

Ἐτι, καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον . . .

Σοφίᾳ.

Ὁ ἱερεὺς.

Κατὰ τὴν δωρεὰν τοῦ Χριστοῦ σοι.

Ὁ Χορὸς ψάλλει τὸ,

Νῦν αἱ δυνάμεις.

Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τούτου, καὶ τῆς Μεγάλης Εἰσόδου. Λέγει ὁ Διάκονος.

Πληρώσωμεν τὴν Ἑσπερινὴν δέξιν ἡμῶν τῷ κυρίῳ.

Ἐπεὶ τῶν προτεθέντων, καὶ προαγιασθέντων τιμίων δώρων τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς ἡμῶν . . .

Ἐπεὶ τοῦ Ἁγίου Οἴκου τούτου.

Ἐπεὶ τοῦ ρυθθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης . . .

Ἀντιλαβέῃ, σῶσον, ἐλέησον...

Τὴν ἐσπέρην πᾶσαν, τελείν...

Ἀγγελὸν εἰρήνης πιστὸν ὁδηγόν...

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν...

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα...

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς...

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν...

Τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως.

Ὁ ἱερεύς.

Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς.

Ὁ λαὸς τὸ, Πάτερ ἡμῶν.

Ὁ ἱερεύς. Ὅτι σοῦ ἐστίν.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος

ΕΚ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνετε.

Μετὰ δὲ τὴν εὐχὴν, ὁ διάκονος προσκυνεῖ γ' λέγων.

Ὁ Θεὸς ἰλιθυσί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.

Καὶ ὅταν ἴδῃ τὸν ἱερέα ὑψοῦντα τὸν ἅγιον Ἄρτον, ἐκφωνεῖ.

Πρόσχωμεν.

Ὁ ἱερεύς.

Τὰ προηγιασμένα Ἅγια τοῖς ἀγίοις.

Ἔπειτα εἰσέρχεται ὁ διάκονος, καὶ ἐκπληροῦσι τὴν μετὰ-
ληψίν τῶν θείων Λειψάων ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἱερέως, ὥστε
ἐν τῇ τοῦ Χρυσοστόμου λειτουργίᾳ. Τούτων δὲ τελειωθέν-
των, δέκνυσσι τὸ ἅγιον ποτήριον τῷ λαῷ, ὁ διάκονος, λέγων·

Μετὰ φόβου Θεοῦ πίστεως καὶ ἀγάπης, προσέλθετε.

Ὁ ἱερεύς.

Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου.

Ἐἰτε ἐξέρχεται ὁ διάκονος καὶ στὰς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ λέγει.

Ορθοὶ μεταλαβόντες...

Ἀντιλαβέῃ, σῶσον ἐλέησον...

Τὴν ἡμέραν, πᾶσαν, τελείν...

Ὁ ἱερεύς τὴν ἐκφώνησιν, καὶ τὴν ὀπισθάμβωνον Εὐχὴν
καὶ μετὰ ταῦτα ποιεῖ Ἀπόλυσιν.

Τέλος τῆς Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων.

ΕΞΟΔΙΑΣΤΙΚΟΝ.

Ελέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθα σου ἐπάκουσον, καὶ ἐλέησον.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἀναπαύσεως, καὶ συγχωρήσεως τῆς ψυχῆς, τοῦ κακοιμημένου δούλου τοῦ Θεοῦ (τοῦ δε).

Καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτῷ πᾶν πλημέλημα ἐκκύσιόν τε καὶ ἀκούσιον.

Ὅπως κύριος ὁ Θεὸς τάξῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἐνθα οἱ Δίκαιοι ἀναπύονται· τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ, τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν, καὶ ἀφесιν τῶν ἑαυτοῦ ἁμαρτιῶν, παρὰ Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν αἰτησώμεθα.

Τοῦ κυρίου δετηθῶμεν.

Καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν.

ΑΚΟΛΟΥΘΕΙΑ

ΤΟΥ

ΛΥΧΝΙΚΟΥ.

ΕΤΧΠ Α'.

Κύριε οϊκτίρμον καὶ ἐλεῆμον, μακρόθυμε καὶ πολυέλεε, ἐνώτισαι τὴν προσευχὴν ἡμῶν, καὶ πρόσχεε τῇ φωνῇ τῆς δεήσεως ἡμῶν, ποιήσον μεθ' ἡμῶν σημεῖον εἰς ἀγαθόν· ὁδήγησον ἡμᾶς ἐν τῇ ὁδῷ σου τοῦ πορεύεσθαι ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· εὐφρανεν τὰς καρδίας ἡμῶν εἰς τὸ φεβῆσθαι τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον· διότι μέγας εἶ σὺ, καὶ πειῶν θυμῶν· σὺ εἶ Θεὸς· μόνος καὶ οὐκ ἔστιν ὁμοιός σοι ἐν Θεοῖς, Κύριε δυνάτης ἐν ἐλέει καὶ ἀγαθῷ· ἐν ἰσχύϊ, εἰς τὸ βῆθαι καὶ παρακαλεῖν, καὶ σώζειν πάντας τοὺς ἐλπίζοντας εἰς τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον. Ὅτι πρέπει σοι πάσῃ δόξῃ, τιμῇ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΤΧΗ Β'.

Κύριε μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης ἡμᾶς, μηδὲ τῇ ἔργῃ σου πεδεύσης ἡμᾶς, ἀλλὰ ποιήσον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιείκειάν σου, ἰατρὲ καὶ θεραπευτὰ τῶν ψυχῶν ἡμῶν. Ὁδήγησον ἡμᾶς ἐπὶ λιμένα θελήματός σου· φώτισον τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν καρδιῶν ἡμῶν, εἰς ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας· καὶ δώρησαι ἡμῖν τὸ λειπὸν τῆς παρούσης ἡμέρας, εἰρηνικὸν, καὶ ἀναμάρτιτον, καὶ πάντα τὸν χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν· πρεσβείαις τῆς Ἀγίας Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν ἁγίων. Ὅτι οὖν τὸ κράτος, καὶ σοῦ ἔστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ Γ'.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, μνήσθητι ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν, ἐν τῷ ἐπικλιεῖσθαι ἡμᾶς τὸ ἅγιόν ὄνομά σου, καὶ μὴ κατασχύνῃς ἡμᾶς ἀπὸ τῆς προδοκίας τοῦ ἐλέους σου, ἀλλὰ χάρισαι ἡμῖν, Κύριε, πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα· καὶ ἀξίωσον ἡμᾶς ἀγαπᾶν καὶ φοβεῖσθαι σε ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ἡμῶν, καὶ ποιεῖν ἐν πᾶσι τὸ θέλημά σου. Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δέξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ Δ'.

Ο τοῖς ἀσιγήτοις ὕμνοις, καὶ ἀπαύστοις δεξολογίαις ὑπὸ τῶν ἁγίων δυνάμεων ἀνυμνούμενος, πλήρωσον τὸ στόμα ἡμῶν τῆς αἰνέσεώς σου, τοῦ δοῦναι μεγαλυνήναι τῷ ὀνόματί σου τῷ ἁγίῳ· καὶ δὲς ἡμῖν μερίδα καὶ κληρὸν, μετὰ πάντων τῶν φοβουμένων σε ἐν ἀληθείᾳ καὶ φυλασσόντων τὰς ἐντολάς σου· πρεσβείας τῆς ἁγίας Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου. Ὅτι πρέπει σοὶ πᾶσα δέξα τιμῇ, καὶ προυσύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ Ε'.

Κύριε, κύριε, ὁ τῇ ἀχράντῳ σου παλάμῃ συνέχων τὰ σύμπαντα, ὁ μακροθυμῶν ἐπὶ πάντας ἡμᾶς, καὶ μετανοῶν ἐπὶ ταῖς κακίαις ἡμῶν, μνήσθητι τῶν εἰκτιρμῶν σου, καὶ τοῦ ἐλέους σου· ἐπίσχεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ σῇ ἀγαθότητι, καὶ δὲς ἡμῖν διαφαγεῖν καὶ τὸ λοιπὸν τῆς παρουσίας ἡμέρας, τῇ σῇ χάριτι, ἐκ τῶν τοῦ πονηροῦ περικίλων μηχανημάτων, καὶ ἀνεπιδούλευτον τὴν ζωὴν ἡμῶν διαφύλαξον, τῇ χάριτι τοῦ παναγίου σου Πνεύματος. Ἐλέει, καὶ φιλοανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ Παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΣΤ'.

Θεὸς ὁ μέγας καὶ θαυμαστός, ὁ ἀνεκδιηγήτῳ ἀγαθῶ-
σύνῃ, καὶ πλοσίῃ προνοίᾳ διοικῶν τὰ σύμπαντα· ὁ καὶ τὰ ἐγ-
κόσμια ἀγαθὰ ἡμῖν δωρησάμενος, καὶ κατεγγυήσας ἡμῖν
τὴν ἐπηγγελμένην Βασιλείαν διὰ τῶν ἐπηγγελμένων ἀγα-
θῶν, ὁδοποιήσας ἡμῖν καὶ τῆς ἡμέρας τὸ παρελθὸν μέρος
ἀπὸ παντὸς ἐκκλῖναι κακοῦ, δώρησαι ἡμῖν καὶ τὸ ὑπόλοι-
πον ἀμέμπτως ἐκτελέσαι, ἐνώπιον τῆς ἀγίας δόξης σου,
ὕμνεῖν σε τὸν μόνον ἀγαθὸν καὶ φιλόανθρωπον Θεὸν ἡμῶν.
Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξιν ἀναπέμπομεν,
τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ
ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ Ζ'.

Θεὸς ὁ μέγας καὶ ὑψιστος, ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν·
φῶς οἰκῶν ἀπρίσιτον. Ὁ πᾶσιν τὴν κτίσιν ἐν σοφίᾳ δημι-
ουργήσας· ὁ διειχωρίσας ἀναμέσον τοῦ φωτός, καὶ ἀναμέσον
τοῦ σκότους, καὶ τὸν ἥλιον θέμενος, εἰς ἐξουσίαν τῆς ἡμέ-
ρας. Σελήνην δὲ, καὶ Ἀστέρας εἰς ἐξουσίαν τῆς νυκτός.
Ὁ καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ἀμικτωλούς, καὶ ἐπὶ τῆς παρού-
σης ὥρας, προζήσας τὸ πρόσωπόν σου ἐν ἐξομολογήσει, καὶ
τὴν ἐσπερινὴν σοὶ δοξολογίαν προσαρχεῖν. Αὐτὸς φιλόαν-
θρωπε, κατεύθυνόν τὴν προσευχὴν ἡμῶν, ὡς θυμίαμα ἐνώ-
πιόν σου, καὶ πρόσδεξι αὐτῇ· εἰς ὁσὴν εὐωδίαν. Παράσχου
δὲ ἡμῖν τὴν παροῦσαν ἐσπέραν, καὶ τὴν ἐπιούσαν νύκτα εἰρη-
νικὴν. Ἐνδύσον ἡμᾶς ὅπλα φωτός. Ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ φό-
βου νυχτερινοῦ, καὶ ἀπὸ παντὸς πράγματος ἐν σκότει διαπο-
ρευομένου, καὶ δὸς τὸν ὕπνον, ὃν εἰς ἀνάπαυσιν τῇ ὁσθενείᾳ
ἡμῶν ἐδωρήσω, πάσης διαβολικῆς φαντασίας ἀπηλλαγμένον.
Ναὶ Δέσποτα τῶν ἀγαθῶν χορηγέ· ἵνα καὶ ἐπὶ ταῖς καίταις
ἡμῶν κἀτανυγόμενοι, μνημονεύωμεν ἐν νυκτὶ τοῦ ὀνοματός
σου· καὶ τῇ μελέτῃ τῶν ὧν ἐντολῶν καταυγαζόμενοι, ἐν ἀ-
γαλλίᾳ ψυχῆς δικνιστῶμεν πρὸς δοξολογίαν τῆς σῆς ἀ-
γαθότητος, δεήτεις καὶ ἱκεσίαις τῇ σῇ εὐπλαγγυνίᾳ προσά-

γοντες ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἀμαρτημάτων, καὶ παντὶς τοῦ λαοῦ σου, ὃν ταῖς προσεΐαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου ἐν ἐλέει ἐπίσχεψαι. Ὅτι ἀγαθὸς, καὶ φιλόνητος ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπύμπομεν τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Πληρουμένου δὲ τοῦ Προοιμιακοῦ λέγει
ὁ Ἱερεὺς, ἢ ὁ Διάκονος.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθώμεν.

Ἐπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου εὐσταθείας τῶν Ἀγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, τοῦ κυρίου δεηθώμεν.

Ἐπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τοῦτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαθείας, καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ κυρίου δεηθώμεν.

Ἐπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν τοῦ κυρίου δεηθώμεν.

Ἐπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος) τοῦ τιμίου πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, παντός τοῦ κλήρου, καὶ τοῦ λαοῦ, τοῦ κυρίου δεηθώμεν.

Ἐπὲρ τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης, (ἢ πέλειως ταύτης), πάσης πόλεως χώρας, καὶ τῶν πιστεὶ οἰκούντων ἐν αὐταῖς, τοῦ κυρίου δεηθώμεν.

Ἐπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν, τοῦ κυρίου δεηθώμεν.

Ἐπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ κυρίου δεηθώμεν.

Ἐπὲρ τοῦ ῥυθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλιψίως, ὀργῆς κινδύνου καὶ ἀνάγκης, τοῦ κυρίου δεηθώμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφυλῆξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι.

Τῇ Παναγίᾳ, ἀχράτῳ, ὑπερευλογημένῃ, ἐνδόξῳ Δε.

σποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἐαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν, Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ἐκφώνως ὁ ἱερεὺς.

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσι δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ τὸ Μακάριος ἀνὴρ, τὴν μικρὰν συναπτὴν.

Ἔτι, καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεσθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίης ἀχρίντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Θεοσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν Ἀγίων μνημονεύσαντες ἐαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν, Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς τὴν εὐχὴν τῆς Εἰσόδου.

Ἐσπέρας, καὶ πρωΐ, καὶ μεσημέριας αἰνούμεν, εὐλογοῦμεν, εὐχαριστοῦμεν, καὶ δεόμεθα σου Δέσποτα τῶν ἀπάντων, φιλάνθρωπε Κύριε, κατεύθυνον τὴν προσευχὴν ἡμῶν ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου, καὶ μὴ ἐκκλίνης τὰς καρδίας ἡμῶν εἰς λόγους, ἢ εἰς λογισμοὺς πονηρίκας, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν θηρευόντων τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ὅτι πρὸς σὲ κύριε, κύριε οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν, καὶ ἐπὶ σοὶ ἠλπίζομεν μὴ καταισχύνῃς ἡμᾶς ὁ Θεός ἡμῶν. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα εὐλογῶν τὴν Εἰσόδον, λέγει.

Εὐλογημένη ἡ εἰσόδος τῶν Ἀγίων σου, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἴτα ἐκφωνεῖ.

Σοφίᾳ, ὀρθοί.

Μετὰ δὲ τὸ προκείμενον λέγει ὁ Διάκονος, εἰ ἔστιν.

Εἰπώμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ἡμῶν εἴπωμεν.

Κύριε Παντοκράτωρ ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, δεόμεθα σου, ἐπάκουσον, καὶ ἐλέησον.

Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγχι ἐλεός σου, δεόμεθα σου, ἐπάκουσον, καὶ ἐλέησον.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος).

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, υγείας, σωτηρίας, ἐπιτελείας, συγχωρήσεως, καὶ ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν τῶν δούλων σου, πάντων τῶν εὐσεβῶν, καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, τῶν κατοικούντων ἐν τῇ πόλει (ἢ χώρᾳ) ταύτῃ, σὺν γυναιξί, καὶ τέκνοις.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακρίων, καὶ ἀειμνήστων κτισμάτων τῆς ἀγίας Μονῆς ταύτης καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν προκινουμένων Πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε εὐσεβῶς κειμένων, καὶ ἀπανταχοῦ Ὀρθοδόξων.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν κερτοφορούντων, καὶ κηλλιεργούντων ἐν τῷ Ἀγίῳ καὶ πανσέπτῳ Ναῷ τούτῳ, κοπιώντων, ψυχλλόντων, καὶ ὑπὲρ τοῦ περισσώτους Λαοῦ, τοῦ ἀπεκδεχομένου τὸ παρὰ σοῦ μέγχι καὶ πλούσιον ἔλεος.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ.

Ὅτι ἐλεήμων, καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν

Μετὰ τὸ Καταξίωτον ὁ Διάκονος.

Πληρώσωμεν τὴν ἐσπερινὴν δέησιν ἡμῶν τῷ κυρίῳ.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός τῇ σῇ χάριτι.

Τὴν ἐσπέραν πᾶσαν τελείαν, ἀγίαν, εἰρημικὴν, καὶ ἀνυμάρτητον, παρὰ τοῦ κυρίου αἰτηρώμεθα.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγὸν φύλακα τῶν ψυχῶν, καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ κυρίου αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄρεσιν τῶν ἀμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ, παρὰ τοῦ κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸ ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἐν εἰρήνῃ, καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσται, παρὰ τοῦ κυρίου αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνύδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικὰ καὶ κελὴν ἀπολογίαν, τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα,

Τῆς Παναγίας ἀχρίνιον, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσcentes, ἐκυτοῦς, καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσιν τὴν ζωὴν ἡμῶν, Χριστῷ τῷ Θεῷ, παραθώμεθα.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνῶς.

Οἱ ἀγαθοὶ καὶ φιλάνθρωποι Θεοὶ ὑπάρχοντες, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ εὐθύς.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος.

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς τὴν εὐχὴν τῆς κεφαλοκλισίας.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κλίνεις Οὐρανοὺς, καὶ καταβάς ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ἔπιδε ἐπὶ τοὺς δούλους σου, καὶ ἐπὶ τὴν κληρονομίαν σου· σοὶ γὰρ τῷ φοβερῷ, καὶ φιλανθρώπῳ κριτῇ, εἰ σοὶ δοῦλ·ι ὑπέκλιναν τὰς κεφαλὰς, τοὺς δὲ αὐτῶν ὑπέταξαν αὐχένις, οὐ τὴν ἐξ ἀνθρώπων ἀναμένοντες βοήθειαν, ἀλλὰ τὸ σὸν πεινόμενους ἔλεος, καὶ τὴν σὴν ἀπεκδεχόμενοι σωτηρίαν οὐς διαφύλιξον ἐν παντὶ κ·ιρῷ, καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν ἐσπέραν, καὶ τὴν προσεῦσαν νύκτα, ἀπὸ παντὸς ἐχ'·ροῦ, ἀπὸ πάσης ἀντικειμένης ἐνεργείας διαβολικῆς, καὶ διχλογ·σμῶν ματριῶν, καὶ ἐνθυμῆσεων πονηρῶν.

Ἐκφώνως.

Εἴη τὸ κράτος τῆς Βασιλείας σου εὐλογημένον καὶ δεδοξασμένον, τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Μετὰ τὸ τριτάγιον ἐκφώνως ὁ Ἱερεὺς.

Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ δὲ τὸ Ἀπολυτίκιον, εἰ μὲν ἐστὶν Ἀρτοκλασία, λέγει ὁ Διάκονος. Τοῦ Κυρίου δεηθώμεν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Εὐλογίᾳ κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐφ' ἡμᾶς, τῇ αὐτοῦ θείᾳ χάριτι, καὶ φιланθρωπία, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἰ δ' οὐ λέγει ὁ Διάκονος. Σοφία.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς.

Ὁ ὢν εὐλογητὸς Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ γίνεται ἡ ἀπόλυσις οὕτω.

Δόξαι Χριστὲ ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς ἡμῶν δόξα σοι Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς Παναχράντου καὶ Παναμώμου ἁγίας αὐτεῦ Μητρός. Δυνάμει τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιῦ Σταυροῦ, Προσταταίης τῶν Τιμίων Ἐπουρανίων Δυνάμεων Ἀσωμάτων, τοῦ Τιμίου Ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τῶν Ἀγίων ἐνδόξων καὶ πανευφύμων Ἀποστόλων, τοῦ ἁγίου (τῆς Μονῆς, τῶν ἐν Ἀγίοις Πατέρων ἡμῶν καὶ Οἰκουμενικῶν μεγάλων διδασκάλων καὶ ἱεραρχῶν, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, τεῦ ἐν Ἀγίοις Πατέρος ἡμῶν Νικολίου Ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λικίας τοῦ θαυματουργοῦ, τῶν Ἀγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων, τῶν Ὁσίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, τῶν ἁγίων καὶ Δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἀννης, τοῦ Ἀγίου (τῆς ἡμέρας εἰ ἐρτάζεται), καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων, ἐλεῆται καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιάνθρωπος καὶ ἐλεῆμων Θεός.

Ἐπτάκις τῆς ἡμέρας, ἤνεσά σε, ἐπὶ τὰ κρί-
ματα τῆς δικαιοσύνης.

Ψαλμ. ριή. 164.

ΑΚΟΛΟΥΘΕΙΑ ΤΟΥ ΟΡΘΟΥ.

Παι· ὁ Ἱερὺς εὐλογητόν· καὶ εὐθὺς Τριτάγιον.
Δόξα Πατρὶ. Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν· Ὅτι σοῦ ἐστίν.
Σῶσον Κύριε· Ὁ Ὑψωθίς. Προστικτὴ φοδερὰ.

Εἴτα λέγει· ὁ ἱερεύς.

Ἐλέησον ἡμᾶς· ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθα
σου ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος).

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν
δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ
Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ εὐθὺς ἐκφώνως.

Δόξα τῇ Ἀγίᾳ καὶ Ὁμοουσίῳ, καὶ Ζωοποιῷ, καὶ ἀδικο-
ρέτῳ Τριάδι, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων.

ΕΥΧΑΙ ΤΟΥ ΟΡΘΟΥ.

ΕΥΧΗ Α'.

Εὐχαριστοῦμέν σοι Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τῷ ἐξινεστήσαντι
ἡμᾶς ἐκ τῶν κοιτῶν ἡμῶν, καὶ ἐμβέλλοντι εἰς τὰ στόματα
ἡμῶν λόγον αἰνεσεως, τοῦ προσκυνεῖν καὶ ἐπικαλεῖσθαι τὸ
ὄνομά σου τὸ ἅγιον, καὶ δεόμεθα τοῖς σὺν οἰκτιρμοῖς, οἷς
πάντοτε ἐχρήσω περὶ τὴν ἡμετέραν ζωὴν· καὶ νῦν ἐξαπό-
στειλον τὴν βοήθειάν σου ἐπὶ τοὺς ἐστῶτας πρὸ προσώ-
που τῆς ἀγίας δόξης σου, καὶ ἀπεκδεχομένου· τὸ παρὰ σοῦ
πλούσιον ἔλεος· καὶ δὲς αὐτοῖς μετὰ φόβου καὶ ἀγάπης πάν-

τοτέ σσι λατρεύειν, αἰνεῖν, ὑμνεῖν, προσκυνεῖν τὴν ἀνεκ-
διήγητόν σου ἀγαθότητα. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα ἔδξα, τιμὴ
προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύ-
ματι, νῦν, καὶ ἄει, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

ΕΥΧΗ Β'.

Εκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμα ἡμῶν πρὸς σὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν,
διότι φῶς τὰ προστάγματά σου ἐπὶ τῆς γῆς· δικαιοσύνην
καὶ ἀγαθὸν ἐπιτελεῖν ἐν τῷ φόβῳ σου συνέτισον ἡμᾶς· σὲ
γὰρ δοξαζομεν τὸν ἑνὸς ἑντα Θεὸν ἡμῶν, κλῖνον τὸ εὖς
σου, καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν, καὶ μνήσθητι κύριε τῶν συμπα-
ρόντων καὶ συνευχομένων ἡμῖν πάντων κατ' ὄνομα, καὶ σῶ-
σον αὐτοὺς τῇ δυνάμει σου· εὐλόγησον τὸν λαόν σου, καὶ
ἀγίασον τὴν κληρονομίαν σου, εἰρήνην τῷ κόσμῳ σου δώ-
ρησαι, ταῖς Ἐκκλησίαις σου, ταῖς Ἱερεῦσι, ταῖς Βασιλεῦσιν
ἡμῶν, καὶ παντὶ τῷ λαῷ σου. Ὅτι ἡλόγηται, καὶ δεδόξα-
σται τὸ πάντιμον, καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς,
καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἄει, καὶ
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ Γ'.

Εκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμα ἡμῶν πρὸς σὲ ὁ Θεός, διότι
φῶς τὰ προστάγματά σου· δίδαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τὴν δικαιο-
σύνην σου, τὰς ἐντολάς σου, καὶ τα δικαιώματά σου· φώτισον
τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν διανοιῶν ἡμῶν, μήποτε ὑπνώσωμεν ἐν
ἁμαρτίαις εἰς θάνατον· ἀπελασον πάντα ζόφον ἀπὸ τῶν
καρδιῶν ἡμῶν· Χάρισαι ἡμῖν τὸν τῆς δικαιοσύνης ἥλιον,
καὶ ἀνεπηρέαστον τὴν ζωὴν ἡμῶν διαφύλαξον, ἐν τῇ σφρα-
γίδι τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος· κατεύθυνον τὰ διαδήματα
ἡμῶν εἰς ἐδὸν εἰρήνης· δὸς ἡμῖν τὸν ὄρθρον, καὶ τὴν ἡμέραν
ἐν ἀγαλλιάσει, ἵνα σοὶ τὰς ἐωθινὰς ἀναπέμπωμεν εὐχάς. Ὅτι
σὸν τὸ κράτος, καὶ σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ δύναμις, καὶ ἡ
δόξα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος,
νῦν, καὶ ἄει, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ Δ'.

Δέσποτα ὁ Θεός ὁ ἅγιος καὶ ἀκχτάληπτος, ὁ εἰπὼν ἐκ

σχό·ους ἔως λάυψαι, ὁ ἀναπαύσας ἡμᾶς ἐν τῷ τῆς νυκτὸς ὕπνῳ, καὶ διαναστήσας πρὸς δοξολογίαν, καὶ ἱκεσίαν τῆς σῆς ἀγαθότητος, εὐσωπύμενος ὑπὸ τῆς ἰδίης σου εὐσπλαγχνίας, πρόσδεξαι ἡμᾶς καὶ νῦν προσκυνοῦντάς σε, καὶ κατὰ δύναμιν εὐχαριστοῦντάς σοι, καὶ δύρησαι ἡμῖν πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα· ἀνάδειξον ἡμᾶς υἱοῦς φωτὸς καὶ ἡμέρις, καὶ κληρονόμους τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν· μνήσθησι κύριε ἐν τῷ πληθει τῶν οἰκτιρμῶν σου καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου. τῶν συμπορόντων, καὶ συνευχομένων ἡμῖν, καὶ πάντων τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐν γῇ, τῶν ἐν θαλάσῃ, τῶν ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας σου, δεομένων τῆς σῆς φιλανθρωπίας καὶ βοήθειας, καὶ πᾶσι χορήγησον τὸ μέγα σου ἔλεος. Ἵνα σεσωσμένοι ψυχῇ τε καὶ σώματι πάντοτε διαμένοντες, μετὰ πορρήσιας δοξάζωμεν τὸ θαυμαστὸν, καὶ εὐλογημένον ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ Ε΄.

Ἀγαθὴν θησαυρὲ, πηγὴ ἀένναος, Πάτερ ἅγιε, θαυμαστοποιε, παντοδυναμε, καὶ παντοκράτωρ, πάντες σὲ προσκυνούμεν, καὶ σοὶ δεόμεθα, τὰ σὰ ἐλέη, καὶ τοὺς σοὺς οἰκτιρμοὺς ἐπικαλούμενοι εἰς βοήθειν, καὶ ἀντίληψιν τῆς ἡμετέρας ταπεινώσεως. Μνήσθητι Κύριε τῶν σῶν ἱκετῶν, πρόσδεξαι πάντων ἡμῶν τὰς ἐωθινὰς δεήσεις ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου, καὶ μηδέ·α ἡμῶν ἀδόκιμον ποιήσας, ἀλλὰ πάντας ἡμᾶς περιποίησαι διὰ τῶν οἰκτιρμῶν σου. Μνήσθητι κύριε τῶν ἀγρυπνούντων, καὶ ψαλλόντων εἰς δόξαν σὴν, καὶ τοῦ μονογενεῦς σου Υἱοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος. Γενεῦ αὐτοῖς βοηθὸς καὶ ἀντιλήπτωρ· πρόσδεξαι αὐτῶν τὰς ἱκεσίας εἰς τὸ ὑπερουράνιον καὶ νοερὸν σου θυσιαστήριον Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΣΤ΄.

Εὐχαριστοῦμέν σοι Κύριε ὁ Θεὸς τῶν σωτηρίων ἡμῶν, ὅτι πάντα ποιεῖς εἰς εὐεργεσίαν τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἵνα

διὰ παντός πρὸς σέ ἀποβλέπουμεν, τὸν σωτῆρα, καὶ εὐεργέτην τῶν ἡμετέρων ψυχῶν, ὅτι διανέπασας ἡμᾶς ἐν τῷ παρελθόντι τῆς νυκτὸς μέτρῳ, καὶ ἐξήγειρας ἡμᾶς ἐκ τῶν κοιτῶν ἡμῶν, καὶ ἔστησας εἰς προσκύνησιν τοῦ τιμίου ἐνόματός σου· διὸ δεόμεθι σου κύριε, δὸς ἡμῖν χάριν καὶ δύναμιν, ἵνα καταξιωθῶμεν ψάλλειν σοι συνετῶς, καὶ προσεύχεσθαι ἀδιδυλείπτως ἐν φόβῳ καὶ τρόμῳ, τὴν ἐαυτῶν σωτηρίαν κατεργαζόμενοι, διὰ τῆς ἀντιλήψεως τοῦ Χριστοῦ σου. Μνήσθητι Κύριε καὶ τῶν ἐν νυκτὶ πρὸς σέ βρωμάτων, ἐπακουστον αὐτῶν, καὶ ἐλέησον, καὶ σύντριψον ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν τοὺς ἰσχυροὺς καὶ πολεμίους ἐχθρούς. Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης, καὶ σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ Ζ΄.

Ο Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ἐξαναστήσας ἡμᾶς ἐκ τῶν κοιτῶν ἡμῶν, καὶ ἐπισυναγαγὼν ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς, δὸς ἡμῖν χάριν ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματος ἡμῶν, καὶ πρόσδεξαι ἡμῶν τὰς κατὰ δύναμιν εὐχαριστίας, καὶ διδάξον ἡμᾶς τὰ δικαιώματά σου, ὅτι προσεύξομαι καθ' ὃ δεῖ οὐκ εἰδμεν, ἐὰν μὴ σὺ Κύριε τῷ πνεύματί σου τῷ ἁγίῳ ἐδηγήσης ἡμᾶς. Διὸ δεόμεθα σου, εἴ τι ἡμάρτομεν μέχρι τῆς παρουσίας ὥρας, ἐν λόγῳ, ἢ ἔργῳ, ἢ κατὰ διάνοιν, ἐκουσίως, ἢ ἀκουσίως, ἄνες, ἄφεις, συγχώρησον· ἐὰν γὰρ ἀνομίας παρατηρήσης. Κύριε, κύριε, τίς ὑποστήσεται; ὅτι σοὶ ἡ ἀπολύτρωσις. Σὺ εἶ μόνος ἅγιος, βοηθός, κραταίος, ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς ἡμῶν, καὶ ἐν σοὶ ἡ ὑμνησις ἡμῶν διὰ παντός. Εἴη τὸ κράτος τῆς βασιλείας σου εὐλογημένον, καὶ δεδοξασμένον, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ Η΄.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν τοῦ ὕπνου ριθυμίαν ἀποσκεδάσας ἀφ' ἡμῶν καὶ συγκαλέσας ἡμᾶς κλήσει ἅγιον, τοῦ καὶ ἐν νυκτὶ ἐπάραι τὰς χεῖρας ἡμῶν, καὶ ἐξομολογεῖσθαί σοι ἐπὶ τὰ κρίματά τῆς δικαιοσύνης σου, πρόσδεξαι τὰς δεήσεις ἡ-

μῶν, τὰς ἐντεῦξεις, τὰς ἐξομολογήσεις, τὰς νυκτερινὰς λατρείας καὶ χάρισαι ἡμῖν ὁ Θεὸς πίστιν ἱκατάσχοντιοι, ἐλπὶδα βεβηκέν, ἀγάπην ἀνυπόκριτον, εὐλόγησεν ἡμῶν εἰσόδους, καὶ ἐξόδους, πράξεις, ἔργα, λόγους, ἐνθυμήσεις· καὶ δὸς ἡμῖν καταντῆσαι εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἡμέρας, αἰνοῦντας, εὐλογοῦντας τῆς σῆς ἀφάντου χρηστότητος τὴν ἀγαθότητα. Ὅτι ὑψόλγεται τὸ πανάγιόν σου ὄνομα καὶ δεδοξασταί σου ἡ βασιλεία, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ Θ'.

Λάμπρον Δέσποτα φιλόανθρωπε ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν τὸ τῆς σῆς θεογνωσίας φῶς ἀκήρατον, καὶ τοῦς τῆς διανοίας ὀφθαλμοὺς διάνειξον, εἰς τὴν τῶν Εὐαγγελικῶν σου κηρυγμάτων κατανόησιν. Ἐνθες ἡμῖν καὶ τον τῶν μακαρίων σου ἐντολῶν φόβον, ἵνα πάσας τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας καταπατήσαντες, πνευματικὴν πολιτείαν μετέλθωμεν, πάντα τὰ πρὸς εὐαρέστησιν τὴν σὴν φρονοῦντες καὶ πράττοντες. Ὅτι οὐ εἰ ὁ ἁγιασμός ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπωμεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ Ι'.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν διὰ μετανοίας ἄφεσιν τοῖς ἀνθρώποις δωρησάμενος, καὶ τύπον ἡμῖν ἐπιγνώσεως ἁμαρτημάτων, καὶ ἐξομολογήσεως, τὴν τοῦ Προφήτου Δαβὶδ μετάνοιαν πρὸς συγχώρησιν ὑποδείξας· αὐτὸς Δέσποτα, πολλοὺς ἡμᾶς καὶ μεγάλους περιπεπτωκότας πλημμελήμασιν, ἐλέησον κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρισμῶν σου ἐξάλειψον τὰ ἀνομήματα ἡμῶν· ὅτι σοὶ ἡμάρτομεν Κύριε, τῷ καὶ τὰ ἄδελφα καὶ τὰ κρύφια τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων γινώσκοντι, καὶ μόνῳ ἔχοντι ἐξουσίαν ἀφιέναι ἁμαρτίας· καρδίαν δὲ καθαρὴν κτίσας ἐν ἡμῖν, καὶ πνεύματι ἡγεμονικῷ στηρίξας ἡμᾶς, καὶ τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου σου γνωρίσας ἡμῖν, μὴ ἀπορρίψῃς ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ προσώπου σου. Ἀλλ' εὐδόκησον ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος, μέλει τῆς ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς, προσφέρειν σοὶ θυσίαν δικαιοσύνης, καὶ ἀναφορὰν ἐν τοῖς ἀγίοις σου Θυσιαστηρίοις. Ἐλέει, καὶ οἰκτιρμοῖς, καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς

Υίου, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΙΑ'.

Ο Θεὸς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὰς νοερὰς καὶ λογικὰς ὑποστησάμενος δουλείας τῷ σῷ θελήματι, σοῦ δεόμεθα, καὶ σὲ ἱκετεύομεν, πρόσδεξαι ἡμῶν, μετὰ τῶν κτισμάτων σου πάντων, τὴν κατὰ δύναμιν δοξολογίαν, καὶ ταῖς πλουσίαις τῆς σῆς ἀγαθότητος ἀντάμειψαι δωρεαῖς ὅτι σοὶ κάμπτει πᾶν γόνυ ἐπουρανίων, καὶ ἐπιγείων, καὶ καταχθονίων, καὶ πᾶσα πνοὴ καὶ κτίσις ὑμνεῖ τὴν ἀκατάληπτόν σου δόξαν· μόνος γὰρ εἶ Θεὸς ἀληθινός καὶ πολυέλεος. Ὅτι σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν Οὐρανῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπουσι τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΙΒ'.

Αἰνοῦμεν, ὑμνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, καὶ εὐχαριστοῦμέν σοι ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, ὅτι παρήγαγες τὴν σκιὰν τῆς νυκτός· καὶ ἔδειξας ἡμῖν πάλιν τὸ φῶς τῆς ἡμέρας· ἀλλ' ἱκετεύομεν τὴν σὴν ἀγαθότητα, ἰλίσθητι ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν, καὶ πρόσδεξαι τὴν δέσιν ἡμῶν ἐν τῇ μεγάλῃ σου εὐσπλαγχνίᾳ, ὅτι πρὸς σὲ καταρεύομεν τὸν ἐλεήμονα καὶ παντοδύναμον Θεόν· λάμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν τὸν ἀληθινὸν Ἥλιον τῆς δικαιοσύνης σου· φώτισον τὸν νεῦν ἡμῶν καὶ τὰς αἰσθήσεις ὅλας διατήρησεν, ἵνα ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατοῦντες τὴν ἐδὲν τῶν ἐντολῶν σου, καταντήσωμεν εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ὅτι παρὰ σέ ἐστιν ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς, καὶ ἐν ἀπολαύσει γενέσθαι κατοξιωθῶμεν τοῦ ἀπροσίτου φωτός. Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα ἡ μεγάλη συναπτὴ, καὶ ἡ ἐκφώνησις.

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα . . .

Μετὰ δὲ τὴν ἀ.στοιχολογίαν, ἡ μικρὰ Συναπτὴ,
καὶ ἡ ἐκφώνησις.

Ὅτι σὸν τὸ κράτος . . .

Μετὰ τὴν β'. στοιχολογίαν, αὐθις μικρὰ Συναπτῇ,
καὶ ἐκφώνησις.

Ὅτι ἀγαθός, μετὰ τὴν Ἀμωμον, καὶ τὰ Εὐλογητάρια,
συναπτῇ, καὶ ἐκφώνησις.

Ὅτι πύλόγηταί σου τὸ ὄνομα.

Μετὰ τοῦς Ἀναβαθμούς ὁ Διάκονος.

Τοῦ κυρίου δεσθῶμεν. Ὁ ἱερεὺς.

Ὅτι ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Ἄγίοις ἐπαναπαύη.

Μετὰ τὸ Πᾶσα πνοή. Ὁ Διάκονος.

Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμῶν τῆς ἀκροάσεως τοῦ ἁγίου
Εὐαγγελίου, κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἱκετεύσωμεν.

Σοφία ὁρθοί, ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου.

Καὶ ὁ ἱερεὺς λέγει τὸ ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον. Μετὰ δὲ
τὸ, Ἀνάστασιν Χριστοῦ, καὶ τὸν ν'. Ψαλμόν.

Ὁ Διάκονος.

Σῶσον ὁ Θεὸς τὴν λαὸν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρο-
νομίαν σου, ἐπίσκεψαι τὸν κόσμον σου ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρ-
μοῖς· ὕψωσον κέρως Χριστιανῶν ὀρθοδόξων, καὶ κατάπεμ-
ψον ἐφ' ἡμᾶς τὰ ἐλέη σου τὰ πλοῦσια· πρεσβεΐας τῆς πα-
ναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μα-
ρίας, Δουάμει τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ· Προστα-
σίαις τῶν Τιμίων Ἐπουρανίων Δυνάμεων Ἀσωμάτων. Τοῦ
τιμίου ἐνδόξου, προσήτου Πρεδρόμου, καὶ βριπτιστοῦ Ἰωάν-
νου. Τῶν ἁγίων ἐνδόξων, καὶ πανευφήμεων Ἀποστόλων· τῶν
ἐν ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν, καὶ Οἰκουμενικῶν μεγάλων δι-
δασκάλων, καὶ ἱεραρχῶν, Βασιλείου τοῦ μεγάλου, Γρηγο-
ρίου τοῦ Θεολόγου, καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· τοῦ ἁγίου
(τῆς Μονῆς) τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου Ἀρχιε-
πισκόπου Μύρων τῆς Λυκίης τοῦ θαυματουργοῦ· τῶν ἁγίων
ἐνδόξων καὶ καλλιέκων Μαρτύρων· τῶν Ὁσίων καὶ Θεο-
φόρων Πατέρων ἡμῶν τῆς ἁγίας ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος,
καὶ πανευφήμερου Εὐφροσύνης· τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατό-
ρων Ἰωακείμ, καὶ Ἀννης, καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων, ἱκε-
τεύομέν σε μόνε πολυέλεε κύριε, ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ἁμαρ-
τωλῶν δεομένων σου, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ἐλέει, καὶ οἰκτιρμῆς, καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦ σου

Υἱοῦ, μεθ' αὐτοῦ εὐλογητὸς εἰ, σὺν τῷ Παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἀπὸ γ'. τῶν κανόνων ὡδῆς μικρὰ Συναπτὴ, καὶ ἐκφώνησις.

Ὅτι σὺ εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ἀπὸ ς'. Συναπτὴ, καὶ ἐκφώνησις.

Σὺ γὰρ εἰ ὁ Βασιλεὺς....

Ἐν δὲ τῇ θ'. ὡδῆ. Ὁ Διάκονος.

Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ Φωτός, ἐν ὕμνοις τιμῶν-
τες μεγαλύνωμεν.

Εἶτα Συναπτὴ, καὶ ἐκφώνησις.

Ὅτι σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῶν Οὐρανῶν, καὶ σοὶ τὴν δέξαν ἀναπέμπουσι, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ψαλλομένης δὲ τῆς Δοξολογίας λέγει ἔωθεν ὁ Διάκονος.

Ελέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου ἐπάρχουσιν καὶ ἐλέησον.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεινός).

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης. υἱείας.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων καὶ ἀειμνήστων κτιτόρων,

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων.

Ὁ Ἱερεύς.

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ - εἰ τὴν . . .

Ὁ Διάκονος.

Πληρώσωμεν τὴν ἐωθινὴν δέσρην ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Ἀντιλαβοῦ σῶσον, ἐλέησον, καὶ διασύλαξον ἡμᾶς.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρημικήν.

Ἀγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν.

Τῆς Παναγίας, Ἀχράντου ὑπερευλογημένης.

Ὁ Ἱερεύς.

Ὅτι Θεὸς ἐλέους, οἰκτιρμῶν, καὶ φιλανθρωπίας ὑπάρχεις.
Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος.

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Κύριε, Ἅγιε, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν, καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφο-
ρῶν, καὶ τῷ παντεφόρῳ σου ὄμματι ἐπιβλέπων ἐπὶ πᾶσαν τὴν
κτίσιν, σοὶ ἐκλίναμεν τὸν αὐχένα τῆς ψυχῆς, καὶ τοῦ σώμα-
τος, καὶ δεόμεθά σου, Ἅγιε ἁγίων, ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου
τὴν ἀόρατον ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου, καὶ εὐλόγησον πάν-
τας ἡμᾶς· καὶ εἴ τι ἡμάρτομεν ἐκουσίως, ἢ ἀκουσίως, ὡς
ἀγαθός, καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς συγχώρησον, δωρούμενος ἡμῖν
τὰ ἐγκόσμια, καὶ ὑπερκόσμια ἀγαθὰ σου.

Ἐκφώνως.

Σὸν γὰρ ἐστὶ τὸ ἐλεεῖν, καὶ σώζειν ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἡμῶν,
καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ καὶ
τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων.

Ὁ Διάκονος. Σοφία, καὶ ὁ Ἱερεὺς τὴν ἀπόλυσιν.

ΔΙΑΤΑΞΙΣ

ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΙΕΡΑΣ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ.

Τοῦ καιροῦ ἐπιστάντος, ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ Διάκονος μετὰ τὰ ποιῆσαι τὴν συνήθη μετάνοιαν, ἵστανται ἐμπροσθεν τῶν ἁγίων Θυρῶν, καὶ προσκυνοῦσι τρίς. Εἶτα λέγει ὁ Διάκονος. Εὐλόγησον Δέσποτα· τοῦ δὲ ἱερέως ποιήσαντος· Εὐλόγητόν, ὁ Διάκονος αὖθις λέγει, τὸ Τρισάγιον· καὶ ὁ ἱερεὺς. Ὅτι σοῦ μετὰ δὲ τὰ συνήθη Τροπάρια καὶ τὸν Ἀσπατιμὸν τῶν Εἰκότων, κλίνουσιν ἀμφοτέρωι τὴν κεφαλὴν, καὶ ὁ ἱερεὺς, λέγει.

Κύριε ἐξαπόστειλον τὴν χεῖρά σου ἐξ ὕψους κατοικητηρίου σου, καὶ ἐνίσχυσόν με εἰς τὴν προκειμένην διακονίαν σου, ἵνα ἀκατακρίτως παρστὴς τῷ φοβερῷ σου βήματι, τὴν ἀναίμακτον ἱερουργίαν ἐπιτελέσω· ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα μικρὰ ἀπόλυσις, καὶ οὕτως εἰσέρχονται εἰς τὸ θυσιαστήριον, λέγοντες τὸ, Εἰλεεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν σου· ἐπειτα προσκυνήσαντες τρίς ἀσπίζονται τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, καὶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν· κρατῶν δὲ ὁ διάκονος τὰ ἱερὰ αὐτοῦ ἅμφωι προσέρχεται τῷ Ἱερεῖ, καὶ ὑποκλίνας τὴν κεφαλὴν, λέγει. Εὐλόγησον Δέσποτα τὸ Στοιχάριον σὺν τῷ Ὁμάρῳ· καὶ ὁ Ἱερεὺς.

Εὐλόγητός ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐνδύμενος δὲ ὁ διάκονος τὸ Στοιχάριον, λέγει.

Ἀγαλλιᾶσεται ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τῷ κυρίῳ· ἐνέδυσσε γάρ με ἱμάτιον σωτηρίου, καὶ χιτῶνα εὐφροσύνης· περιέβαλέ με ὡς νυμφίῳ περιέθηκε με μίτραν, καὶ ὡς νύμφην κατεκόσμησέ με κόσμῳ.

Καὶ τὸ μὲν Ὁράριον ἀσπασάμενος ἐπιτίθησι τῷ ἀριστερῷ ὤμῳ, τὰ δὲ ἐπιμάνικα, ἐπιθέμενος ταῖς χερσίν, ἐν μὲν τῷ δεξιῷ, λέγει.

Ἡ δεξιὰ σου Κύριε δεδοξασται ἐν ἰσχύϊ· ἡ δεξιὰ σου χεὶρ Κύριε ἐθραυσεν ἐχθρούς, καὶ τῷ πλήθει τῆς δόξης σου συνέτριψας τοὺς ὑπεναγτίους.

Ἐν δὲ τῷ ἀριστερῷ.

Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με· καὶ ἐπλάσαν με, συνέτισόν με καὶ μολήσομαι τὰς ἐντολάς σου.

Εἶτα ἀπελθὼν ἐν τῇ Ἱερᾷ Προθέσει εὐτρεπίζει τὰ Ἱερά· ὁ δὲ ἱερεὺς σφραγίζας τὸ Στοιχάριον αὐτοῦ, ἐνδύεται αὐτὸ λέγων, ὡς ὁ Διάκονος, τὸ Ἀγαλλιάσεται ἡ ψυχὴ μου· περιτιθέμενος δὲ τὸ Ἐπιτραχήλιον, λέγει.

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς, ὁ ἐκχέων τὴν χάριν ἐπὶ τοὺς Ἱερεῖς αὐτοῦ, ὡς μῦρον ἐπὶ κεφαλῆς, τὸ καταβαῖνον ἐπὶ πώγωνα, τὸν πώγωνα, τὸν Ἀρῶν, τὸ καταβαῖνον ἐπὶ τὴν ὦαν τοῦ ἐνδύματος αὐτοῦ.

Εἰς δὲ τὴν ζώνην, λέγει.

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ περιζωνύων με δύναμιν, καὶ ἔθετο ἄμωμον τὴν ὁδόν μου.

Καὶ εἰς μὲν τὰ ὑπομάνικα ὡς ἄνωθεν· εἰς δὲ τὸ ὑπογονάτιον οὕτως.

Περίζωται τὴν ῥομφαίην σου ἐπὶ τὸν μηρὸν σου δυνατὲ, τῇ ὡραιότητί σου, καὶ τῷ κάλλει σου, καὶ ἐντεινε, καὶ κατευοδοῦ, καὶ βεσίλευε, ἕνεκεν ἀληθείας, καὶ πρότητος, καὶ δικαιοσύνης, καὶ ὁδηγήσει σε θαυμαστικῶς ἡ δεξιὰ σου, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἰς δὲ τὸ Φελώνιον, λέγει.

Οἱ ἱερεῖς σου Κύριε ἐνδύσονται δικαιοσύνην, καὶ οἱ ὅσιοί σου ἀγαλλιάσει ἀγαλλισσονται.

Εἶτα νίπτουσι τὰς χεῖρας, λέγοντες.

Νίψομαι ἐν ἀθώοις τὰς χεῖράς μου, καὶ κυκλώσω τὸ θυσιαστήριόν σου Κύριε, τοῦ ἀκοῦσαί με φωνῆς αἰνέσεώς σου,

καὶ διηγῆσασθαι πάντα τὰ θυμάσιά σου. Κύριε ἡγάπητα εὐ-
πρέπειαν οἴκου σου, καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου· μὴ
συναπολέσης μετὰ ἀσεβῶν τὴν ψυχὴν μου, καὶ μετὰ ἀνδρῶν
αἱμάτων τὴν ζωὴν μου, ὧν ἐν χερσὶν αἱ ἀνομίαι· ἡ δεξιὰ
αὐτῶν ἐπλήσθη δώρων· ἐγὼ δὲ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπορεύθην·
λύτρωσαί με Κύριε, καὶ ἐλέησόν με· ὁ ποὺς μου ἔστη ἐν εὐ-
θύτητι· ἐν Ἑκκλησίαις εὐλογῆτί σε Κύριε.

Καὶ οὕτως ἀπέρχονται ἐν τῇ Προθέσει προσκυνοῦντες, λέ-
γοντες τὸ, ὁ Θεὸς ἰλιθιγί μοι· καὶ τὸ,

Ἐξηγόρασας ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρης τοῦ νόμου τῷ τιμίῳ
σου αἵματι, τῷ Σταυρῷ προσηλωθεὶς, καὶ τῇ λόγχῃ κεντηθεὶς,
τὴν ἀθανασίαν ἐπήγαγας ἀνθρώποις, Σωτὴρ ἡμῶν δόξα σοι.

Εἶτα λέγει ὁ Διάκονος, εὐλόγητον δέσποτα· καὶ ὁ Ἱερεὺς
ποιήσας εὐλογητὸν, λαμβάνει ἐν μὲν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ τὴν
προσφορὰν, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ τὴν ἀγίαν λόγχην, καὶ σφραγι-
ζων μετ' αὐτῆς τρίτον ἐπὶ τῆς σφραγίδος τῆς προσφορᾶς, λέ-
γει τρίς.

Εἰς ἀνάμνησιν τοῦ κυρίου, καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Καὶ εὐθὺς πῆγνυσι τὴν λόγχην ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τῆς
σφραγίδος, καὶ ἀνατέμνων, λέγει.

Ὡς πρόσχατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη.

Ἐν δὲ τῷ ἄριστερῳ.

Καὶ ὡς Ἀμνὸς ἁμῶμος, ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄ-
φωτος, οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ.

Ἐν δὲ τῷ ἄνω μέρει τῆς σφραγίδος.

Ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ, ἡ κρίσις αὐτοῦ ἦρθη.

Ἐν δὲ τῷ κάτω.

Τὴν δὲ γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγῆσεται ;

Ὁ δὲ Διάκονος κρατῶν τὸ Ὠράριον τοῖς τρισὶ δακτύλοις
αὐτοῦ λέγει.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν ἔπαρρον Δέσποτα.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς ἐμβαλὼν τὴν ἀγίαν Λόγχην ἐκ τοῦ πλα-

γίου τοῦ δεξιοῦ μέρους τῆς προσφραῖας, ἐπάρει τὸν ἅγιον Ἄρτον λέγων.

Ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ.

Καὶ θεὸς αὐτὸν ὑπτιον ἐν τῷ ἁγίῳ Δίσκῳ, λέγει ὁ Διάκονος. Οὕσον Δέσποτα.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς θύων αὐτὸν σταυροειδῶς, λέγει.

Θύεται ὁ ἄμνός τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας.

Καὶ στρέφων ἐπάνω τὸ ἔχον τὸν Σταυρὸν μέρος, νύττιων δὲ οὐτὸ ἐν τῷ δεξιῷ μέρει μετὰ τῆς λέγχης, ἀμέσως ὑπὸ τὸ ὄνομα ἸΣ. ἐπιλέγει.

Εἰς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὴν ἔνυξε, καὶ εὐθέως ἐξηλθεν αἷα, καὶ ὕδωρ· καὶ ὁ ἑωρακὸς μεμαρτύρηκε καὶ ἀληθινὴ ἐστὶν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ.

Ὁ δὲ Διάκονος λέγει πρὸς τὸν Ἱερέα.

Εὐλόγησον Δέσποτα τὴν ἁγίαν ἑνωσιν.

Καὶ εὐλογήσαντος τοῦ ἱερέως, ἐγχέει ὁ διάκονος τῷ ἁγίῳ Ποτηρίῳ ἐκ τοῦ νάμακτος ὁμοῦ, καὶ τοῦ ὕδατος· ὁ δὲ Ἱερεὺς λαβὼν ἐν ταῖς χερσὶ τὴν πρώτην σφραγίδα λέγει.

Εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τῆς ὑπερευλογημένης ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ ἀειπρωθένου Μαρίας, ἧς ταῖς πρεσβείαις πρὸς δεξιὰ Κύριε τὴν θυσίαν ταύτην εἰς τὸ ὑπερουράνιον σου θυσιαστήριον.

Καὶ αἴρων μερίδα, τίθει αὐτὴν ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τοῦ ἁγίου ἄρτου, πλησίον τῆς μέσης αὐτοῦ, λέγων.

Παρέστη ἡ βασιλισσα ἐκ δεξιῶν σου, ἐν ἱματισμῷ διαχρύσω περιβεβλημένη πεποικιλμένη.

Εἶτα λαβὼν β'. σφραγίδα, λέγει.

Τῶν τιμίων ἐνδόξων οὐρανίων δυνάμεων Ἀσωμάτων τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου Προδρόμου, καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

Καὶ αἴρων μίαν μερίδα, τίθει αὐτὴν ἐν τῷ ἀριστερῷ μέρει τοῦ ἁγίου Ἄρτου, ποιῶν ἀρχὴν τῆς πρώτης τάξεως. Εἶτα λέγει.

Τῶν ἁγίων ἐνδόξων Προφητῶν, Μωϋσέως καὶ Ἀαρὼν, Ἡλίου, Ἐλισσαίου, Δαβὶδ καὶ Ἰεσσαί, τῶν ἁγίων τριῶν Παίδων, Δανιήλ τοῦ Προφήτου, καὶ πάντων τῶν ἁγίων Προφητῶν.

Καὶ τίθῃσι δευτέραν μερίδα ὑποκάτω τῆς πρώτης εὐτύκτως εἶτα λέγει.

Τῶν ἁγίων ἐνδόξων, καὶ πανευφήμεων Ἀποστόλων, Πέτρου καὶ Παύλου, τῶν ιβ'. καὶ σ'. καὶ πάντων τῶν ἁγίων Ἀποστόλων.

Καὶ τίθῃσι τὴν τρίτην μερίδα ὑποκάτω τῆς δευτέρας τειλεῖων τὴν πρώτην τάξιν καὶ αὕτως λέγει.

Τῶν ἐν Ἀγίοις Πατέρων ἡμῶν, καὶ οἰκουμενικῶν μεγάλων Διδασκάλων, καὶ Ἱεραρχῶν, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Ἀθανασίου, καὶ Κυρίλλου, Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις, καὶ πάντων τῶν ἁγίων Ἱεραρχῶν.

Καὶ αἵρων τετάρτην μερίδα, τίθῃσιν αὐτὴν πλησίον τῆς πρώτης μερίδος πλεῶν δευτέρων ἀρχῆν, καὶ λέγει.

Τοῦ ἁγίου Πρωτομάρτυρος, καὶ Ἀρχιδιακόνου Στεφάνου, τῶν ἁγίων μεγάλων, Μαρτύρων Δημητρίου, Γεωργίου, Θεοδώρου, καὶ πάντων καὶ πασῶν τῶν ἁγίων Μαρτύρων.

Καὶ αἵων πέμπτην μερίδα, τίθῃσιν ὑποκάτω τῆς πρώτης τῆς οὗτης εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς δευτέρας τάξεως καὶ λέγει.

Τῶν Ὁσίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, Ἀντωνίου, Εὐθυμίου, Σάββα, Ὀνουφρίου, Ἀθανασίου τοῦ ἐν τῷ Ἀθῶ, καὶ πάντων καὶ πασῶν τῶν Ὁσίων.

Καὶ αἵρων ἕκτην μερίδα, τίθῃσιν αὐτὴν ὑποκάτω τῆς δευτέρας μερίδος, εἰς ἀναπλήρωσιν τῆς δευτέρας τάξεως· μετὰ ταῦτα δὲ λέγει.

Τῶν ἁγίων καὶ θαυματουργῶν Ἀναργύρων, Κοσμά καὶ Δαμιανοῦ, Κύρου καὶ Ἰωάννου, Παντελεήμονος καὶ Ἑρμολάου, καὶ πάντων τῶν ἁγίων Ἀναργύρων.

Καὶ αἵρων ἐβδόμην μερίδα, τίθῃσιν αὐτὴν ἅω, ποιῶν τρίτην ἀρχὴν κατὰ τάξιν, καὶ λέγει.

Τῶν ἁγίων καὶ δικτῶν Θεοπατόρων Ἰωαννῶν καὶ Ἀννης
(τοῦ Ἀγίου τῆς ἡμέρας), καὶ πάντων τῶν Ἀγίων, ὧν ταῖς
ἰκεσίαις ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ὁ Θεός.

Καὶ τίθησιν ὀρθόθεν μερίδα ὑποκάτω τῆς πρώτης καὶ λέγει.

Τοῦ ἐν Ἀγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου, Ἀρχιεπισκόπου
Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου.

Εἴπερ λέγεται ἡ Λειτουργία αὐτοῦ· εἰ δὲ λέγεται τοῦ Μα-
γάλου Βασιλείου, τούτου μνημονεύει καὶ οὕτως, αἶρων καὶ
τὴν ἐννάτην μερίδα, τίθισιν, αὐτὴν ἐν τῷ τέλει τῆς τρίτης
τάξεως εἰς ἀναπλήρωσιν· εἴτα λαβὼν τρίτην σφραγίδι, λέγει.

Μνήσθητι, Δέσποτα φιλόνθρωπε, πάσης ἐπισκοπῆς ὀρθοδό-
ξων, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), τοῦ τιμίου πρεσ-
βυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, καὶ παντὸς ἱερατικοῦ
τάγματος, (τοῦ δεῖνος), Καθηγουμένου, τῶν ἀδελφῶν καὶ συλ-
λειτουγῶν ἡμῶν, Πρεσβυτέρων, Διακόνων, καὶ πάντων τῶν
ἀδελφῶν ἡμῶν, οὓς προσεκκλέσω εἰς τὴν σὴν κοινίαν, διὰ
τῆς σῆς εὐσπλαχνίας, Πανάγαθε Δέσποτα.

Καὶ αἶρων μερίδα, τίθησιν αὐτὴν ὑποκάτω τοῦ ἁγίου Ἀρ-
του. Εἴτα μνημονεύει καὶ ὧν ἔχει ζώντων καὶ ὄνομα, καὶ
οὕτως αἶρων τὰς μερίδας, τίθησιν αὐτὰς ὑποκάτω· ἔπειτα
λαβὼν ἑτέραν σφραγίδι, λέγει.

Ὑπὲρ μνήμης καὶ ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν τῶν μακαρίων
κτιτόρων τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης.

Εἴτα μνημονεύων τοῦ χειροτονήσαντος αὐτὸν Ἀρχιερέως
καὶ ἑτέρων ὧν ἔχει κεκοιμημένων, τελευταῖον ἐπιλέγει.

Καὶ πάντων τῶν ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου, τῶν
τῇ σῇ κοινωνίᾳ κεκοιμημένων, ὀρθοδόξων Πατέρων, καὶ ἀδελ-
φῶν ἡμῶν, φιλόνθρωπε Κύριε.

Καὶ αἶρει μερίδα· εἴτα λέγει.

Μνήσθητι, Κύριε, καὶ τῆς ἐμῆς ἀναξιοτήτος, καὶ συγχώ-
ρησόν μοι πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον.

Εἴτα λαβὼν ὁ Διάκονος τὸ θυμιατήριον καὶ θυμίαμα βα-
λὼν, λέγει πρὸς τὸν Ἱερέα.

Εὐλόγησον Δέσποτα τὸ θυμίαμα, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν τοῦ θυμιάματος.

Θυμιάματά σοι προσφέρομεν, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰς ὁσμὴν
εὐωδίας πνευματικῆς, ὁ προσδεχόμενος εἰς τὸ ὑπερουράνιον
σου θυσιαστήριον, ἀντικατάπεμψον ἡμῖν τὴν χάριν τοῦ Πα-
ναγίου σου Πνεύματος.

Ὁ Διάκονος.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν· στερέωσον Δέσποτα.

Καὶ ὁ ἱερεὺς θυμιάσας τὸν Ἀστερίσκον, τίθησιν ἐπὶ τοῦ
ἁγίου Ἄρτου, λέγων.

Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἀστήρ ἔστη ἐπάνω, οὗ ἦν τὸ παιδίον.

Ὁ Διάκονος.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν· εὐπρέπισον Δέσποτα.

Καὶ ὁ ἱερεὺς θυμιῶν τὸ κάλυμα, σκεπάζει τὸν ἅγιον Ἄρ-
τον, λέγων.

Ὁ Κύριος ἐβατίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο· ἐνεδύσατο
ὁ κύριος δύναμιν, καὶ περιεζώσατο.

Ὁ Διάκονος.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν· κάλυψον Δέσποτα.

Καὶ ὁ ἱερεὺς θυμιῶν ἕτερον κλυμα, σκεπάζει τὸ ἅγιον
Ποτήριον, λέγων.

Ἐκάλυψεν οὐρανοὺς ἡ ἀρετὴ σου Χριστέ, καὶ τῆς αἰνέ-
σεώς σου πλήρης ἡ γῆ.

Ὁ Διάκονος.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν· σκέπασον Δέσποτα.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς θυμιῶν τὸν ἄερα σκεπάζει ἀμφοτέρω, λέγων.

Σκέπασον ἡμᾶς ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερυγῶν σου· ἀποδιώ-
ξεν ἅφ' ἡμῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον· εἰρήνευσον ἡμῶν
τὴν ζωὴν, Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς καὶ τὸν κόσμον σου, καὶ σῶ-
σον τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Ὁ Διάκονος.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν· εὐλόγησον Δέσποτα.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς, θυμιῶν τὴν Πρόθεσιν, λέγει ἐκ τρίτου.

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ οὕτως εὐδοκήσας δεξίσαι.

Καὶ ὁ Διάκονος ἐν ἐκίστῳ

Πάντοτε νῦν, καὶ ἄει, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· Ἀμήν.

Καὶ προσκυνούντων ἐκ τρίτου ἀμφοτέρων, ὁ Διάκονος, λέγει.

Ἐπὶ τῇ ἀγίᾳ καὶ ἱερᾷ Προθέσει τῶν τιμίων Δώρων, τοῦ Κυρίου δειθῶμεν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς τὴν ἐπομένην εὐχὴν τῆς Προθέσεως· εἶτα ποιεῖ τὴν ἀπόλυσιν, μνημονεύων καὶ τοῦ ὑπὲρ εὐτινος ἡ λειτουργία τελεῖται· μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν, θυμιᾷ ὁ Ἱερεὺς τὴν ἀγίαν Τράπεζαν σ·αυροειδῶς, λέγων καθ' ἑαυτὸν, τὸ, ἐν τάφῳ σωματικῶς, καὶ τὸν Ν'. Ψαλμόν· εἶτα στάντες ἀμφοτέροι προ τῆς ἀγίας Τραπέζης, ἀπαύζονται αὐτὴν μετὰ τοῦ ἀγίου Εὐαγγελίου, λέγοντες τὸ, Βασιλεῦ οὐράνιε, Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ, Κύριε τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις. Εἶτα κλίνας ὁ Διάκονος τῇ ἑαυτοῦ κεφαλῇ τῷ Ἱερεῖ, λέγει.

Καιρὸς τοῦ ποιῆσαι τῷ Κυρίῳ εὐλόγησον, Δέσποτα ἅγιε.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς σφραγιζων αὐτὸν, λέγει.

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε, νῦν, καὶ ἄει, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα ὁ Διάκονος.

Εὖξαι ὑπὲρ ἐμοῦ, Δέσποτα ἅγιε.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς.

Κατευθύνοι Κύριος τὰ διαθήματά σου εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν·

Καὶ πάλιν ὁ Διάκονος.

Μνησθητί μου, Δέσποτα ἅγιε.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς.

Τῆς Ἱεροδιακονίας σου μνησθεῖν Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν, καὶ ἄει καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ὁ Διάκονος, εἰπὼν, τὸ Ἀμήν, ἐξέρχεται, καὶ στὰς ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ, προσκυνεῖ εὐλαβῶς· εἶτα λέγει τὸ, Εὐλόγησον Δέσποτα· καὶ ὁ Ἱερεὺς, Εὐλογημένη ἡ Βασιλεῖα τοῦ Πατρὸς, ὡς ἀκολούθως.

ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Περὶ τοῦ, τίνα τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ ἁγίου Ἄρτου, ἐν οἷς τιθέναι εἰώθαμεν τό τε ἅγιον Ποτήριον, τὴν σφραγίδα τῆς Θεοτόκου, καὶ τὰς λοιπὰς τῶν Ἁγίων ἐννέα μερίδας, καὶ τίνος ἕνεκεν ἐννέα, καὶ οὐ πλείους, ἢ ἐλάττους τιθέμεθα· καὶ τέλος ποῖον ὑπάρχει τὸ δεξιὸν μέρος τῆς ἁγίας Τραπέζης.

Ἀρραστον τῶνόντι, καὶ ἀκατάληπτον, τὸ τῆς φοικτῆς καὶ ἱερᾶς τελετῆς Μυστήριον, καὶ οὕτως ταῖς ὑπερτάταις Δυνάμεσι· τὸ γὰρ αὐτὸ πανακίρατον τοῦ κυρίου σώμα, ἐν τοῖς οὐρανίοις καὶ αὐτοπρεπωδεστάτοις αὐτῷ θρόνοις ἐρεζόμενον, ἐντρόμως τε καὶ ἐμφρόως κεκαλλυμμένις πτέρυξι· λειτουργοῦσι· τοῦτ' αὐτὸ καθ' ἐκάστην ἐπὶ γῆς τοῖς γνήνις ἡμῖν ὁρατοὶ τελούμενον. Ἄλλ' ἐπεὶ δὴ οὕτως ὁ τοῦτο τελῶν καὶ τελούμενος Ἰησοῦς, δι' ἣν ἀνυπέρβλητον πρὸς τὸν ἀνθρώπον ἀγάπην ἔχων αἰεὶ διατελεῖ, ἀνθρώπος γενέσθαι ὑπόδεχσε, καὶ κατὰ πάντα τοῦ ἡμετέρου φυράματος, πλὴν τῆς ἁμαρτίας, κεκοινωνήκε, (τρόπος τοῦτο τῆς θεϊκῆς αὐτοῦ συγκαταβάσεως ἄρρητος) τέλειος γενόμενος ἀνθρώπος, καὶ ὑπὲρ ἡμῶν ἔπαθε τῇ σαρκὶ οὐ τῇ Θεότητι· καὶ ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, καὶ ὡς ἄμνός ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφρωνος· καὶ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τὸν οὐρανὸν, μετὰ τὸ παθεῖν καὶ ἀναστῆναι αὐτὸν, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος μεθ' ἡμῶν ἐπιγγεῖλατο εἶναι, σωματικῶς καθ' ἐκάστην διὰ τῆς ἱερᾶς τελετῆς μέλλων τελεῖσθαι· διὰ τοι τοῦτο καὶ σημάσαι διὰ λόγου τὰ ἐν αὐτῷ τελούμενα, ὡς Υἱὸς καὶ λόγος τοῦ ἀοράτου αὐτοῦ Πατρὸς, δ' ἄκραν αὐτοῦ ἀγαθότητα ἡμῖν ἐνετείλατο σοφίσιν καὶ σύνεσιν χαριζόμενος. Τοιγαροῦν αὐτῷ θαυροῦντες, τὰ περὶ αὐτοῦ, ὡς οἶόν τε, σαφηνίζομεν, οὕτως ἀρχόμενοι.

Δεξιὰ μέρη τοῦ ἁγίου Ἄρτου λέγεται, ἐν οἷς οὐ τίθεται

τὸ ἅγιον Ποτήριον, καὶ γὰρ ἐν τῇ ἀγίᾳ προθέσει ὁ Ἱερεὺς
 θύων τὸν ἄρτον, ποιεῖ τὴν σταύρωσιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰη-
 σοῦ Χριστοῦ, ὃς, διὰ τὴν ἄκρην αὐτοῦ μακροθυμίαν καὶ συγ-
 κατάβασιν, οὐκ' ἔμπροσθεν, ἀλλ' ὀπίσθεν τοῦ παναγίου Σώ-
 ματος αὐτοῦ εἶχε τὸν Σταυρὸν, ὃν ὁ ἱερεὺς ποιεῖ διὰ τῆς ἀ-
 γίας Λόγχης, λέγων τὸ, τὸ Σταυρωθέντος σου Χ. ρ. ι. τέ. καὶ
 οὗτος μὲν ἐστὶν ὁ ἀληθῶς ἐννοούμενος Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ.
 Ὁ δὲ ἕτερος, ὁ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν καθορώμενος, οὐ κεῖται
 γερονῶς εἰς δῆλωσιν τῆς Σταύρωσεως τοῦ Κυρίου, ἀλλ' εἰς
 τιμὴν μόνον, καὶ διορισμὸν τοῦ ἁγιασθησομένου τούτου Ἀρ-
 του. Διὸ καὶ παρὰ τῶν ἀρτοποιῶν τῷ τύπῳ τῆς ξυλίνης σφρα-
 γίδος, πρὸ τοῦ ὀπτηθῆναι τὸν ἄρτον, ἐντυποῦται, οἵτινες οὐ-
 δόλως εἰς ἀπαρτισμὸν τοῦ Μυστηρίου συντελοῦσιν. Ὅθεν τὰ
 ἄνω μέρη τοῦ ἄρτου, τὰ ἔχοντα τὸν Σταυρὸν, τὸν παρὰ τῶν
 ἀρτοποιῶν ἀποτελεσόμενον, ἐστὶ τὰ ἔμπροσθεν τοῦ παναγίου
 Σώματος τοῦ Χριστοῦ τὰ δὲ ἕτερα, τὰ ἔχοντα τὸν Σταυρὸν,
 ὃν πεποίηκε διὰ τῆς Λόγχης ὁ ἱερεὺς τυγχάνει τὰ ὀπίσθεν.
 Τούτων δὲ οὕτω διορισμένων, πρόδηλόν ἐστίν, ὅτι τὰ ἐν οἷς
 οὐ τίθεται τὸ ἅγιον Ποτήριον μέρη εἰσὶ τὰ δεξιὰ τοῦ ἁγίου
 ἄρτου τὰ δὲ λοιπὰ, ἐν οἷς κεῖται τὸ ἅγιον Ποτήριον, ὑπάρ-
 χει τὰ ἀριστερά. Καὶ εἰς μὲν τὸ δεξιὸν μέρος, τίθεμεν τὴν
 μερίδα τῆς Παναγίας, (καθ' ὃ καὶ τὴν λόγχουσιν ποιούμεν)
 κατὰ τὸν Προφήτην τὸν λέγοντα. «Παρίστη ἡ Βασίλισσα ἐκ
 δεξιῶν σου» (Αὕτη δὲ ἡ Μερὶς τῆς Θεοτόκου, ἡ παρὰ τινων
 τιθεμένη κλίνουσα τῷ ἁγίῳ Ἀρτῷ, δεῖ τίθεσθαι, ὥς καὶ τὰ
 ἐννέα τῶν ἁγίων Τάγματα κατὰ κάθετον οὕτω (Δ [ ])).
 Εἰς δὲ τὸ ἀριστερόν τιθέμεν τὰς λοιπὰς μερίδας τῶν ἁγίων,
 ἃς οὐ πλείους, οὐδ' ἐλάττους, ἀλλ' ἐννέα τιθέμεθα, κατὰ μί-
 μῃσιν τῶν οὐρανίων ταγμάτων. Ὡς περ γὰρ ἐκείσε, κατὰ
 τὸν πολὺν ἐν Θεολογίᾳ Διονύσιον τὸν Ἀρεοπαγίτην, εἰς ἐν-
 νέα τάγματα πᾶσι τούτων ἡ στρατιὰ διήρηται, οὕτω κἀν-
 ταῦθα θεοπρεπέστατα· ὁ αὐτὸς γὰρ ἐν ἀμφοτέροις τυγχάνων
 διατελεῖ Ἰησοῖς. Εἰς τρεῖς δὲ τάξεις, ἵνα, ὥς αὐτὸς πάλιν ἐν
 τῷ περὶ οὐρανοῦ Ἱεραρχίας ἔκτω, ἐβδόμῳ τε καὶ ὀγδόῳ Κε-
 φαλαίῳ, εἰς τρεῖς ἀφορίζει τριαδικὰς μετακοσμήσεις πάσας
 τὰς οὐρανίους Ἱεραρχίας, ὅλην εὐτάκτως ἔξει τὴν μίμῃσιν.
 Ἐκ τούτων οὖν ἀπάντων δηλὸν ἐστὶ, ὅτι δεξιὸν μέρος τῆς
 ἁγίας Τραπεζῆς ἐστὶν ἐκεῖνο, ὅπερ καὶ τὸ τοῦ ἁγίου Ἀρτου,
 ἐν ᾧ τίθεται ἡ Παναγία, καὶ τοῦτό ἐστιν ἀναμφισβήτητον.

Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ.

Η ΘΕΙΑ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ.

Εὐχή τῆς Προθέσεως.

Ο Θεὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὸν οὐράνιον Ἄρτον, τὴν τροφήν τοῦ παντός κόσμου, τὸν Κύριον ἡμῶν καὶ Θεὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ἐξιποστείλας Σωτῆρι, καὶ λυτρωτῇ, καὶ εὐεργέτῃ, εὐλογοῦντα καὶ ἀγιάζοντα ἡμᾶς, αὐτὸς εὐλόγησον τὴν Πρόθεσιν ταύτην, καὶ πρόσδεξαι αὐτὴν εἰς τὸ ὑπερρυάνιον σου θυσιασιτήριον μνημόνευσον ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος τῶν προσενεγκάντων, καὶ δι' οὗς προσήγαγον, καὶ ἡμᾶς ἀκταχρίτους διαφύλαξον ἐν τῇ Ἱερουργίᾳ τῶν θείων σου Μηστηρίων· ὅτι ἡγιάσται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων ἀμήν.

Ὁ Διάκονος.

Εὐλόγησον Δέσποτα.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ.

Εὐλογημένη ἡ Βασιλεὺς τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Τοῦ χοροῦ δὲ εἰπόντος, Ἀμήν, καὶ πάντοτε ἀποκρινομένου, τὸ Κύριε ἐλέησον, λέγει ὁ Διάκονος.

Εν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἀνῶθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπεὶ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἀγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως τοῦ Κυρίου δεηθώμεν.

Ἐπεὶ τοῦ ἀγίου Οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστιν λαοθείας, καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθώμεν.

Ἐπεὶ τῶν εὐσεβῶν, καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν τοῦ κυρίου δεηθώμεν.

Ἐπεὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), τοῦ τιμίου Πρεσβυτερίου τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, παντός τοῦ κλήρου, καὶ τοῦ λαοῦ, τοῦ κυρίου δεηθώμεν.

Ἐπεὶ τῆς (ἀγίας Μονῆς ἢ πόλεως, ἢ χώρας) ταύτης, πάσης πόλεως, χώρας, καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς, τοῦ κυρίου δεηθώμεν.

Ἐπεὶ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν τοῦ κυρίου δεηθώμεν.

Ἐπεὶ πλεόντων, ὁδικοπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθώμεν.

Ἐπεὶ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου, καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθώμεν.

Ἀντιλαδοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διασύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν Ἀγίων μνημονεύσαντες, ἐκρυπτὰ καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν, Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνῶν.

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εὐχὴ Ἀντιφώνου Α'. ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὗ τὸ κράτος ἀνείκιστον καὶ ἡ δόξα ἀκατάληπτος, οὗ τὸ ἔλεος ἀμέτρητον καὶ ἡ φιλάνθρωπία

ἄφικτος· αὐτὸς Δέσποτα κατὰ τὴν σὴν εὐσπλαγχνίαν ἐπέ-
βλεψον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὸν ἅγιον Οἶκον τοῦτον, καὶ ποιή-
σον μεθ' ἡμῶν καὶ τῶν συνευχομένων ἡμῖν πλοῦσια τὰ ἐλέη
σου καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου.

Ὁ Διάκονος.

Ἔτι, καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς
τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δε-
σπείνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάν-
των τῶν Ἀγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ
πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία, καὶ ἡ δύ-
ναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου
Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εὐχὴ Ἀντιφώνου Β'.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, σῶσον τὴν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον
τὴν κληρονομίαν σου, τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας σου φύ-
λαξον· ἁγιάσεν τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου
σου· σὺ αὐτοὺς ἀντιδόξασον τῇ Θεϊκῇ σου δυνάμει, καὶ μὴ
ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ.

Ὁ Διάκονος.

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς
τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δε-
σποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ
πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους,
καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν, Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ὅτι ἀγαθὸς, καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν
δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ
Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εὐχὴ Ἀντιφώνου Γ'.

Ο τὰς κοινὰς ταύτας καὶ συμφώνους ἡμῖν χαρισάμενος προσευχάς, ὁ καὶ δυνὺ καὶ τρισὶ συμφωνοῦσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου τὰς αἰτήσεις παρέχειν ἐπαγγεिलाμένος, αὐτὸς καὶ νῦν τῶν δούλων σου τὰ αἰτήματα πρὸς τὸ συμφέρον πλήρωσον, χορηγῶν ἡμῖν ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι τὴν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ζωὴν αἰώνιον χαριζόμενος.

Εὐχὴ τῆς Εἰσόδου τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου.

Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καταρτήσας ἐν Οὐρανοῖς τάγματα, καὶ Στρατιάς Ἀγγέλων καὶ Ἀρχαγγέλων, εἰς λειτουργίαν τῆς σῆς δόξης, πείσεν σὺν τῇ εἰσόδῳ ἡμῶν εἰσεδὼν ἁγίων Ἀγγέλων γενέσθαι, συλλειτουργούντων ἡμῖν καὶ συνδοξολογούντων τὴν σὴν ἀγαθότητα. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δοξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος.

Σεφία ὀρθή.

Εἶτα ὁ αὐτός.

Τοῦ κυρίου δεκθῶμεν.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Οτι Ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ.

Ὁ Διάκονος.

Καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν τοῦ Τρισαγίου Ὑμνου,

Ο Θεὸς ὁ Ἅγιος, ὁ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος, ὁ τρισαγίῳ φωνῇ ὑπὸ τῶν Σεραφεὶμ ἀνυμνούμενος, καὶ ὑπὸ τῶν Χερουδὶμ δοξολογούμενος, καὶ ὑπὸ πάσης ἐπουρανίου δυνάμεως προσκυνούμενος· ὁ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν τὰ σύμπαντα, ὁ κτίσας τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα σὴν καὶ ὁμοίωσιν, καὶ παντὶ σου χαρίσματι κατακοσμήσας· ὁ δίδους αἰτοῦντι σοφίαν, καὶ σύνεσιν, καὶ μὴ παρορῶν ἁμαρτάνοντα, ἀλλὰ θέμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ μετένειν· ὁ καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξίους δούλους σου, ἐν τῇ ὥρᾳ

πύκτη σιῆναι κατ' ἐνώπιον τῆς δόξης τοῦ ἁγίου σου Θεοπα-
στηρίου, καὶ τὴν ἐφειλομένην σοι προσκύνῃσιν καὶ δεξολογίαν
προσάγειν· αὐτὸς, δέσποτα, πρόσδεξαι καὶ ἐκ στόματος ἡμῶν
τῶν ἁμαρτωλῶν τὸν Τρισάγιον Ὑμνον, καὶ ἐπίσκεψαι ἡμᾶς
ἐν τῇ χρηστότητί σου· συγχώρησον ἡμῖν πᾶν πλημμέλημα
ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον· ἁγιάσον ἡμῶν τὰς ψυχὰς, καὶ τὰ
σώματα, καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ἐσιότητι λατρεύειν σοι πάσας τὰς
ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν, πρεσβεΐαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ
πάντων τῶν Ἀγίων τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων. Ὅτι
ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ
Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· Ἀμήν.

Ταύτης δὲ τελεσθείσης, λέγουσιν ἀμφότεροι τὸ Τρισάγιον·
εἴτα λέγει ὁ διάκονος πρὸς τὸν Ἱερέα.

Κέλευτον Δέσποτα.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς θεωρῶν πρὸς τὴν Πρόθεσιν, λέγει.

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου ὁ Βασιλεὺς
τοῦ Ἰσραὴλ.

Ὁ δὲ Διάκονος.

Εὐλόγησον, δέσποτα, τὴν ἄνω καθέδραν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς.

Εὐλογημένος εἶ ὁ ἐπὶ τοῦ θρόνου δόξης τῆς Βασιλείας
σου, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβιμ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ,
καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εὐχὴ πρὸ τοῦ Εὐαγγελίου.

Ελλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, φιλάνθρωπε Δέσποτα,
τὸ τῆς θεογνωσίας ἀκήραιον φῶς, καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡ-
μῶν διάνοιξον ὀφθαλμοὺς, εἰς τὴν τῶν Εὐαγγελικῶν σου κη-
ρυγμάτων καταπόνησιν· ἔνθεος ἡμῖν καὶ τὸν τῶν μακαρίων
σου ἐντολῶν φόβον, ἵνα τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας καταπατή-
σαντες, πνευματικὴν πολιτείαν μετέλθωμεν, πάντα τὰ πρὸς
εὐερέστησιν σου φρονεῦντες καὶ πράττοντες. Σὺ γὰρ εἶ ὁ
φωτισμὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, Χριστέ ὁ Θεός,
καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀρχῷ σου Πατρὶ,
καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι,
νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Πληρουμένου δὲ τοῦ Ἀποστόλου, κρατῶν ὁ Διάκονος τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, ὑποκλίνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ τῷ Ἱερεῖ, λέγων.

Εὐλόγησον δέσποτα τὸν Εὐαγγελιστὴν τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου, καὶ Εὐαγγελιστοῦ (τοῦδε).

Καὶ ὁ Ἱερεὺς σφραγίζων αὐτὸν, λέγει.

Ο Θεὸς διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου ἐνδόξου, Ἀποστόλου, καὶ Εὐαγγελιστοῦ (τοῦδε), δώῃ σοι ῥῆμα τῷ εὐαγγελιζομένῳ δυνάμει πολλῇ, εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ἀγαπητοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Μετὰ δὲ τὸ Εὐαγγέλιον, ἐποικνεομένου τοῦ χοροῦ τὸ,

Κύριε ἐλέησον τρεῖς, λέγει ὁ Διάκονος.

Εἰπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ἡμῶν εἰπωμεν.

Κύριε Παντοκράτωρ, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον, καὶ ἐλέησον.

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου ἐπάκουσον, καὶ ἐλέησον.

Εὐχὴ τῆς ἐκτενοῦς ἱκεσίας, ἣν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὴν ἐκτενὴ ταύτην ἱκεσίαν πρόσδεξι πρὸς τῶν σῶν δούλων, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς κατὰ τὸ πλήθος τοῦ ἔλεους σου, καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου κατέπεμψον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου, τὸν ἀπεκδεχόμενον τὸ πρὸς σοῦ πλοῦσιον ἔλεος.

Ὁ Διάκονος.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖ ος).

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν Ἱερέων, Ἱερομονάχων, Ἱεροδασκόνων, καὶ Μοναχῶν, καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ ἔλεους ζωῆς εἰρήνης, υἰείας σωτηρίας, συγχωρήσεως, καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων σου, πάντων τῶν εὐσεβῶν, καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, καὶ τῶν ἀδελφῶν τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης, (ἥ καὶ τῶν κατοικοῦντων ἐν τῇ πολει ἢ χώρᾳ ταύτῃ), σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνις.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων καὶ ἀεμνήστων κτιτόρων τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν προανιπαυσαμένων πατέρων, καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθίδε εὐσεβῶς καιμένων καὶ ἀπανταχοῦ ὀρθοδόξων.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν τῷ ἁγίῳ, καὶ πανσέπτῳ, Ναῷ τούτῳ, κοπιώντων, ψαλλόντων, καὶ ὑπὲρ τοῦ περισσῶτος λαοῦ, τοῦ ἀπεκδεχομένου τὸ πρᾶ σου μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως.

Οτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σὲ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος.

Ἐξασθε οἱ κατήχούμενοι τῷ Κυρίῳ· οἱ πιστοὶ ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων δεηθώμεν.

Ἰνα ὁ Κύριος αὐτοὺς ἐλεήσῃ, κατηχήσῃ αὐτοὺς τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, ἀποκαλύψῃ αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον τῆς δικαιοσύνης, ἐνώσῃ αὐτοὺς τῇ Ἀγίᾳ αὐτοῦ Καθολικῇ, καὶ ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ.

Σῶσον ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ, καὶ διαφύλαξον αὐτοὺς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι.

Οἱ κατηχούμενοι τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνετε.

Εὐχὴ κατηχουμένων, ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς,
πρὸ τοῦ ἀπλωθῆναι τὸ εἰλητόν.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν, ὁ διὰ τὴν σωτηρίαν τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων ἐξαποστείλας τὸν μονογενῆ σου Υἱόν καὶ Θεόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἐπίβλεψον, ἐπὶ τοὺς δούλους σου τοὺς κατηχουμένους, τοὺς ὑποκεκλητάς σοι τοὺς ἑαυτῶν αὐχένους, καὶ καταξίωσον αὐτοὺς ἐν καιρῷ εὐθέτῳ τοῦ λουτροῦ τῆς πλιγγυγενεσίας, τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθροίας, ἐνώσον αὐτοὺς τῇ Ἀγίᾳ σου Καθολικῇ καὶ Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ συγκαταρίθμησον αὐτοὺς τῇ ἐκλεκτῇ σου πέμνῃ

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ἴνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσι τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. νῦν, καὶ ἄει, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα ἐξαπλοῖ τὸ εἰλητὸν ὁ Ἱερεὺς καὶ ὁ Διάκονος λέγει.

Ὅσοι κατηχούμενοι προέλθετε· οἱ κατηχούμενοι προέλθετε· ὅσοι κατηχούμενοι προέλθετε μήτις τῶν κατηχουμένων· ὅσοι πιστοί.

Ἔτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Εὐχὴ πιστῶν Α'. μετὰ τὸ ἀπλωθῆναι τὸ εἰλητὸν, ἦν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

Εὐχαριστοῦμέν σοι Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων τῷ κτισθῆναι ἡμᾶς παραστῆναι καὶ νῦν τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστήριῳ, καὶ προσπεσεῖν τοῖς οἰκτιρμοῖς σου, ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων, καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων· πρόσδεξαι ὁ Θεὸς τὴν δέησιν ἡμῶν· ποίησον ἡμᾶς ἀξίους γενέσθαι τοῦ προσφέρειν σοι δεήσεις καὶ ἱκεσίας, καὶ θυοῖς ἀναιμάκτους ὑπὲρ παντὸς τοῦ λαοῦ σου· καὶ ἰκάνωσον ἡμᾶς, εὖς ἔθου εἰς τὴν διακονίαν σου ταύτην, ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματός σου τοῦ ἁγίου ἀκαταγνώστως καὶ ἀπροσκόπως, ἐν καθαρῷ τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν· ἐπικαλεῖσθαί σε, ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ· ἵνα εἰσακούων ἡμῶν, ἰλεως ἡμῖν εἴης, ἐν τῷ πλήθει τῆς σῆς ἀγαθότητος.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἄει, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος.

Ἔτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Εὐχὴ πιστῶν Β'. ἦν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

Πάλιν καὶ πολλάκις σοὶ προσπίπτομεν, καὶ σοὺ δεόμεθα, ἁγαθὲ καὶ φιλόανθρωπε, ὅπως ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν δέησιν ἡμῶν, καθαρίσῃς ἡμῶν τὰς ψυχὰς, καὶ τὰ σώματα ἀπὸ παντὸς μόλυσματος σαρκὸς καὶ πνεύματος· καὶ δώῃς ἡμῖν ἀνέσχεον, καὶ

ἀκατίκρινον τὴν πηξάστατιν τοῦ ἁγίου σου Θυσιαστηρίου χάρισαι δὲ ὁ Θεὸς καὶ τοῖς συνευχομένοις ἡμῖν προκοπὴν βίου, καὶ πίστεως, καὶ συνέσεως πνευματικῆς· δὸς αὐτοῖς πάντοτε μετὰ φόβου καὶ ἀγάπης λητρεύειν σοι ἀνενόχως καὶ ἀκατίκρινως μετέχειν τῶν ἁγίων σου Μυστηρίων, καὶ τῆς ἐπουρανίου σου Βασιλείας ἀξιοῦσθαι.

Ὁ Διάκονος.

Ἀντιλαβοῦ, εὖσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι. Σορία.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Οπω· ὑπὸ τοῦ ἰσχύτους σου πάντοτε φυλαττόμενοι, σοὶ δόξαν ἀναπέμπωμεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εὐχὴ, ἣν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς,
τοῦ Χερουδικοῦ ἀδομένου.

Οὐδεὶς ἄξιος τῶν συνδεδεμένων ταῖς σαρκικαῖς ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς, προσέσχεσθαι, ἢ προσεγγίζειν, ἢ λειτουργεῖν σοι Βασιλεῦ τῆς δόξης· τὸ γὰρ διακονεῖν σοι μέγα καὶ σεβερὸν, καὶ αὐταῖς ταῖς ἐπουρανίαις δυνάμεσιν ἄλλ' ὅμως διὰ τὴν ἀφροσύνην καὶ ἀμέτρητόν σου φιληθρωπίαν, ἀρέπῃ καὶ ἀναλλοιούτῳ γέγονας ἀνθρώπος, καὶ Ἀρχιερεὺς ἡμῶν ἐχρημάτισας, καὶ τῆς λειτουργικῆς ταύτης, καὶ ἀναμάκτου θυσίας τὴν Ἱερουργίαν παρέδωκας ἡμῖν, ὡς Δεσποτῆς τῶν ἀπείκων· σὺ γὰρ μόνος, Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν δεσπόζεις τῶν ἐπουρανίων, καὶ τῶν ἐπιγείων, ὁ ἐπὶ Θρόνου Χερουδικ ὁ ἐποχούμενος, ὁ τῷ Σερχαίμ Κύριος, καὶ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ, ὁ μόνος Ἅγιος καὶ ἐν ἁγίοις ἀνατρυφώνας. Σὲ τοίνυν δυσωπῶ τὸν μόνον ἀγαθὸν καὶ εὐλόγον, ἐπιβλεψὼν ἐπ' ἐμὲ τὸν ἀμάρτυρόν, καὶ ἀχρεῖον δούλόν σου, καὶ καθαρὸς μου τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν ἀπὸ συναιδήσεως· πονηρᾶς, καὶ ἐκάνωσόν με τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος, ἐνδεδυμένον τὴν τῆς Ἱερουσαλὴμ χάριν, παραστῆσαι τῇ ἀγίᾳ σου ταύτῃ Τριπλίτῃ, καὶ ἱερουργῆσαι τὸ Ἅγιον καὶ ἄχραντόν σου Σῶμα, καὶ τὸ τίμιον Αἷμα. Σοὶ γὰρ προσέρχομαι, κλίνας τὸν ἐμυτοῦ αὐχένα, καὶ δέομαι σου, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ, μηδὲ ἀπεδοκιμάσῃς με ἐκ

παιδῶν σου· ἀλλ' ἀξίωτον προσνεχθῆ· αἱ σοὶ ὑπ' ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ, καὶ ἀναξοῦ δούλου σου τὰ δῶρα ταῦτα· σὺ γὰρ εἰς ὁ προσφέρων, καὶ προ-φερόμενος, καὶ προσδεχόμενος, καὶ διαδιδόμενος· Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τῇ δόξῃ ἀναπέμπωμεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ πνεύματι, καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Θυμιάσαντος δὲ τοῦ Ἱερέως, ἀπέρχονται ἀμρότεροι ἐν τῇ Προθέτῃ, καὶ ὁ Διάκονος λέγει. Ἐπαρον Δέσποτα.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς ἄρας τὸν Ἀέρα, ἐπιτίθει τῷ τοῦ Διακόνου ὤμῳ λέγων.

Ἐπάρατε τὰς χεῖρας ἡμῶν εἰς τὰ Ἁγία, καὶ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον.

Εἶτα τὸν μὲν ἅγιον Διάκονον ἐπιβελών τῇ τοῦ Διακόνου κεφαλῇ, αὐτὸς δὲ τὸ ἅγιον Ποτήριον ἀπὸ χεῖρας λαβὼν, ἐξέρχονται ἀμρότεροι, λέγοντες.

Πάντων ἡμῶν, μνησθεὶν Κύριος ὁ Θεός, ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἰσελθόντες δὲ ἐν τῷ Βήματι, καὶ ὁ Ἱερεὺς κατὰ τὸ ἔθος τοποθετήσας τὰ ἅγια, θυμιά τρις αὐτὰ, λέγων.

Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ Θυσιαστήριόν σου μόσχους.

Εἶτα κλίνας τὴν κεφαλὴν λέγει, πρὸς τὸν Διάκονον.

Μνησθητί μου ἀδελφὲ, καὶ συλλειτουργέ.

Καὶ ὁ Διάκονος πρὸς αὐτόν.

Μνησθεὶν Κύριος ὁ Θεός τῆς Ἱερωσύνης σου ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ.

Εἶτα καὶ ὁ Διάκονος πρὸς αὐτόν αὐθός, ὑποκλίνας τὴν κεφαλὴν.

Εὖξαι ὑπὲρ ἐμοῦ Δέσποτα ἅγιε.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς.

Πεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει σε.

Ὁ Διάκονος.

Αὐτὸ τὸ Πνεῦμα συλλειτουργήσῃ ἡμῖν, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν· μνήσθητί μου δέσποτα ἅγιε.

Καὶ ὁ Ἱερεύς.

Μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς τῆς Ἱεροδιακονίας σου ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν, καὶ ἄνι, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ δὲ διάκονος εἰπὼν τὸ. Ἀμήν καὶ ἀσπασάμενος τὴν Ἱερτικὴν δεξίην, ἐξέρχεται λέγων.

Πληρώσωμεν τὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Ἐπὲρ τῶν προτεθέντων τιμίων δώρων τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαθείας, καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Εὐχή τῆς προσκομιδῆς, ἣν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς μετὰ τὴν ἐν τῇ ἁγίᾳ Τραπεζῇ τῶν θείων δώρων ἀπόθεσιν.

Κύριε ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ, ὁ μόνος ἅγιος, ὁ δεχόμενος θυσίαν αἰνέσεως, παρὰ τῶν ἐπικαλουμένων σε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, πρόσδεξαι καὶ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὴν δέησιν, καὶ προσάγαγε τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ· καὶ ἰκύνωσον ἡμᾶς προσενεγκεῖν σοι δῶρά τε, καὶ θυσίας πνευματικὰς, ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων, καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνωσμάτων· καταξίωσον ἡμᾶς εὐρεῖν χάριν ἐνώπιον σου, καὶ γενέσθαι σοι εὐπρόσδεκτον τὴν θυσίαν ἡμῶν, καὶ ἐπισκηνώσαι τὸ πνεῦμα τῆς χάριτός σου τὸ ἅγιον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα, καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου.

Ὁ Διάκονος.

Ἀντιλιδού, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείην, ἁγάν, εἰρηνικὴν, καὶ ἀναμάρτητον παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ἐδηγὸν, φύλακα τῶν ψυχῶν,
καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην, καὶ ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν, καὶ τῶν πλημμε-
λημάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ τῷ
κόσμῳ, παρὰ τοῦ κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἐν εἰρήνῃ καὶ μετ-
νοίᾳ ἐκτελέσαι, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυν-
τα, εἰρηνικά, καὶ καλὴν ἀπολογίαὶν τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βή-
ματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα.

Τῆς Παναγίας, ἀρχαόντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, δε-
σποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπρωθένου Μαρίας, μετὰ
πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς, καὶ ἀλλήλους,
καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν, Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθήμεθα.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ Μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐ-
γητὸς εἶ, σὺν τῷ πατρὶ καὶ ἁγῶ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύ-
ματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ εὐθύς.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος.

Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους, ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμολογήσωμεν.

Ὁ Ἱερεὺς προσηκόντως τρίς, ἀπάζεται τὰ Ἅγια
λέγων μυστικῶς.

Ἀγαπήσω σε Κύριε ἡ ἰσχὺς μου, Κύριος στερέωμά μου,
καὶ καταφυγή μου, καὶ ῥύτης μου.

Καὶ εὐθύς ὁ Διάκονος.

Τὰς θύρας, τὰς θύρας ἐν σοφίᾳ πρόσχωμεν.

Ὁ λαὸς τὸ, Πιστεύω· εἶτα ὁ Διάκονος.

Στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετὰ φόβου, πρόσχωμεν τὴν ἁγίαν
ἀναφορὰν ἐν εἰρήνῃ προσφέρειν.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως.

Η χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ ἐγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου Πνεύματος, εἴη μετὰ πάντων ἡμῶν.

Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας· εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Αξιον, καὶ δίκαιον, σέ ὑμνεῖν, σέ εὐλογεῖν, σέ αἰνεῖν, σέ εὐχαριστεῖν, σέ προσκυβεῖν, ἐν παντί τότῃ τῆς δεσποτείας σου· σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἀνέκρηστος, ἀπεριούρητος, ἀόρατος, ἀκκτάληπτος, αἰεὶ ὢν, σὺ καὶ ὁ Μονογενὴς σου Υἱός, καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον· σὺ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς παρήγαγες, καὶ παραπεσόνας ἀνέστησας πάλιν, καὶ οὐκ ἀπόστης πάντα ποιῶν, ὥς ἡμᾶς εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνήγαγες, καὶ τὴν Βασιλείαν σου ἐχαρίσω τὴν μέλλουσάν· ὑπὲρ τούτων ἀπάντων εὐχαριστοῦμέν σοι, καὶ τῷ Μονογενεῖ σου Υἱῷ, καὶ τῷ Πνεύματί σου τῷ ἁγίῳ· ὑπὲρ πάντων ὧν ἴσμεν, ὧν οὐκ ἴσμεν, τῶν φανερῶν, καὶ ἀφανῶν, εὐεργεσιῶν τῶν εἰς ἡμᾶς γεγεννημένων· εὐχαριστοῦμέν σοι καὶ ὑπὲρ τῆς λειτουργίας ταύτης, ἣν ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν δέξασθαι κατηξίωσας, καὶ τοι σοὶ παρεστήκισι χιλιάδες Ἀρχαγγέλων, καὶ μυριάδες Ἀγγέλων τὰ Χερουβὶμ, καὶ τὰ Σεραφεὶμ, ἐξαπτέρυγα, πολυόμματα, μετάρσιζ, πτερωτά.

Αἶρων τὸν Ἀστερίσκον ὁ διάκονος, ἐκφωνεῖ ὁ ἱερεὺς.

Τὸν ἐπινίκιον ὕμνον ᾄδοντα, βοῶντα, κεκραγότα καὶ λέγοντα.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Μετὰ τούτων καὶ ἡμεῖς τῶν μακαρίων δυνάμεων, Δέσποτα φιλόανθρωπε, βοῶμεν, καὶ λέγομεν. Ἅγιος εἶ, καὶ Πανάγιος, σὺ, καὶ ὁ μονογενὴς σου Υἱός, καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον· ἅγιος εἶ, καὶ πανάγιος, καὶ μεγαλοπρεπής· ἡ δόξα σου· ὁ τὸν κόσμον σου οὕτως ἡγάπησας, ὥστε τὸν Μονογεῆ σου Υἱὸν δοῦναι, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόλλυται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον· ὃς ἐλθὼν, καὶ πᾶσαν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν οἰκονομίαν πληρώσας, τῇ νυκτὶ ἣ παρεδίδοτο, μᾶλλον δὲ ἐκ τὸν παρεδίδου ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς, λαθὼν ἄριον ἐν ταῖς ἀγίαις αὐτοῦ, καὶ ἀχράντοις, καὶ ἀμώμητοις χερσίν,

εὐχαριστήσας, καὶ εὐλογήσας, ἀγίασας, κλίσας, ἔδωκε τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ Μαθηταῖς, καὶ Ἀποστόλοις εἰπών.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Λάβετε, φάγετε, τοῦτό μου ἐστὶ τὸ σῶμα, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλῶμενον, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

Ὁμοίως καὶ τὸ ποτήριον, μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς Διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

Μεμνημένοι τείνον τῆς σωτηρίου ταύτης ἐντολῆς, καὶ πάντων τῶν ὑπὲρ ἡμῶν γεγεννημένων, τοῦ Σιαυροῦ, τοῦ Ἰάφου, τῆς τριημέρου ἀναστάσεως, τῆς εἰς οὐρανοῦς ἀναβάσεως, τῆς ἐκ δεξιῶν καθέδρας, τῆς δευτέρας καὶ ἐνδόξου πάλιν παρουσίας.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Τὰ Σὰ ἐκ τῶν Σῶν, Σοὶ προσφέρομεν, κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα.

Ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

Ἔτι προσφερόμέν σοι, τὴν λογικὴν ταύτην, καὶ ἀνάιματον λατρείαν, καὶ παρακαλοῦμεν, καὶ δεόμεθα, καὶ ἱκετεύομεν, κατὰπεμψον τὸ πνεῦμά σου τὸ ἅγιον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα Δῶρα ταῦτα.

Καὶ εὐθύς ὁ Διάκονος λέγει μυστικῶς, δεικνύων τὸν ἅγιον Ἄρτον.

Εὐλόγησον Δέσποτα τὸν ἅγιον Ἄρτον.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς σπραγίζει τρεῖς, τὰ ἅγια δῶρα λέγων.

Καὶ ποιήσων τὸν μὲν Ἄρτον τοῦτον, τίμιον Σῶμα τοῦ Χριστοῦ σου.

Ὁ δὲ διάκονος εἰπὼν τὸ, Ἀμήν, ἐπιλέγει δεικνύων τὸ ἅγιον Ποτήριον.

Εὐλόγησον δέσποτα τὸ ἅγιον ποτήριον.

Καὶ ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν, λέγει.

Τὸ δὲ ἐν τῷ ποτηρίῳ τεύτῳ τίμιον αἷμα τοῦ Χριστοῦ σου.

Ὁ διάκονος εἰπὼν καὶ αὖθις τὸ, Ἀμήν ἐπιλέγει.

Εὐλόγησον Δέσποτα ἀμφοτέρω τὰ Ἅγια.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς εὐλογῶν ἀμφοτέρω, λέγει,

• Μεταβαλὼν τῷ Πνεύματί σου τῷ ἁγίῳ.

Ὁ διάκονος τρίς τὸ, Ἀμήν, καὶ ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Ὅστε γενέσθαι τοῖς μεταλαμβίνουσιν, εἰς νῆψιν ψυχῆς, εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν, εἰς κοινωνίαν τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος, εἰς Βασιλείας οὐρανῶν πλήρωμα, εἰς παρρησίαν τὴν πρὸς σέ, μὴ εἰς κρίμα, ἢ εἰς κατάκριμα. Ἐτι προσφερόμέν σοι τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν, ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει ἀναπαυσαμένων Προπατόρων, Πατέρων, Πατριαρχῶν, Προφητῶν, Ἀποστόλων, Κληρύκων Εὐαγγελιστῶν, Μαρτύρων, Ὁμολογητῶν, Ἐγκρατευτῶν, καὶ παντὸς πνεύματος δικαίου ἐν πίστει τετελειωμένου.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ἐξαιρέτως τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

Ὁ Διάκονος μνημενεύει τὰ δίπτυχα τῶν κεκοιμημένων, καὶ ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ Πανερῶν Ἀποστόλων τοῦ ἁγίου (τοῦ δεῖνος) οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων ὧν ταῖς ἰκεσίαις ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ὁ Θεός· καὶ μνήσθητι πάντων τῶν κεκοιμημένων ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰώνιου (1) καὶ ἀνάπαυσον αὐτοὺς, ὅπου ἐπισκοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου. Ἐτι παρχαλοῦμέν σε, μνήσθητι Κύριε πάσης ἐπισκοπῆς Ὁρθοδόξων, τῶν ὁρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας, παντὸς τοῦ πρεσβυτέρου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, καὶ παντὸς ἱερατικοῦ, καὶ μοναχικοῦ τάγματος· ἔτι προσφερόμέν σοι τὴν λογικὴν ταύτην λα-

(1) Ἐνταῦθα μνημονεύει καὶ ὁ Ἱερεὺς ὧν βούλεται νεκρῶτων.

τρέιαν ὑπὲρ τῆς Οἰκουμένης. ὑπὲρ τῆς ἀγίας, καθολικῆς, καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ὑπὲρ τῶν ἐν ἀγνεΐᾳ, καὶ σεμνῇ πολιτείᾳ διηγόντων, ὑπὲρ τῶν πιστετάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν Βασιλέων, παντὸς τοῦ Παλατίου, καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν· δὸς αὐτοῖς, Κύριε εἰρηνικὸν τὸ Βασίλειον, ἵνα καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ γαλήνῃ αὐτῶν, ἤρεμεν, καὶ ἡνύχιον β.ον διάγωμεν, ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ἐν πρώτοις μνησθῆτι Κύριε τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεΐνος), ὃν χοριοῖαι ταῖς ἀγίαις σου Ἐκκλησίαις, ἐν εἰρήνῃ σῶεν, ἐντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύοντα, καὶ ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας.

Ὁ Διάκονος μνημονεύει τὰ δίπτυχα τῶν ζώντων, καὶ ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

Μνησθῆτι Κύριε τῆς πόλεως ἐν ἣ παρσικοῦμεν, καὶ πάσης πόλεως, καὶ χώρας, καὶ τῶν πίστι οἰκούντων ἐν αὐταῖς, μνησθῆτι Κύριε πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν· μνησθῆτι Κύριε τῶν καρποφορούντων, καὶ καλλιεργούντων ἐν ταῖς ἀγίαις σου Ἐκκλησίαις, καὶ μεμνημένων τῶν πενήτων, καὶ ἐπὶ πάντας ἡμᾶς τὰ ἐλέη σου ἐξαπέστειλον.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ἐνὶ στόματι, καὶ μιᾷ καρδίᾳ δοξάζειν, καὶ ἀνυμεῖν τὸ πάντιμον, καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἀγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ἔσται τὰ ἐλέη τοῦ μεγάλου Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μετὰ πάντων ἡμῶν.

Ὁ Διάκονος.

Πάντων τῶν ἀγίων μνημονεύσαντες, ἔτι, καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῶν προσκομισθέντων, καὶ ἀγιοσθέντων τιμίων Δώρων τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως ὁ φιλόανθρωπος Θεὸς ἡμῶν, ὁ προσδεξάμενος αὐτὰ εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερυψίον καὶ νοερὸν αὐτοῦ Θυσιαστή-

ριον, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς, ἀντικαταπέμψῃ ἡμῖν τὴν θεῖαν χάριν, καὶ τὴν δωρεὰν τοῦ ἁγίου Πνεύματος δεσθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πίσης θλίψεως ὀργῆς, κινδύνου, καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεσθῶμεν.

Ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

Σοὶ παρακατατιθέμεθα, τὴν ζωὴν ἡμῶν ἅπασαν, καὶ τὴν ἐλπίδα, Δέσποτα φιλόκλῳπε, καὶ παρακλῶμεν, καὶ δεόμεθα, καὶ ἱκετεύομεν, κατ' ἐξέωτον ἡμᾶς μετὰ λαοῦ τῶν ἐπευρανίων σου, καὶ ὁρμητῶν Μυστηρίων, ταύτης τῆς Ἱερᾶς, καὶ πνευματικῆς Τραπέζης, μετὰ καθαρῶν συνειδότος εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς συγγνώρῃσιν πλημμελημάτων, εἰς πνεύματος ἁγίου κοιωνίαν, εἰς Βασιλείας εὐριπῶν κληρονομίαν, εἰς παρρησίαν τὴν πρὸς σέ, μὴ εἰς κρίμα ἢ εἰς κατάκριμα.

Ὁ Διάκονος.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφυλάξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν εἰρηνικὴν, καὶ ἀναμάρτητον παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ἀγγελον εἰρήνης, πιστὸν ἐδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν, καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ κυρίου αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην, καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ, παρὰ τοῦ κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς, ἡμῶν, ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανείᾳ ἐκτελέσαι, παρὰ τοῦ κυρίου αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά, καὶ καλὴν ἀπολογίαν τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα.

Τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως, καὶ τὴν κοινωνίαν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, αἰτησάμεναι ἑαυτοὺς, καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν, Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς Δέσποτα μετὰ παρρησίας ἀκατήκριτος, τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαι, σὲ τὸν ἐπουράνιον Θεόν, Πατέρα, καὶ λέγειν.

Ὁ λαὸς τὸ, Πάτερ ἡμῶν. Καὶ ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα. Εἰρήνη πᾶσι. Ὁ Διάκονος.

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Βασιλεῦ ἀράτε, ὁ τῇ ἀμετρήτῳ σου δυνάμει τὰ πάντα δημιουργήσας, καὶ τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου, ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν τὰ σύμπαντα. Αὐτὸς Δέσποτα εὐρανῶν ἐπιδε ἐπὶ τοὺς ὑποκεκλιότας σοι τὰς ἐαυτῶν κεφαλὰς· οὐ γὰρ ἐκλιναν σαρκὶ καὶ αἵματι, ἀλλ' ἐπὶ τῷ φοβερῷ Θεῷ. Σὺ οὖν Δέσποτα τὰ προκείμενα πᾶσιν ἡμῖν εἰς ἀγαθὸν ἐξομάλυνον, κατὰ τὴν ἐκάστου ἰδίαν χρείαν τοῖς πλέουσιν σύμπλευσον, τοῖς ὁδοιποροῦσι συνόδευσον, τοὺς ναυσοῦντας ἱάσαι, ὁ ἰατρὸς τῶν ψυχῶν, καὶ τῶν σωματίων ἡμῶν.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς, καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ Μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλόγητος εἶ, σὺν τῷ πανηγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

Πρόσχες Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐξ ἁγίου κοιμητηρίου σου, καὶ ἀπὸ Θρόνου δόξης τῆς Βασιλείας σου, καὶ ἔλθε εἰς τὸ ἀγιάσαι ἡμᾶς, ὁ ἄνω τῷ Πατρὶ συγκοιτημένος, καὶ ὡς ἡμῖν ἀράτως συνών· καὶ καταξίωσον τῇ χερσὶ σου τοῦ τιμίου Αἵματος, καὶ δι' ἡμῶν παντὶ τῷ λαῷ.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ὁ Διάκονος ζώννυται τὸ Ὠράριον αὐτοῦ σταυροειδῶς, λέγων ἐκφώνως.

Πρόσχωμεν.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς ὑψῶν τὸν ἅγιον Ἄρτον ἐκφωνεῖ.

Τὰ Ἅγια, τοῖς Ἁγίοις,

Εἶτα ὁ Διάκονος εἰσέρχεται ἐν τῷ ἁγίῳ Βήματι, καὶ στὰς ἐκ δεξιῶν τοῦ Ἱερέως, κρατοῦντος τὸν ἅγιον Ἄρτον, μυστικῶς λέγει.

Μέλισον Δέσποτα τὸν ἅγιον Ἄρτον.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς μερίζων αὐτὸν εἰς τέσσαρα μετὰ προσοχῆς καὶ εὐλαβείας λέγει.

Μελίζεται καὶ διαμερίζεται ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ μελιζόμενος, καὶ μὴ διαιρούμενος, ὁ πάντοτε ἐσθιόμενος, καὶ μηδέποτε δαπανώμενος, ἀλλὰ τοὺς μετέχοντας ἀγιάζων.

Καὶ ὁ Διάκονος.

Πλήρωσον, Δέσποτα τὸ ἅγιον Ποτήριον.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς, λαβὼν τὴν ἄνω κειμένην μερίδα, (1) καὶ ποιῶν σὺν αὐτῇ Σταυρὸν ἐπάνω τοῦ ἁγίου Ποτηρίου, ἐμβάλλει ἐν αὐτῷ λέγων.

Πλήρωμα Ποτηρίου, Πίστεως, Πνεύματος ἁγίου.

Ὁ δὲ Διάκονος εἰπὼν τὸ, Ἀμήν, καὶ δεχόμενος τὸ Ζέον, λέγει· Εὐλόγησον Δέσποτα τὸ Ζέον.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς εὐλογεῖ, λέγων,

Εὐλογημένη ἡ ζέσις τῶν Ἀγίων σου, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, Ἀμήν.

Ὁ δὲ Διάκονος ἐκχέει αὐτὸ σταυροειδῶς ἐν τῷ ἁγίῳ Ποτηρίῳ λέγων.

Ζέσις Πίστεως, πλήρης Πνεύματος ἁγίου. Ἀμήν.

Εἶτα ἀμφοτέροι τὰς κεφαλὰς κλίναντες, προσεύχονται λέγοντες, τὸ Πιστεύω Κύριε καὶ ὁμολογῶ ὡς ὀπισθεν γέγραπται· καὶ οὕτως ὁ Ἱερεὺς λαβὼν μίαν μερίδα τοῦ ἁγίου Ἄρτου, λέγει.

Τὸ τίμιον, καὶ πανάγιον Σῶμα, τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μεταδίδοταί μοι (τῷ δεῖνι) Ἱερεῖ, εἰς ἄφεσίν μου ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

(1) Τὴν ἔχουσαν δηλαδὴ τὸ ὄνομα ΙΣ· οὕτω γὰρ ὀφείλει κείσθαι

Εἶτα μεταλαμβάνων τοῦ ἐν χειρὶ μετὰ φόβου καὶ ἀσταλείας, λέγει.

Ἱεροδιάκονε πρόσελθε.

Καὶ προσελθὼν ὁ Διάκονος λέγει.

Ἰδοὺ προσέρχομαι Χριστῷ τῷ ἀθά αὐτῷ Βασιλεῖ, καὶ Θεῷ ἡμῶν μετὰδος μοι Δέσποτα τὸ τίμιον, καὶ ἅγιον, καὶ ζωοποιὸν Σῶμα τοῦ Κυρίου, καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν μου ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς κρατῶν τὸν ἅγιον Ἄρτον δίδωσι τῷ διακόνῳ· ὁ δὲ διάκονος ἀσπασάμενος τὴν μεταδιδούσαν αὐτῷ χεῖρα, ἀπέρχεται ὀπισθεν τῆς ἱερᾶς Τραπεζῆς, καὶ μεταλαμβάνει τοῦ ἐν χειρσίν, ὡς ὁ Ἱερεὺς· εἶτα λαβὼν ὁ Ἱερεὺς τὸ ἅγιον Ποτήριον μεταλαμβάνει τρίς ἐξ αὐτοῦ, καὶ οὕτω καλεῖ τὸν διάκονον λέγων.

Ἱεροδιάκονε, ἔτι πρόσελθε.

Καὶ ὁ διάκονος.

Ἰδοὺ ἔτι προσέρχομαι Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ, καὶ Θεῷ ἡμῶν μετὰδος μοι Δέσποτα τὸ τίμιον, καὶ ἅγιον αἷμα τοῦ κυρίου καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν μου ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Μεταλαβόντος δὲ τοῦ διακόνου διὰ χειρὸς τοῦ

Ἱερέως, λέγοντος, τό.

Τοῦτο ἤφατο τῶν χειλέων σου, καὶ ἀφαιλεῖ τὰς ἀνομίας σου, καὶ τὰς ἁμαρτίας σου περικαθαριεῖ.

Λαβὼν ὁ διάκονος τὸν ἅγιον δίσκον ἐπὶ τοῦ ἁγίου Ποτηρίου, ἀποσπογγίζει μετὰ προσοχῆς τῷ ἁγίῳ Σπόγγῳ, καὶ τῷ καλλύμμητι σκεπάζει τὸ ἅγιον Ποτήριον εὐλαβῶς, εἶτα ὁ Ἱερεὺς ἐπιλέγει τὴν τῆς εὐχαριστίας εὐχὴν μυστικῶς.

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Δέσποτα φιλόφρονε, εὐεργέτα τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ὅτι καὶ τῇ παρούσῃ ἡμέρᾳ κατεξώσας ἡμᾶς τῶν ἐπουρανίων σου, καὶ ἀθανάτων μυστηρίων ὀρθοτέμησον ἡμῶν τὴν ὁδόν, στήριξον ἡμᾶς, ἐν τῷ φόβῳ σου τοὺς πάντας, φρουρήσων ἡμῶν τὴν ζωὴν, ἀσφαλίσαι ἡμῶν τὰ διειρημένα, εὐχαῖς καὶ ἰκεσίαις τῆς ἐνδόξου Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μιρίας, καὶ πάντων τῶν σου Ἀγίων.

Ὁ διάκονος.

Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς εὐλογῶν τὸν λαόν, ἐκφωνεῖ.

Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου.

Εἶτα θυμῶν τὴν ἀγίαν τράπεζαν τρίς, λέγει μυστικῶς.

Υψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανούς ὁ Θεός, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου.

Καὶ οὕτως ὁ μὲν διάκονος φέρων ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ τὸν ἅγιον δίσκον, ἀποτίθῃσιν αὐτὸν τῇ Ἡερεΐσει, ὁ δὲ Ἱερεὺς προσκυνήσας, καὶ λαβὼν τὸ ἅγιον Ποτήριον, λέγει μυστικῶς.

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν. Καὶ ἐκφώνως.

Πάντοτε, νῦν, καὶ ἄει, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ διάκονος.

Ὅρθοι μεταλαβόντες τῶν θείων ἀγίων, ἀχράντων, ἀθανάτων, ἐπουρανίων, καὶ ζωοποιῶν τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων, ἀξίως εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἀγίαν, εἰρηνικὴν, καὶ ἀναμάρτητον, αἰτησάμενοι ἑαυτοὺς, καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν, Χριστῷ τῷ Θεῷ παριθώμεθα.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ὅτι σὺ εἰ ὁ ἁγιοσμός ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἄει, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν.

Ὁ διάκονος.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν, ἐξω τοῦ βήματος ἐκφωνουμένην.

Ο εὐλογῶν τὸς εὐλογεῦντά σε Κύριε καὶ ἀγιάζων τοὺς ἐπὶ σοὶ πεποιθότας. σῶσον τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου τὸ πλῆρωμα τῆς ἐκκλησίας σου φύλαξον.

ἀγίσσον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου σου· σὺ αὐτοὺς ἀντὶ τοῦ ἐν τῇ Θεϊκῇ σου δυνάμει, καὶ μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ· εἰρήνην τῷ κόσμῳ σου δώρησαι, ταῖς Ἐκκλησίαις σου, ταῖς Ἱερευσί, τοῖς Βασιλευσιν ἡμῶν, τῷ στρατῷ, καὶ παντὶ τῷ λαῷ σου· οἷ πᾶσα δόξης ἀγαθῇ, καὶ πᾶν δώρημα τέλειον, ἀποθέ, ἐστι, καταβαῖνον ἐκ σοῦ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων, καὶ σοὶ τὴν δόξην, καὶ εὐχαριστίαν, καὶ προσκύνειν ἀνατέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ εὐθὺς τὴν ἐν τῷ συστεῖλαι τὰ Ἅγια εὐχὴν μυστικῶς.

Τὸ πλήρωμα τοῦ νόμου, καὶ τῶν Προφητῶν αὐτὸς ὑτάρχων Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πληρώσας πᾶσαν τὴν Πατρικὴν οἰκονομίαν, πλήρωσεν χριστῶ καὶ εὐπροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος.

Τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Εὐλογίε Κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐφ' ἡμᾶς, τῇ αὐτοῦ θεῖᾳ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἴτε τὸ δόξα σοι Χριστὲ ὁ Θεός· καὶ γίνεται ἡ συνήθης ἀπόλυσις,

ΤΡΟΠΑΡΙΟΝ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ.

Ἡ τοῦ στόματός σου, καθάπερ πυρρὰ ἐκλάμψισα χίρις τὴν οἰκουμένην ἐρώτισεν, ἱεροφραγῆς τῷ κόσμῳ θυσαυροὺς ἐναπέθετο, τὸ ὕψος ἡμῖν τῆς ταπεινοφροσύνης ὑπέδειξεν, ἀλλὰ σοῖς λόγοις πικιδέω, ἡγίτερ Ἰωάννη Χρυσοστόμε, πρόσθευε τῷ λόγῳ Χριστῷ τῷ σωτῆρι, σωθῆναι τίς ψυχῆς ἡμῶν.

ΤΕΛΟΣ

ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ.

Ο ΜΕΓΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ.

Η ΘΕΙΑ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ.

Εὐχὴ τῆς Προθέσεως.

Ὁ Θεός, ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ τὸν οὐράκιον Ἄρτον, τὴν τροφήν τοῦ παντός κόσμου, τὸν Κύριον ἡμῶν καὶ Θεὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐξαποστείλας σωτήρα, καὶ λυτρωτὴν, καὶ εὐεργέτην, εὐλογοῦντα καὶ ἀγιάζοντα ἡμᾶς· αὐτὸς εὐλόγησον τὴν πρόθεσιν ταύτην, καὶ πρόσδεξαι αὐτὴν εἰς τὸ ὑπερσυστάειόν σου Θυσιαστήριον· μνημόνευσον ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος τῶν προσενεγκάντων, καὶ δι' οὓς προσήγαγον καὶ ἡμᾶς ἀκατακρίτους διατέυλαξον ἐν τῇ Ἱερουργίᾳ τῶν θείων σου μυστηρίων· ὅτι ἡγίζονται καὶ δεδόξασται τὸ πίν· τιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος.

Εὐλόγητον Δέσποτα.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Εὐλογημένη ἡ Βασιλεὶα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Τοῦ χοροῦ δὲ εἰπόντος, Ἀμήν, καὶ πάντοτε ἀποκρινομένου, τὸ, Κύριε ἐλέησον· λέγει· ὁ Διάκονος.

Εν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἰπὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης, καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἰπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐτυχείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἵπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως εὐλαθείας, καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ἵπὲρ τῶν εὐσεβῶν, καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ἵπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), τοῦ τιμίου Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, παντὸς τοῦ Κλήρου, καὶ τοῦ λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἵπὲρ τῆς ἁγίας Μονῆς, ἡ πόλεως, ἡ χώρας ταύτης, πάσης πόλεως χώρας, καὶ τῶν πιστεῖ οἰκούντων ἐν αὐταῖς τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἵπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἵπὲρ πλεόντων, ὀδαιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἵπὲρ τοῦ ῥυθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, κτλ.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον ἐλέησον. κτλ.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, κτλ.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ ἀντιφώνου Α'. ἥν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὗ τὸ κράτος ἀνείκαστον, καὶ ἡ δόξα ἀκατάληπτος· οὗ τὸ ἔλεος ἀμέτρητον, καὶ ἡ φιλελεος ἀφρατος, αὐτὸς Δέσποτα, κατὰ τὴν σὴν εὐσπλαγχνίαν ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὸν ἅγιον Οἶκον τοῦτον, καὶ ποιήσον μεθ' ἡμῶν, καὶ τῶν συνευχομένων ἡμῖν, πλούσια τὰ ἐλέη σου καὶ τοὺς οἰκτιρισμούς σου.

Ὁ Διάκονος.

Ἐτι, καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός...

Τῆς Παναγίας, Ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδοξου.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ὅτι σὸν τὸ κρίτος, καὶ σοῦ ἐστὶν ἡ Βαλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἄει, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εὐχὴ ἀντιφώνου Β'. ἦν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, σῶσον τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου· τὸ πλῆρωμα τῆς Ἐκκλησίας σου φυλάξον, ἀγιάσον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ Οἴκου σου· σὺ αὐτοῦ· ἀντιδόξασον τῇ Θεϊκῇ σου δυνάμει, καὶ μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ.

Ὁ Διάκονος.

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός. Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης ἐνδόξου.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀνάπεμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἄει, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εὐχὴ ἀντιφώνου Γ'. μυστικῶς.

Ὅ τὰς κοινὰς ταύτας, καὶ συμφώνους ἡμῖν χαρισάμενος προσευχάς, ὁ καὶ δυοὶ, καὶ τριεὶ συναφωοῦσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου, τὰς αἰτήσεις παρέχειν ἐπαγγεiliάμενος, αὐτὲς καὶ νῦν τῶν δούλων σου τὰ αἰτήματα πρὸς τὸ συμφέρον πληρώσαι, χορηγῶν ἡμῖν ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι τὴν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ζωὴν αἰώνιον χαριζόμενος.

Εὐχὴ τῆς Εἰσόδου τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου, μυστικῶς.

Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καταστήσας ἐν οὐρανοῖς τάγματα, καὶ στρατιάς Ἀγγέλων καὶ Ἀρχαγγέλων, εἰς λειτουργίαν τῆς σῆς δόξης, ποίησον σὺν τῇ εἰσόδῳ ἡμῶν εἰσοδὸν ἁγίων Ἀγγέλων γενέσθαι, συλλειτουργοὺς ὑνίων ἡμῖν, καὶ συνδουλοπούντων τὴν σὴν ἀγαθότητα. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἄει καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί-

Ὁ Διάκονος. Καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς τὴν εὐχὴν τοῦ Τρισαγίου Ὑμνου.

Ο Θεὸς ὁ ἅγιος, ὁ ἐν Ἀγίοις ἀναπανόμενος, ὁ Τρισαγίῳ φωνῇ ὑπὸ τῶν Σεραφεὶμ ἀνυμνούμενος, καὶ ὑπὸ τῶν Χερουδὶμ δεξιῶς λογούμενος, καὶ ὑπὸ πάσης ἐπουρανίου Δυνάμεως προσκυνούμενος· ὁ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν τὰ σύμπαντα· ὁ κτίσας τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα σὴν καὶ ὁμοίωσιν, καὶ παντὶ σου χάρισματι κατακοσμήσας· ὁ διδούς αἰτοῦντι σοφίαν, καὶ σύνεσιν, καὶ μὴ παρορῶν ἀμαρτάνοντα, ἀλλὰ θέμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ μετάνοιαν· ὁ καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς, καὶ ἀάξιους δούλους σου, καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ, στήναι κτενώπιον τῆς δόξης τοῦ ἁγίου σου Θεοῦ-σιτηρίου, καὶ τὴν ὀφειλομένην σοι προσκύνησιν, καὶ δοξολογίαν προσάγειν. Αὐτὸς Δέσποτα, πρόσδεξαι καὶ ἐκ στόματος ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν τὸν Τρισάγιον Ὑμνον, καὶ ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί σου, συγχώρησον ἡμῖν πᾶν πλημμέλημα, ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον· ἁγιάσον ἡμῶν τὰς ψυχὰς, καὶ τὰ σώματα, καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ὁσιότητι λατρεύειν σοὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν. Πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν ἁγίων, τῶν ἐπ' αἰῶνό· σοι εὐχαρεστησάντων. Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ταύτης δὲ τελεσεσίσης, λέγουσιν ἀμφότεροι τὸ Τρισάγιον·

Εἶτα λέγει ὁ Διάκονος πρὸς τὸν Ἱερέα.

Κέλευσον Δέσποτα.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς θεωρῶν πρὸς τὴν Πρόθεσιν, λέγει.

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ.

Ὁ δὲ Διάκονος.

Εὐλόγησον Δέσποτα τὴν ἄνω καθέδρην.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς.

Εὐλογημένος εἶ ὁ ἐπὶ θρόνου δόξης τῆς Βασιλείας σου, ὁ

καθήμενος ἐπὶ τῷ Χερουδίμ, πάντοτε, νῦν, καὶ ἄει, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῷ αἰώνων.

Εὐχὴ πρὸ τοῦ Εὐαγγελίου, μυστικῶς.

Ελλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, φιλάνθρωπε Δέσποτα, τὸ τῆς σῆς θεογνωσίας ἀκήρατον φῶς, καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν διάνοιξον ὀφθαλμοὺς εἰς τὴν τῶν εὐαγγελικῶν σου κηρυγμάτων κατανοήσιν· ἔνθεο ἡμῖν καὶ τὸν τῶν μακαρίων σου ἐντολῶν φόβον, ἵνα τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας καταπιτήσαντες, πνευματικὴν πολιτείαν μετέλθωμεν, πάντα τὰ πρὸς εὐαρεστησίαν σου φρονοῦντες καὶ πράττοντες· σὺ γὰρ εἶ ὁ φωτισμὸς τῶν ψυχῶν, καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, Χριστέ ὁ Θεὸς, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἄει, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ δὲ τὸ Εὐαγγέλιον, ὁ Διάκονος.

Εἰπώμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς.

Κύριε Παντοκράτορ, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου.

Ὁ Ἱερεὺς τὴν εὐχὴν τῆς ἐκτενοῦς ἱκεσίας μυστικῶς.

Κύριε ὁ Θεὸς ὑμῶν, τὴν ἐκτενὴ ταύτην ἱκεσίαν πρόσδεξαι παρὰ τῶν σῶν δούλων, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἔλεους σου, καὶ τοὺς οἰκτιμύς σου κατὰπεμψον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου τὸν ἀπεκδεχόμενον τὸ παρὰ σοῦ πλούσιον ἔλεος.

Ὁ Διάκονος.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ Ὀρθοδόξων...

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος).

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν Ἱερῶν.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων καὶ ἀειμνήστων.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ὅτι ἐλέημων, καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπωμεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἄει, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος.

Εὐχασθε οἱ κατηχούμενοι τῷ Κυρίῳ
Οἱ πιστοὶ ὑπὲρ τῶν Κατηχομένων δεηθῶμεν.

Ἵνα ὁ Κύριος αὐτοὺς ἐλεήσῃ.

Κιτηχήσῃ αὐτοὺς τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας.

Ἀποκλιύσῃ αὐτοῖς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς δικαιοσύνης.

Ἐνώσῃ αὐτοὺς τῇ ἀγίᾳ αὐτοῦ Καθολικῇ, καὶ Ἀποστολικῇ.
Σῶτον ἐλέησον, ἀντιλιθεῖ, καὶ διαφύλαξον αὐτούς.

Οἱ κατηχούμενοι τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνετε.

Εὐχὴ κατηχομένῳ, πρὸ τοῦ ἀπλωθῆναι τὸ Εἰλητόν.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν Οὐρβανοῖς κατοικῶν, καὶ ἐπιβλέπων ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα σου, ἐπίβλεψον ἐπὶ τοὺς δούλους σου τοὺς Κατηχομένους, τοὺς ὑποκεκλικότας σοὶ τοὺς ἑαυτῶν αὐχένις ἐνώπιόν σου, καὶ δὸς αὐτοῖς τὸν ἐλαττὸν ζυγόν· ποιήσον αὐτοὺς μέλη τίμιχα τῆς ἀγίας σου Ἐκκλησίας, καὶ καταξίωσον αὐτοὺς τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας, τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας, εἰς ἐπίγνωσιν σοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ἵνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσι τὸ πάντιμον, καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ ἱεατροῦ, καὶ τοῦ ἱστοῦ, καὶ τοῦ ἀγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἴτα ἐξελθοῖ τὸ Εἰλητόν ὁ Ἱερεὺς, καὶ ὁ Διάκονος λέγει.

Ὅσοι Κατηχούμενοι προέλθετε· οἱ Κατηχομένοι προέλθετε· ὅσοι Κατηχούμενοι προέλθετε· μὴ τις τῶν Κατηχομένων· ὅσοι πιστοί.

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Εὐχὴ πιστῶν Α'. μετὰ τὸ ἀπλωθῆναι τὸ Εἰλητόν.

Σὺ Κύριε, κατέδειξας ἡμῖν τὸ μέγα τοῦτο τῆς σωτηρίας μυστήριον· σὺ κατηξίωσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς, καὶ ἀναξίους δούλους σου, γενέσθαι λειτουργοὺς τοῦ ἀγίου σου Θυσιαστηρίου σὺ ἱκνῶσον ἡμᾶς τῇ δυνάμει τοῦ ἀγίου σου Πνεύματος εἰς τὴν διακοναὶ ταύτην· Ἵνα ἀκατακρίτως πάντες ἐ-

νώπιον τῆς ἀγίας δόξης σου, προσάγωνέν σοι θυσίαν αἰνέσεως· Σὺ γὰρ εἶ ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσι· Δὸς Κύριε, καὶ ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἀμαρτημάτων, καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων, δεκτὴν γενέσθαι τὴν θυσίαν ἡμῶν καὶ εὐπρόσδεκτον ἐνώπιόν σου.

Ὁ Διάκονος.

Ἀντιλαβεῦ, σῶσον, ἐλέησον, κτλ. Σοφία.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφύως.

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος.

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Εὐχὴ πιστῶν Β'. ἣν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

Ο Θεὸς ὁ ἐπισκεψάμενος ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς τὴν ταπείνωσιν ἡμῶν, ὁ στήσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς, καὶ ἀμαρτωλοὺς, καὶ ἀναξίους δούλους σου, κατενώπιον τῆς ἀγίας δόξης σου, λειτουργεῖν τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ, σὺ ἐνίσχυσεν ἡμᾶς τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος εἰς τὴν διακονίαν ταύτην· καὶ εἰς ἡμῖν λόγον ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματος ἡμῶν, εἰς τὸ ἐπικαλεῖσθαι τὴν χάριν τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος, ἐπὶ τῶν μελλόντων προτίθεσθαι δώρων.

Ὁ Διάκονος. Ἀντιλαβεῦ, σῶσον, ἐλέησον, κλπ. Σοφία.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Οπως ὑπὸ τοῦ κράτους σου πάντοτε φυλατιόμενοι, σοὶ δέξαν ἀναπέμπωμεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εὐχὴ ἣν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς, τοῦ χερουδικοῦ ἁδομένου.

Οὐδεὶς ἄξιος τῶν συνδεδεμένων ταῖς σαρκικαῖς ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς, προσέρχεσθαι, ἢ προσεγγίζειν, ἢ λειτουργεῖν σοὶ Βασιλεῦ τῆς δόξης· τὸ γὰρ διακонеῖν σοι, μέγα καὶ φοβερόν, καὶ αὐταῖς ταῖς ἐπουρνίαις δυνάμεσιν ἄλλ' ὅμως διὰ τὴν ἄφατον, καὶ ἀμέτρητόν σου φιλανθρωπίαν, ἀτρέπτως καὶ ἀναλλοιώτως γέγονας ἄνθρωπος, καὶ Ἀρχιερεὺς ἡμῶν ἐχρη-

μάτητας, καὶ τῆς λειτουργικῆς ταύτης, καὶ ἀναιμάκτου θυσίας τὴν Ἱερουργίαν παρεδούκας ἡμῖν, ὡς Δεσπότης τῶν ἀπαντων. Σὺ γὰρ μό ος Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν δεσπάζεις τῶν ἐπουρανίων, καὶ τῶν ἐπιγείων, ὁ ἐπὶ θρόνου χερουδικοῦ ἐποχούμενος, ὁ τῶν Σεραφεὶμ Κύριος, καὶ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ, ὁ μόνος ἅγιος καὶ ἐν ἁγίοις ἀναπαύμενος. Σὲ τοίνυν δυσωπῶ τὸν μόον ἀγαθόν, καὶ εὐτίκασον Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ τὸν ἀμαρτωλόν, καὶ ἀχρεῖον δευλόν σου, καὶ καθάρισόν μου τὴν ψυχὴν, καὶ τὴν καρδίαν ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς, καὶ ἰκάνωσον με τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος, ἐνδεδυμένον τὴν τῆς Ἱερατείας χάριν, παραστήναι τῇ ἁγίᾳ σου ταύτῃ Τραπεζῇ, καὶ ἱερουργῆσαι τὸ ἅγιον καὶ ἀχραντὸν σου Σῶμα, καὶ τὸ τίμιον Αἷμα. Σοὶ γὰρ προσέρχομαι, κλινὰς τὸν ἑμαυτοῦ αὐχένα καὶ δεομαί σου μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ, μηδὲ ἀποδοκιμῆσῃς με ἐκ παίδων σου· ἀλλ' ἀξίωσον προσενεχθῆναί σοι ὑπ' ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ, καὶ ἀναξίου δούλου σου τὰ δῶρα ταῦτα. Σὺ γὰρ εἰ ὁ προσφύων καὶ προσφερόμενος, καὶ προσδεχόμενος, καὶ διαδιδόμενος, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, οὖν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Θυμιάσαντος δὲ τοῦ Ἱερέως, ἀπέρχονται ἀμφοτέροι ἐν τῇ προθέσει, καὶ ὁ Διάκονος λέγει. Ἐπαρον Δέσποτα.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς, ἄρας τὸν Ἀέρα, ἐπιτίθῃσι τῷ τεῦ Διακόνου ὦμῳ λέγων (1).

Ἐπάρατε τὰς χεῖρας ὑμῶν εἰς τὰ Ἅγια καὶ εὐλογεῖτε τὸν Κύρον.

Εἶτα τὸν μὲν ἅγιον Δίσκον ἐπιβαλὼν τῇ τοῦ Διακόνου κεφαλῇ, αὐτὸς δὲ τὸ ἅγιον Ποτήριον ἀνὰ χεῖρας λαβὼν ἐξέρχονται ἀμφοτέροι, λέγοντες.

Πάντων ἡμῶν, μνησθεὶς Κύριος ὁ Θεός, ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

---

(1) Οὐκ ἐπὶ τοῦ ἐνὸς ὤμου, ἀλλ' ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν ὤμων τοῦ Διακόνου συνήθως ἐπιτίθουσιν τὸν Ἀέρα. Οὕτω δὲ ἐπιτίθεται αὐτὸν καὶ ὁ Ἱερεὺς, μὴ ὄντος τοῦ Διακόνου.

Εἰσελθόντων δὲ ἐν τῷ Βήματι, ὁ Ἱερεὺς κατὰ τὸ ἔθος τοποθετήσας τὰ ἅγια, θυμιᾷ τρίς αὐτὰ, λέγων.

Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν σου μύσχους.

Εἶτα κλίνας τὴν κεφαλὴν, λέγει πρὸς τὸν διάκονον.

Μνήσθητί μου ἀδελφε, καὶ σὺλειτουργέ.

Καὶ ὁ διάκονος πρὸς τὸν Ἱερέα.

Μνησθεῖν Κύριος ὁ Θεὸς τῆς ἱερωσύνης σου ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ, κτλ.

Καὶ πάλιν ὁ διάκονος πρὸς αὐτὸν αὖθις, ὑποκλίνας τὴν κεφαλὴν λέγει.

Εὖξαι ὑπὲρ ἐμοῦ δέσποτα ἅγιε. Καὶ ὁ Ἱερεὺς.

Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ δύνῃμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει σε.

Ὁ Διάκονος.

Αὐτὸ τὸ Πνεῦμα συλλειτουργήσῃ ἡμῖν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν μνήσθητί μου δέσποτα ἅγιε.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς.

Μνησθεῖν Κύριος ὁ Θεὸς τῆς Ἱεροδιακονίας σου ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ δὲ διάκονος εἰπὼν τὸ, Ἀμήν καὶ ἀσπασάμενος τὴν Ἱερατικὴν δεξιάν, ἐξέρχεται λέγων.

Πληρώσωμεν τὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Ὑπὲρ τῶν προτεθέντων τιμίων δώρων τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως.

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως ὀργῆς, κτλ.

Ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς τὴν Εὐχὴν τῆς προσκομιδῆς, μετὰ τὴν ἐν τῇ ἀγίᾳ Τραπεζῇ τῶν θείων δώρων ἀπόθεσιν.

Κύριε ὁ Θεός, ὁ κτίσας ἡμᾶς, καὶ ἀγαγὼν εἰς τὴν ζωὴν ταύτην, ὁ ὑποδείξας ἡμῖν ὁδὸς εἰς σωτηρίαν, ὁ χαρισάμενος ἡμῖν οὐρανίων μυστηρίων ἀποκάλυψιν, καὶ θέμενος ἡμᾶς εἰς τὴν διακονίαν ταύτην, ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματός σου τοῦ ἁγίου, εὐδόκησον δὴ Κύριε τοῦ γενέσθαι διακόνους τῆς Και-

νῆς σου διαθήκης, λειτουργεὺς τῶν ἁγίων σου μυστηρίων
 πρόσδεξαι ἡμᾶς προσεγγίζοντας τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ,
 κατὰ τὸ πλήθος τοῦ ἔλεους σου· ἵνα γενώμεθα ἄξιοι τοῦ
 προσφέρειν σοι τὴν λογικὴν ταύτην καὶ ἀναιμάκτον θυσίαν,
 ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἀμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοη-
 μάτων, ἣν προσδεξάμενος εἰς τὸ ἅγιον, καὶ ὑπερουράνιον,
 καὶ νερόν σου Θυσιαστήριον, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας, ἀντικατά-
 πεμψον ἡμῖν τὴν χάριν τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος· ἐπίσλε-
 ψον ἐφ' ἡμᾶς ὁ Θεός, καὶ ἐπίδε, ἐπὶ τὴν λατρείαν ἡμῶν ταύ-
 την, καὶ πρόσδεξαι αὐτήν, ὥς προσεδέξω Ἀδελ τὰ δῶρα,
 Νῶε τὰς θυσίας, Ἀβραάμ τὰς ὀλοκαρπώσεις, Μωσέως, καὶ
 Ἀαρὼν τὰς ἱερωσύνας, Σαμουὴλ, τὰς εἰρηνικάς. Ὡς προσε-
 δέξω ἐκ τῶν ἁγίων σου Ἀποστόλων τὴν ἀληθινὴν ταύτην λα-
 τρείαν, οὕτω καὶ ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν πρόσ-
 δεξαι τὰ δῶρα ταῦτα ἐν τῇ χρηστότητί σου Κύριε, ἵνα κατα-
 ξιωθέντες λειτουργεῖν ἀμέμπτως τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ,
 εὐρωμεν τὸν μισθὸν τῶν πιστῶν, καὶ φρονίμων οἰκονόμων ἐν
 τῇ ἡμέρᾳ τῇ φοβερᾷ τῆς ἀνταποδόσεώς σου τῆς δικαίας.

Ὁ διάκονος ὡς ἐν τῇ τοῦ Χρυσοστόμου Λειτουργία λέγει.
 Ἀντιλαβοῦ, cῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν.

Ἀγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν.

Τὰ καλὰ, καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν.

Τῆς Παναγίας, ἀχρίντου, ὑπερευλογημένης, κτλ.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκκρώνως.

Διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ Μονογενεὺς σου Υἱοῦ μεθ' οὗ εὐ-
 λογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου
 Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ εὐθύς.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος.

Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους, ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμολογήσωμεν.

Τὰς θύρας, τὰς θύρας ἐν σοφίᾳ πρόσχωμεν,

Μετὰ τὸ Πιστεύω, ὁ διάκονος.

Στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετὰ φόβου· πρέσχωμεν τὴν ἁγίαν ἀναφορὰν ἐν εἰρήνῃ προσφέρειν.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Η χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου Πνεύματος, εἴη μετὰ πάντων ἡμῶν. (Καὶ εὐλογεῖ τὸν λαόν)

Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας· εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ Ἱερεὺς κλινόμενος, ἐπεύχεται μυστικῶς.

Ο ὦν δέσποτα, Κύριε, Θε·ε, Πάτερ Παντεκρίτωρ, προσκυνητὲ, ἄξιον, ὡς ἀληθῶς, καὶ δίκαιον, καὶ πρέπον τῇ μεγαλοπρεπείᾳ τῆς ἁγιοσύνης σου, σὲ αἰνεῖν, σὲ ὑμνεῖν, σὲ εὐλογεῖν, σὲ προσκυνεῖν, σοὶ εὐχαριστεῖν, σὲ δοξάζειν τὸν ὄντως ὄντα Θεόν, καὶ σοὶ προσφέρειν ἐν καρδίᾳ συντετριμμένη, καὶ πνεύματι ταπεινώσεως τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν ἡμῶν. Ὅτι σὺ εἶ ὁ χαρισάμενος ἡμῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας· καὶ τίς ἱκανὸς λαλῆσαι τὰς δυναστείας σου, ἀκουστάς πειῆσαι πάντας τὰς αἰνέσεις σου, ἢ διηγῆσασθαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου ἐν παντὶ καιρῷ, δέσποτα τῶν ἀπάντων, Κύριε οὐρανοῦ καὶ γῆς, καὶ πίσεως κτίσεως ὀρωμένης τε, καὶ οὐχ' ὀρωμένης, ὁ καθήμενος ἐπὶ θρόνου δόξης, καὶ ἐπιβλέπων ἀδύσσευς, ἀνρχε, ἀόρατε, ἀκατάληπτε, ἀπερίγραπτε, ἀναλλοίωτε, ὁ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ μεγάλου Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος τῆς ἐλπίδος ἡμῶν· ὅς ἐστιν εἰκὼν τῆς σῆς ἀγαθότητος, σφραγὶς ἰσότητος ἐν ἑαυτῷ, δεικνὺς σὲ τὸν Πατέρα, Λόγος ζῶν, Θεὸς ἀληθινός, ἡ πρό αἰῶν σοφία, ζῶν, ἁγιασμός, δύναμις, τὸ εἶναι τὸ ἀληθινόν, παρ' οὗ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐξέφάνη, τὸ τῆς ἀληθείας Πνεῦμα, τὸ τῆς Ὑποστάσεως χάρισμα, ὁ ἀρχαῖος, τῆς μελλούσης κληρονομίας, ἡ ἀπαρχὴ τῶν αἰώνιων ἀγαθῶν. ἡ ζωοποιὸς δύναμις, ἡ πηγὴ τοῦ ἁγιασμοῦ, παρ' οὗ πᾶσα κτίσις λογικὴ τε καὶ νοερὰ, δυναμουμένη σοὶ λατρεῖ, καὶ σοὶ τὴν αἰδίου ἀναπέμπει δοξολογίαν, ὅτι τὰ σύμπαντα δοῦλά σοι. Σὲ γὰρ αἰνοῦσιν Ἄγγελοι, Ἀρχάγγελοι, Θρόνοι, Κυριότητες, ἀρχαὶ ἐξουσίαι, δυνάμεις, καὶ τὰ πολλόμενα Χερουβίμ· σοὶ παρίστανται κύκλῳ τὰ Σεραφίμ, ἐξ πτέρυγες τῷ ἐνὶ, καὶ ἐξ πτέρυγες τῷ ἐνὶ καὶ

ταῖς μὲν δυσὶ κατακαλύπτουσιν τὰ πρόσωπα ἐαυτῶν, ταῖς δὲ δυσὶ τοὺς πόδας, καὶ ταῖς δυσὶ πετόμενα, κέκραγεν ἕτερον, πρὸς τὸ ἕτερον, ἀκαταπαύστοις στέμασιν, ἀσιγήτοις ἑοξολογίαις.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Τὸν ἐπινίκιον ὕμνον ᾄδοντα, βοῶντα καὶ κραγότα καὶ λέγοντα.

Ἱερεὺς μυστικῶς.

Μετὰ τούτων τῶν μακαρίων δυνάμει, Δέσποτα φιλόνηρωπε, καὶ ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ βοῶμεν, καὶ λέγομεν, ἅγιος εἰ ὡς ἀληθῶς καὶ πανάγιος, καὶ οὐκ ἔστι μέτρον τῇ μεγαλοπρεπείᾳ τῆς ἀγιοσύνης σου, καὶ ὅσιος ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου, ὅτι ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ κρίσει ἀληθινῇ πάντα ἐπήγαγες ἡμῖν. πλάσας γὰρ τὸν ἄνθρωπον, χοῦν λαβὼν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ εἰκόνι τῇ σῇ ὁ Θεὸς τιμήσας, τέθεικας αὐτὸν ἐν τῷ Παρδείσῳ τῆς τρυφῆς, ἀθανασίαν ζωῆς, καὶ ἀπόλαυσιν αἰώνιων ἀγαθῶν ἐν τῇ τηρήσει τῶν ἐντολῶν σου ἐπαγγειλάμενος αὐτῷ· ἀλλὰ παρακούσαντά σου τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, τοῦ κτίσαντος αὐτὸν, καὶ τῇ ἀπάτῃ τοῦ ὄφρου· ὑπαχθέντα, νεκρωθέντα τε τοῖς εἰκείοις αὐτοῦ παραπτώμασιν, ἐξώρισας αὐτὸν ἐν τῇ δικαιοκρίσιᾳ σου, ὁ Θεὸς ἐκ τοῦ Παραδείσου εἰς τὸν κόσμον τεῦτον, καὶ ἀπέστρεψας εἰς τὴν γῆν, ἐξ ἧς ἐλήφθη, οἰκονομῶν, αὐτῷ τὴν ἐκ παλλιγενεσίης σωτηρίαν, τὴν ἐν αὐτῷ τῷ Χριστῷ σου, οὐ γὰρ ἀπεστράφης τὸ πλάσμα σου εἰς τέλος, ὃ ἐποίησας ἀγαθὲ, οὐδὲ ἐπελάθου ἔργου χειρῶν σου, ἀλλ' ἐπεσκέψω πολυτρόπως διὰ σπλάγχνα ἐλέους σου. Προφῆτας ἐξαπέστειλας, ἐπέκτισας δυνάμεις διὰ τῶν Ἀγίων σου τῶν καθ' ἐκάστην γενεὴν εὐαρεσθησάντων σοι, ἐλάλησας ἡμῖν διὰ στόματος τῶν δούλων σου τῶν προφητῶν, προκαταγγέλων ἡμῖν τὴν μέλλουσαν ἐσεσθαι σωτηρίαν, νόμον ἔδωκας εἰς βοήθειαν, ἀγγέλους ἐπέστησας φύλακας. Ὅτε δὲ ἤλθε τὸ πλήρωμα τῶν καιρῶν, ἐλάλησας ἡμῖν ἐν αὐτῷ τῷ Υἱῷ σου, δι' οὗ καὶ τοὺς αἰῶνας ἐπέκτισας, ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης σου, καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεώς σου, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, οὐχ' ἄρπαγμόν ἡγήσατο τὸ εἶναι, ἴσα σοὶ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ, ἀλλὰ Θεὸς ὢν προαιώνιος ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφη, καὶ ἐκ Παρθένου Ἀγίας σαρκωθείς, ἐκένωσεν ἑαυτὸν μορφῇ δούλου λαβὼν, σύμμορφος γενόμενος τῷ σώματι τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν, ἵνα ἡμᾶς συμμέρφους ποιήσῃ τῆς εἰκό-

νος τῆς δόξης αὐτοῦ. Ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ ὁ θάνατος ὁ Μονογενὴς σου Υἱός, ὁ ὢν ἐν ταῖς κόλποις σου τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς· γενόμενος ἐκ γυναικὸς, τῆς ἁγίας Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, γενόμενος ὑπὸ νόμον, κατακρί-
ναι τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ, ἵνα οἱ ἐν τῷ Ἀδὰμ ἀπο-
θνήσκοντες, ζωοποιηθῶσιν ἐν αὐτῷ τῷ Χριστῷ σου, καὶ ἐμ-
πολιτευσάμενος τῷ κόσμῳ τούτῳ διὲς προστάγματα σωτη-
ρίας, ἀποστήσῃ ἡμᾶς τῇ πλάνῃ τῶν εἰδώλων προσήγαγεν
τῇ ἐπιγνώσει σου τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, κτησάμενος
ἡμᾶς ἑαυτῷ, λαὸν περιούσιον, βσιλκεῖον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον,
καὶ καθάρισας ἡμᾶς ἐν ὕδατι, καὶ ἁγιάσας τῷ Πνεύματι τῷ
ἁγίῳ, ἔδωκεν ἑαυτὸν ἀντάλλαγμα τῷ θανάτῳ, ἐν ᾧ κατειχό-
μεθα πεπραγμένοι ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν, καὶ κατελθὼν διὰ τοῦ
Σταυροῦ εἰς τὴν Ἀδὴν, ἵνα πληρώσῃ ἑαυτῷ τὰ πάντα, ἔλυσεν
τὰς ὁδύνas τοῦ θανάτου, καὶ ἀναστὰς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ
ὁδοποιήσας πάσῃ σαρκὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν, καθότι οὐκ
ἦν δυνατόν κρατεῖσθαι ὑπὸ τῆς φθορᾶς τὴν ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς,
ἐγένετο ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων, πρωτότοκος ἐκ τῶν νε-
κρῶν, ἵνα ἡ αὐτὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσι πρωτεύων, καὶ ἀνελθὼν
εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης σου
ἐν ὑψηλοῖς· ὃς καὶ ἤξει ἀπεδοῦναι ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα
αὐτοῦ· κατέλιπε δὲ ἡμῖν ὑπομνήματα τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ
πάθους ταῦτα, ἃ προειβίκαμεν ἐνώπιόν σου κατὰ τὰς αὐτοῦ
ἐντολάς· μέλλων γὰρ ἐξιέναι ἐπὶ τὸν ἐκούσιον, καὶ αἰοῖδι-
μον καὶ ζωοποιεῖν αὐτοῦ θάνατον, τῇ νυκτὶ ἣ παρεδίδου ἑαυ-
τὸν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς, λαβὼν ἄρτον ἐπὶ τῶν ἁγίων
αὐτοῦ καὶ ἀχράντων χειρῶν, καὶ ἀναδείξας σοὶ τῷ Θεῷ καὶ
Πατρὶ, καὶ εὐχαριστήσας, εὐλογήσας, ἁγιάσας, κλάσας.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ἐδωκεν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ Μαθηταῖς, καὶ Ἀποστόλοις,
εἰπὼν. Λάβετε, φάγετε, τοῦτό μου ἐστὶ τὸ Σῶμα, τὸ ὑπὲρ
ὕμῶν, κλώμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς

Ὁμοίως καὶ τὸ ποτήριον ἐκ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου,
λαβὼν, κεράσας, εὐχαριστήσας, ἁγιάσας.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ἐδωκεν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ Μαθηταῖς, καὶ Ἀποστόλοις, εἰ-

πών. Πίστε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τρυτό ἐστι τὸ Αἷμά μου τῷ τῆς Καινῆς Διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφροσιν ἀμαρτιῶν (1).

Ὁ Ἱερεὺς κλίνει τὴν κεφαλὴν, ἐπεύχεται μυστικῶς.

Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν· ὁσάκις γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν Ἄρτον τοῦτον, καὶ τὸ Ποτήριον τοῦτο πίνετε, τὸν ἐμὸν θάνατον καταγγέλλετε, καὶ τὴν ἐμὴν ἀνάστασιν ὁμολογεῖτε. Μεμνημένοι εὖν Δέσποτα, καὶ ἡμεῖς τῶν σωτηρίων αὐτοῦ παθημάτων, τοῦ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, τῆς τριημέρου ταφῆς, τῆς ἐκ νεκρῶν Ἀναστάσεως, τῆς εἰς οὐρανὸς ἀνόδου, τῆς ἐκ δεξιῶν σου τοῦ Θεοῦ, καὶ Πατρὸς καθέδρας, καὶ τῆς ἐνδόξου, καὶ φοβερᾶς δευτέρας αὐτοῦ Παρουσίας.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Τὰ Σὰ ἐκ τῶν Σῶν, Σοὶ προσφέρωμεν, κατὰ πάντα, καὶ διὰ πάντα.

Ὁ Ἱερεὺς κλίνει τὴν κεφαλὴν, ἐπεύχεται μυστικῶς.

Διὰ τοῦτο δέσποτα πανάγιε, καὶ ἡμεῖς οἱ ἀμαρτωλοὶ, καὶ ἀνόητοι δοῦλοί σου, οἱ καταξιοθέντες λειτουργεῖν τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ, οὐ διὰ τὰς δικαιοσύνας ἡμῶν, οὐ γὰρ ἐποίησαμέν τι ἀγαθὸν ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλὰ διὰ τὰ ἔλεός σου, καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου, οὓς ἐξέχεας πλουσίως ἐφ' ἡμᾶς θαρρύνοντες προσεγγίζομεν τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ, καὶ προθέντες τὰ ἀντίτυπα τοῦ ἁγίου Σώματος, καὶ Αἵματος, τοῦ Χριστοῦ σου, σοῦ δεόμεθα, καὶ σὲ παρακαλοῦμεν, Ἁγιε ἁγίων, εὐδοχία τῆς σῆς ἀγαθότητος, ἐλθεῖν τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα καὶ εὐλογῆσαι αὐτά, καὶ ἁγιάσαι καὶ ἀναδεῖξαι.

Εἰτα εὐχονται λέγοντες, τὸ, ὁ Θεὸς ἰλάσθητί μοι, καὶ εὐθὺς ὁ διάκονος λέγει μυστικῶς δεικνύων τὸν ἅγιον Ἄρτον.

(1) Σημειῶσαι ὅτι εἰς τὰ Κυριακὰ λόγια τὰ· «ἀνάβετε φάγετε» καὶ «πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες» οἱ λειτουργοῦντες δὲν πρέπει νὰ δεικνύωσι, λέγοντες ταῦτα, διὰ τῶν χειρῶν τὰ προκείμενα τίμια δῶρα, καθ' ὅτι οὐκ ἀναφέρονται ἐπ' αὐτῶν, ἀλλ' εἰς ἅπερ ὁ Ἰησοῦς, λαβὼν τότε ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, καὶ εὐλογήσας, ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. Ἐνταῦθα δὲ τὰ εἰρημένα δεσποτικά ἐκεῖνα λόγια, ἐπαναλαμβάνονται διηγηματικῶς, καὶ ἐπομένως περιττὴ ἡ δεῖξις, μᾶλλον δὲ ἐναντία εἰς τὸ ὀρθὸν τῆς Ἀνατολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας φρόνημα.

Εὐλόγητον δέσποτα τὸν ἅγιον ἄρτον.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς σφραγίζει τρίς τὰ ἅγια δῶρα, λέγων μυστικῶς·

Τὸν μὲν Ἄρτον τοῦτον, αὐτὸ τὸ τίμιον Σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ δὲ διάκονος εἰπὼν τὸ, ἀμήν, ἐπιλέγει δεικνύων τὸ ἅγιον Ποτήριον.

Εὐλόγησον δέσποτα τὸ Ἅγιον Ποτήριον.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς εὐλογῶν, λέγει.

Τὸ δὲ ἐν τῷ Ποτηρίῳ τούτῳ, αὐτὸ τὸ τίμιον Αἷμα τοῦ κυρίου, καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ διάκονος εἰπὼν καὶ αὖθις τὸ, Ἀμήν, ἐπιλέγει.

Εὐλόγητον δέσποτα ἀμφοτέρω τὰ ἅγια.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς εὐλογῶν ἀμφοτέρω τὰ ἅγια, λέγει.

Τὸ ἐκχυθὲν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς.

Ὁ διάκονος τρίς τὸ ἀμήν, καὶ ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

Ἡμεῖς δὲ πάντας τοὺς ἐκ τοῦ ἐνὸς Ἄρτου καὶ τοῦ Ποτηρίου μετέχοντας, ἐνῶσαι ἀλλήλοις εἰς ἐνὸς Πνεύματος Ἁγίου κοινωνίαν, καὶ μηδὲν ἡμῶν εἰς κρίμα ἢ εἰς κατάκριμα πειῆσαι μετριοχεῖν τοῦ ἁγίου Σώματος, καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου· ἀλλ' ἵνα εὐρωμεν ἔλεον καὶ χάριν μετὰ πάντων τῶν ἁγίων τῶν ἐκ αἰῶνος σοι εὐχρεστησάντων, Προπατόρων Πατέρων, Πατριαρχῶν, Προφητῶν, Ἀποστόλων, Κυρύκων, Εὐαγγελιστῶν, Μαρτύρων, Ὁμολογητῶν, Διδασκάλων, καὶ παν ὁσὶς πνεύματος δικαίου, ἐν πίστει τετελειωμένου.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ἐξαιρίτως τῆς Παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

ΣΗΜ. Τὸ Μεταβαλὼν τῷ Πνεύματί σου τῷ ἁγίῳ ἐκ τῆς τοῦ Θεοῦ Χρυσοστόμου λειτουργίας μεταγραφέν, θεωρούμενον κατὰ σύνταξιν, οὐκ ἔχει χώραν οὐδεμίαν ἐνταῦθα εἰς τὴν τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, ἀλλ' ἐστὶ προσθήκη πολυηρὰ χειρὸς ἀμοθεστάτης, ὡς καὶ Νικόδημος ὑποσημείωσεν ἐν τῷ Πηδαλίῳ αὐτοῦ, (Κανόνι 18^ο τῆς ἐν Λαοδικείᾳ Συνόδου). Ἐπὶ δὲ τῆς τρίτης εὐλογίας τῶν τιμίαν Δώρων, εἰώθετο λέγειν, Τὸ ἐκχυθὲν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς. Οὕτω, παλαιᾶ ἐν χειρογράφοις παλαιοῖς.

Ὁ Διάκονος μνημονεύει τὰ εἴπτυχα τῶν τε ζώων καὶ πεκοιμημένων, καὶ ὁ Ἱερεὺς κλίνης τὴν κεφαλὴν, ἐπεύχεται μυστικῶς.

Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, Προφήτου, Προδρέμου καὶ Βαπτιστοῦ τῶν ἁγίων, ἐνδόξων, καὶ πανευφύμων Ἀποστόλων τοῦ ἁγίου (τοῦ δεῖνος, εὖ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελεῖμεν, καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου ὦν ταῖς ἰκυσίαις ἐπίσκειται ἡμᾶς ὁ Θεός. Καὶ μνησθῆτι πάντων τῶν προκεκοιμημένων ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰῶνος, καὶ ἀνάπαυσον αὐτοῦ; ὅπου ἐπιχοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου. Ἐτι σοῦ δεόμεθα, μνησθῆτι Κύριε τῆς ἁγίας σου Καθολικῆς καὶ Αποστολικῆς ἐκκλησίας, τῆς ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς Οἰκουμένης, καὶ εἰρήνευσον αὐτήν, ἥ περιποιήσω τῷ τιμίῳ Αἵματι τοῦ Χριστοῦ σου καὶ τὸν ἅγιον Οἶκον τοῦτον στερέωσον, μέχρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. Μνησθῆτι Κύριε, τῶν τὰ Δωρὰ σοι ταῦτα προσκομισάντων, καὶ ὑπὲρ ὧν, καὶ δι' ὧν, καὶ ἐφ' οἷς αὐτὰ προσεκόμισαν. Μνησθῆτι Κύριε τῶν καρποφορούντων, καὶ καλλιεργούντων ἐν ταῖς ἁγίαις σου Ἐκκλησίαις, καὶ μεμνημένων τῶν πενήτων, ἁμειψιμῶς αὐτοῦ; τοῖς πλουσίῃς σου καὶ ἐπουρανίοις χαρίσματι, χάριται αὐτοῖς ἀντὶ τῶν ἐπιγείων τὰ ἐπουράνια, ἀντὶ τῶν προσκαίρων τὰ αἰώνια, ἀντὶ τῶν φαρτῶν τὰ ἄφρατα. Μνησθῆτι Κύριε τῶν ἐν ἐρημίαις, καὶ ὄρεσι, καὶ σπηλαίοις, καὶ ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς. Μνησθῆτι Κύριε τῶν ἐν παρθενίᾳ, καὶ εὐλαβείᾳ, καὶ ἀσκήσει, καὶ σεμνῇ πολιτείᾳ διιχόντων. Μνησθῆτι Κύριε τῶν εὐσεβεστίων, καὶ πιστοτάτων ἡμῶν Βασιλέων, οὓς ἐδικαίωσας βασιλεύειν, ἐπὶ τῆς γῆς ὅπλῳ ἀληθείας, ὅπλῳ εὐδοκίας, στεφάνωσον αὐτοὺς, ἐπισκίῃσον ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ πολέμου, ἐνίσχυσον αὐτῶν τὸν βραχίονα, ὕψωσον αὐτῶν τὴν δεξιάν, κράτυνον αὐτῶν τὴν βασιλείαν, ὑπόταξον αὐτοῖς πάντα τὰ βίβδρα ἔθνη τὰ τοὺς πολέμους θέλοντα, χίρισαι αὐτοῖς βιβείαν, καὶ ἀναφαίρετον εἰρήνην, λάλησον εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν ἀγαθὰ ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας σου, καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου, ἵνα ἐν τῇ γαλήνῃ αὐτῶν, ἡρεμὸν καὶ ἡσυχίον βίον διαγῶμεν, ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. Μνησθῆτι Κύριε πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, καὶ τῶν ἐν τῷ Πιλατίῳ ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ παντὸς τοῦ στρατοπέδου, τοῦ ἁγίου ἐν τῇ ἀγαθότητί σου δικτήρησον, τοὺς πονηροὺς ἀγαθὸς ποιήσον ἐν τῇ χρηστότητί σου. Μνησθῆτι Κύριε τοῦ περιστῶτος λαοῦ, καὶ τῶν δι' εὐλόγους

αἰτίαις ἀπολειφθέντων καὶ ἐλέησον αὐτούς, καὶ ἡμᾶς, κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου, τὰ ταπεινά αὐτῶν ἐμπλησον παντὸς ἀγαθοῦ, τὰς συζυγίας αὐτῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμοιοῖα δικτήρησον, τὰ νήπια ἔκθρεψον, τὴν νεότητά παιδευγώγησον, τὸ γῆρας περικράτησον, τοὺς ὀλιγοψύχους παρμιθύησον, τοὺς ἐσκοτισμένους ἐπισυνίγαγε, τοὺς πεπλανημένους ἐπανάγαγε, καὶ σῶναφον τῇ ἀγίᾳ σου καθολικῇ, καὶ Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ, τοὺς ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐλευθέρωσον, τοῖς πλέουσι σύμπλευσον, τοῖς ἐδοιπροῦσι συνόδευσον, χηρῶν πρόστιθι, ὀρφανῶν ὑπεράσπισον, αἰχμαλώτους ῥύσαι, ἰοσοῦντας ἱάσαι, τῶν ἐν βίμασι, καὶ μετὰλλαις, καὶ ἐξορίαις καὶ πικραῖς δουλείαις, καὶ πάσῃ θλίψει, καὶ ἀνάγκῃ, καὶ περιστάσει ὁ τῶν, μνημόνευσον ὁ Θεός, καὶ πάντων τῶν δεομένων τῆς μεγάλης σου εὐσπλαγχνίας, καὶ τῶν ἀγαπώντων ἡμᾶς, καὶ τῶν μισούντων, καὶ τῶν ἐντιλαμένῳ ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις εὐχεσθαι ὑπὲρ αὐτῶν, καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου. Μνήσθητι Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἐπὶ πάντας ἔκχεον τὸ πλεονέκτιστόν σου ἔλεος, πᾶσι παρέχων τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα· καὶ ὧν ἡμεῖς οὐκ ἐμνημονεύσαμεν δι' ἄγνοίαν, ἢ λήθην, ἢ πλῆθος ὀνομάτων, αὐτοὺς μνημόνευσον ὁ Θεός, ὁ εἰδὼς ἕκαστου τὴν ἡλικίαν, καὶ τὴν προσηγορίαν, ὁ εἰδὼς ἕκαστον ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ. Σὺ γὰρ εἶ Κύριε, ἡ βυθία τῶν ἀδοκηθῆτων, ἡ ἐλπίς τῶν ἀπηλπισμένων, ὁ τῶν χειμαζομένων σωτήρ, ὁ τῶν πλεόντων λιμὴν, ὁ τῶν νοσούντων ἱατρός. Αὐτὸς τοῖς πᾶσι τὰ πάντα γενεῶν, ὁ εἰδὼς ἕκαστον, καὶ τὸ αἶτημα αὐτοῦ, οἶκον καὶ τὴν χρείαν αὐτοῦ. Ῥῦσαι Κύριε τὴν πόλιν (ἢ τὴν Μονὴν) ταύτην, καὶ πᾶσαν πόλιν, καὶ χώραν, ἀπὸ λιμοῦ, λοιμοῦ σεισμοῦ καταποντισμοῦ, πυρὸς, μαχαίρας, ἐπιδρομῆς ἀλλοφύλων, καὶ ἐμφυλίου πολέμου.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ἐν πρώτοις μνήσθητι κύριε τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος) ὃν χάριται ταῖς ἀγίαις σου ἐκκλησίαις ἐν εἰρήνῃ, σῶον, ἐντιμον, ὑγια, μακροημερεύοντα, καὶ ὀρθοτομεῦντα τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας.

Καὶ ὁ Διάκονος λέγει, πρὸς τῇ Θύρᾳ σταῖς.

Τοῦ δεῖνος Παναγιωτάτου, ἢ Μητροπολίτου, ἢ ἐπισκόπου ὅστις ἂν ᾖ) καὶ ὑπὲρ τοῦ προικομιζοντος τὰ ἅγια δοῦναι ταῦτα καὶ τὰ λοιπὰ μέχρι τοῦ, Καὶ πάντῳ καὶ πᾶσιν.

Μνήσθητι Κύριε πάσης ἐπισκοπῆς ὀρθοδόξων, τῶν ὀρθο-
 τερούντων τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας. Μνήσθητι Κύριε,
 κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκιρμῶν σου, καὶ τῆς ἐμῆς ἀναξιώτη-
 τος, συγχώρησόν μοι πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιν τε, καὶ ἀ-
 κούσιον, καὶ μὴ διὰ τὰς ἐμὰς ἀμαρτίας κολύσης τὴν χάριν
 τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος ἀπὸ τῶν προκειμένων δώρων. Μνή-
 σθητι Κύριε τοῦ πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, καὶ
 παντὸς Ἱερατικοῦ τάγματος, καὶ μηδένα ἡμῶν κατασχόντης
 τῶν κυκλούντων τὸ ἅγ-όν σου Θυσιαστηρίου, ἐπίσκεψαι ἡμᾶς
 ἐν τῇ χρησιότητί σου Κύριε, ἐπιφάνηθι ἡμῖν ἐν ταῖς πλου-
 σίοις σου οἰκιρμοῖς, εὐκράτους καὶ ἐπωφελεῖς τοὺς ἀέρας ἡμῶν
 χάριται, ὁμόρους εἰρηνικοὺς τῇ γῇ πρὸς καρποτορίαν δώρησαι,
 εὐλόγησον τὸν στέφανον τοῦ ἐνικυτοῦ τῆς χρηστότητός σου,
 παῦσον τὰ σχίσματα τῶν Ἐκκλησιῶν, σθέσων τὰ φευγίματα
 τῶν Ἑθνῶν, τὰς τῶν αἱρέσεων ἐπινικτίσεις ταχέως κατὰ-
 λυσον, τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος, πάντα ἡμᾶς
 πρόσδεξαι εἰς τὴν Βασιλείαν σου, υἱοὺς φωτός, καὶ υἱοῦ, ἡμέ-
 ρης ἀναδείξας, τὴν σὴν εἰρήνην, καὶ τὴν σὴν ἀγάπην χάρισα
 ἡμῖν, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντα γὰρ ἐπέδωκας ἡμῖν (1).

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Καὶ δὲ ἡμῖν ἐν ἐνὶ στόματι, καὶ μιᾷ καρδίᾳ δεξάζειν,
 καὶ ἀνυμνεῖν τὸ πάντιμον, καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομα σου, τοῦ
 Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ
 ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα ἐπιστρέφει πρὸς τὴν θύραν, καὶ εὐλογῶν, λέγει
 ἐκφώνως.

Καὶ ἔστε τὰ ἑλέη τοῦ μεγάλου Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν
 Ἰησοῦ Χριστοῦ, μετὰ πάντων ἡμῶν.

Ὁ Διάκονος.

Πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἔ τι, καὶ ἔτι, ἐν εἰρή-
 νῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ τὰ λοιπὰ, ὡς ἐν τῇ τοῦ Χρυσοστόμου Λειτουργίᾳ.

Ὑπὲρ τῶν προσκομιθέντων, καὶ ἁγιασθέντων.

Ὅπως ὁ φιλόanthropos Θεὸς ἡμῶν.

Ὑπὲρ τοῦ ρυθῆναι ἡμᾶς. κλπ.

(1) Σημειῶσαι ὅτι ἡ εὐχὴ οὕτῃ λέγεται παρὰ τοῦ ἱερέως μυστικῶς.

Ὁ Ἱερεὺς ἐπεύχεται μυστικῶς.

Θ Θεὸς ἡμῶν, ὁ Θεὸς τοῦ σώζειν, σὺ ἡμᾶς διδάξον εὐχαριστεῖν σοι ἀξίως ὑπὲρ τῶν εὐεργεσιῶν σου, ὧν ἐποίησας, καὶ ποιεῖς μεθ' ἡμῶν. Σὺ ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ προσδεξάμενος τὰ δῶρα τιῦτα, καὶ καθήρησον ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς, καὶ πνεύματος, καὶ δίδαξον ἐπιτελεῖν ἀγιωσύνην ἐν φόβῳ σου, ἵνα ἐν καθαρῷ τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεως ὑμῶν ὑποδεχόμενοι τὴν μερίδα τῶν ἀγιασμάτων σου, ἐλωθῶμεν τῷ ἁγίῳ Σώματι καὶ Αἵματι τοῦ Χριστοῦ σου· καὶ ὑποδεξάμενοι αὐτὰ ἀξίως, σχῶμεν τὸν Χριστὸν κατοικοῦντα ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, καὶ γενώμεθα ναὸς τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος. Ναὶ ὁ Θεὸς ἡμῶν· Καὶ μηδένα ἡμῶν ἐνοχὸν ποιήσῃς τῶν φρικτῶν σου τούτων, καὶ ἐπουρανίων μυστηρίων, μηδὲ ἀσθενῆ ψυχῇ καὶ σώματι, ἐκ τοῦ ἀναξίως τούτων μεταλαμβάνειν, ἀλλὰ δὸς ἡμῖν μέχρι τῆς ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς, ἀξίως ὑποδέχεσθαι τὴν μερίδα τῶν ἀγιασμάτων σου, εἰς ἐφ' ἑδὶον ζωῆς αἰωνίου, εἰς ἀπολογίαν εὐπρόσδεκτον τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ σου· ὅπως ἂν καὶ ἡμεῖς μετὰ πάντων τῶν Ἀγίων τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐχαιρησάντων, γενώμεθα μέτοχοι τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν, ὧν ἡτοίμασας τοῖς ἀγκυρῶσί σε Κύριε.

Ὁ Διάκονος.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς κτλ.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείην, ἁγίαν, εἰρηνικὴν κτλ.

Ἀγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν.

Τὰ καλὰ, καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα.

Τὴν ἐνότητα τῆς Πίστεως καὶ τὴν κοινωνίαν.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς Δέσποτα μετὰ παρρησίᾳς ἀκατακρίτως, τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαι, σὲ τὸν ἐπουράνιον Θεόν, Πατέρα, καὶ λέγειν.

Ὁ λόγος τὸ, Πάτερ ἡμῶν. Καὶ ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Οτι σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος . . .

Ὁ Ἱερεὺς, Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος. Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Ἱερεὺς κλυνόμενος ἐπεύχεται μυστικῶς.

Δέσποτα Κύριε, ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν, καὶ Θεὸς πάσης παρακλήσεως, τοὺς ὑποκεκλόμενάς σοι τὰς ἑαυτὸν κεφαλὰς εὐλόγησον, ἁγίτισον, φρούρησον, ἐνδυναμώσον, ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ ἀπόστησον, παντὶ δὲ ἔργῳ ἀγαθῷ σύναψον, καὶ καταξιώσον ἀκατακρίτως μετασχεῖν τῶν ἀχράντων σου τούτων καὶ ζωοποιῶν μυστηρίων, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς πνεύματος ἁγίου κοινωνίαν.

Εἶτα ἐκφώνως.

Χάριτι, καὶ οἰκτιρμοῖς, καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἄει, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς κλίνας τὴν κεφαλὴν, ἐπεύχεται μυστικῶς.

Πρόσχες Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐξ ἁγίου καταικτητρίου σου, καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας σου καὶ ἐλθέ εἰς τὸ ἁγιάσαι ἡμᾶς, ὁ ἄνω τῷ Πατρὶ συγκαθήμενος, καὶ ὧδε ἡμῖν ἀοράτως συνών· καὶ καταξιώσον τῇ κραταίᾳ σου χειρὶ, μεταδοῖναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου Σώματός σου, καὶ τοῦ τιμίου Αἵματος, καὶ δι' ἡμῶν παντὶ τῷ λαῷ.

Ὁ Διάκονος ἐκφώνως.

Πρότχωμεν.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως. Τὶ Ἁγία τοῖς Ἀγίοις.

Εἶτα τῆς μεταλήψεως τελειωθείσης, ἀπαραλλάκτως ὡς ἐν τῇ τοῦ Χρυσοστόμου Λειτουργίᾳ, καὶ τῶν ἁγίων Λειψάνων ἀπὸ τῆς ἱερᾶς Τραπέζης ἀρθέντων, λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Εὐχαριστοῦμεν σοι Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τῇ μεταλήψει τῶν ἁγίων, ἀχράντων, ἀθανάτων, καὶ ἐπουρανίων σου Μυστηρίων, ἃ ἔδωκας ἡμῖν ἐπ' εὐεργεσίᾳ, καὶ ἀγιασμῷ, καὶ ἰάσει τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν. Αὐτὸς Δέσποτα τῶν ἀπάντων, δὸς γενέσθαι ἡμῖν τὴν κοινωνίαν τοῦ ἁγίου Σώματος, καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου εἰς πίστιν ἀκαταίσχυντον,

εἰς ἀγάπην ἀνυπόκριτον, εἰς πλησμονὴν σοφίας, εἰς ἰασιν ψυχῆς καὶ σώματος, εἰς ἀποτροπὴν παντὸς ἐναντίου, εἰς περιποίησιν τῶν ἐντολῶν σου, εἰς ἀπολογίαὶν εὐπρόσδεκτον τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ σου.

Ὁ Διάκονος.

Ὅρθοι μεταλαβίντες τῶν θείων ἀγίων, ἀχρίντων, κτλ.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς . . .

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν. . .

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ὅτι οὐ εἰ ὁ ἁγιασμός ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι.

Ὁ Ἱερεὺς.

Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν.

Ὁ Διάκονος.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Εὐχὴ ὀπισθάμβωνος, ἐκφωνουμένη παρὰ τοῦ Ἱερέως.

Ὁ εὐλογῶν τοὺς εὐλογεῦντά σε Κύριε, καὶ ἀγιάζων τοὺς ἐπὶ σοὶ πεπειθότας, σῶσον τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου· τὸ πλήρωμα τῆς ἐκκλησίᾳς σου φύλαξον· ἁγιάσον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου σου σὺ αὐτοὺς ἀντιδύξασον τῇ Θεϊκῇ σου δυνάμει, καὶ μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς, τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ· εἰρήνην τῷ κόσμῳ σου δώρησαι, τῇς ἐκκλησίαις σου, τοῖς Ἱερεῦσι, τοῖς Βασιλεῦσιν ἡμῶν, τῷ στρατῷ, καὶ παντὶ τῷ λαῷ σου· ὅτι πᾶσα δόξης ἀγαθὴ, καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον, ἀνωθεν ἐστὶ καταβαίνον ἐκ σοῦ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων, καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων (1).

(1) Ἡ ἐν τισὶ λειτουργικαῖς δέλτοις κειμένη ὀπισθάμβωνος εὐχὴ ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τοῦ Μ. Βασιλείου «ὁ θυσίαν αἰνέσεως» δὲν πρέπει νὰ ἀναγινώσκηται, ὡς μὴ οὕτω ποίημα τοῦ ἁγίου, καὶ οὐκ οἷδ' ὅπως ἄνευ ἐκκλησιαστικῆς ἀδείας προστεθεῖσα ἐν τῇ Λειτουργίᾳ Αὐτοῦ, τοῦτο δὲ εἰκάζεται, ἐπεὶ δὴ ἡ εὐχὴ αὕτη οὔτε εἰς τὰ ἀρχαῖα χειρόγραφα εὑρίσκεται· τὰ περιέχοντα τὴν Λειτουργίαν τοῦ ἁγίου, ἀλλ' οὔτε εἰς τὰ ἅπαντα Αὐτοῦ ἐκδιδόντα ἐν Βενετίᾳ, τῷ 1535 σωτηρίῳ ἔτει.

Καὶ εὐθὺς τὴν ἐν τῷ συστεῖλαι τὰ ἅγια εὐχὴν, μυστικῶς.

Ηνυσται, καὶ τετέλεσται, ὅσον εἰς τὴν ἡμετέραν δύναμιν, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὸ τῆς σῆς οἰκονομίας μυστήριον. Ἐσχομεν γὰρ τοῦ θανάτου σου τὴν μνήμην, εἶδομεν τῆς Ἀναστάσεώς σου τὸν τύπον, ἐνεπλήσθημεν τῆς ἀτελευτήτου ζωῆς· ἀπηλαύσαμεν τῆς ἀκενώτου σου τρυφῆς, ἧς καὶ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι πάντας ἡμᾶς καταξιωθῆναι εὐδόκησον. Χάριτι τοῦ ἀναρχοῦ σου Πατρὸς, καὶ τοῦ ἁγίου, καὶ ἀγαθοῦ, καὶ ζωοποιοῦ σου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἄει, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος.

Τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Εὐλογίᾳ Κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐφ' ἡμᾶς, τῇ αὐτοῦ θεῖᾳ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ, πάντοτε, νῦν, καὶ ἄει, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἴτα τὸ δόξα σοι Χριστιέ ὁ Θεός· καὶ γίνεται ἡ συνήθης ἀπόλυσις.

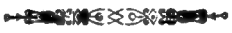
ΤΡΟΠΑΡΙΟΝ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ.

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φόγγος σου, ὡς δεξαμένην τὸν λόγον σου, δι' οὗ Θεοπροπεῶς ἐδογμάτισας, τὴν φύσιν τῶν ὄντων ἐτρίνωσας, τὰ τῶν ἀνθρώπων ἤθη κατεκόσμησας, Βασίλειον Ἱεράτευμα, Πάτερ, ὅτιε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΩΝ.

Ὁ Διάκονος. Εὐλόγησον Δέσποτα.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ δὲ τὸν Προσιμιακόν, λέγει ὁ Διάκονος.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἑπὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης, καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ἑπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως εὐλαβείας, καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν. (α)

(α) Ἰστέον ὅτι τῇ Κυριακῇ, μεθ' ἣν ὁ Ἱερεὺς μέλλει ποιῆσαι Προηγιασμένην, μετὰ τὸ περικόψαι τὸν πρῶτον ἄρτον ἐν τῇ προσκομιδῇ, καὶ θῆσαι καὶ κεντῆσαι, περικόπτει καὶ τοὺς ἑτέρους ἄρτους λέγων εἰς ἓνα ἕκαστον, αἰεὶ ἀνάμνησιν, «ὡς πρόβατον θύεται,» καὶ τὸ αἰεὶ τῶν στρατιωτῶν. Ἔπειτα ἐγχέει ἐν τῷ ἁγίῳ Ποτηρίῳ οἶνον καὶ ὕδωρ, λέγων τὰ συνήθη, ὡσαύτως καὶ τὴν εὐχὴν τῆς Προθέσεως. Ὅτε δὲ μέλλει σφραγίσαι τοὺς ἄρτους λέγει «Ποίησον τὸν μὲν ἄρτον τοῦτον» ἐνικῶς, οὐχὶ δὲ τοὺς ἄρτους, ὡς εἰς ἔστιν ὁ Χριστός. Καὶ ὅτε μέλλει ὑψῶσαι, ὑψεῖ ὅλους ὁμοῦ, καὶ μελιζοῖ τὸν προσκομιζόμενον πρῶτον ἄρτον, καὶ τίθησι τὴν Μερίδα ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ ἐγγέων καὶ τῇ

Ἵπὲρ τῶν εὐσεβῶν, καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἵπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), τοῦ τιμίου Πρεσβυτέρου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, παντὸς τοῦ Κλήρου, καὶ τοῦ λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἵπὲρ τῆς ἁγίας Μονῆς. (ἡ πόλεως, χώρας) ταύτης, πάσης πόλεως χώρας, καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἵπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἵπὲρ πλεόντων, ἐδαιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἵπὲρ τοῦ ῥυθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου, καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβεῖ, ὡσον ἐλέησον, καὶ διαφυλάξον ἡμᾶς ὁ Θεός...

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν, Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Οτι πρέπει σοι πᾶσιν δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, κτλ.

Εἶτα ἀνγκυλωτομένῳ τοῦ Ψαλμοῦ, λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστὶ κῶς τὴν Εὐχὴν τοῦ Α΄ ἀντιφώνου.

Κύριε, οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων, μακρόθυμε καὶ πολυέλεε, ἐνώτησαι τὴν προσευχὴν ἡμῶν, καὶ πρόσχεες τῇ φωνῇ τῆς δεῆ-

Ζέον, ὡς ἔθνος. Εἶτα λαβὼν τὴν ἁγίαν Λαβίδα τῇ δεξιᾷ χειρὶ, καὶ βάψας αὐτὴν ἐν τῷ ἁγίῳ Ἀΐματι, τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ λαμβάνει ἕκαστον ἄρτον ἐπὶ τῆς ἐν τῷ ἀντιμηνσίῳ Μούσης, καὶ εἰσφέρει τὴν ἁγίαν Λαβίδα μετὰ τοῦ ἁγίου αἵματος βεβαμμένην, καὶ ἐγγίζει αὐτὴν ἐν τῷ ἁγίῳ ἄρτι σταυροειδῶς, ἐν ᾧ μέρει ἐχαράχθη ὁ Σταυρὸς ὑπὸ τὴν ψίχα, μηδὲν ὅλως λέγων, καὶ ἀποτίθησι συστέλλων αὐτοὺς ἐν τῷ Ἀρτοφωρίῳ

β'. Ὅτε δὲν μέλλει ἱερουργῆσαι Προηγιασμένην, ἐνδύεται, τὴν ἱερατικὴν στολὴν, σφραγίζων καὶ ἀσπαζόμενος μόνον ἕκαστον τῶν ἐνδυμάτων, μηδὲν ἐπιλέγων, εἰμὴ, «τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν». Ἀρξάμεθ

σεως ἡμῶν, ποιήσον μεθ' ἡμῶν σημεῖον εἰς ἀγαθὸν· ὁδήγησον ἡμᾶς ἐν τῇ ὁδῷ σου, τοῦ πορεύεσθαι ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου, εὐφρανόν τὰς καρδίας ἡμῶν, εἰς τὸ φεβεῖσθαι τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον· εἶδοι μέγας εἰ σὺ, καὶ πειῶν θαυμάσια. σὺ εἶ Θεὸς μόνος, καὶ οὐκ ἔστιν ὁμοίός σοι ἐν Θεοῖς. Κύριε δυνατὸς ἐν ἐλέει, καὶ ἀγαθὸς ἐν ἰσχυρί, εἰς τὸ βοηθεῖν, καὶ παρακαλεῖν, καὶ σώζειν πάντας τοὺς ἐλπίζοντας εἰς τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον.

Ὁ Διάκονος μετὰ τὸ, Δόξα Πατρί.

Ἔτι, καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς. . .

Τῆς Παναγίας, Ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου κτλ.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἔστιν ἡ Βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ Ἀντιφώνου Β'.

Κύριε μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης ἡμᾶς, μηδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύξης ἡμᾶς· ἀλλὰ ποιήσον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιείκειάν σου, ἰατρὲ καὶ θεραπευτὰ τῶν ψυχῶν ἡμῶν· ὁδήγησον ἡμᾶς ἐπὶ λιμένα θελήματός σου, φώτισον τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν καρδιῶν ἡμῶν εἰς ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας, καὶ δώρησαι ἡμῖν τὸ λοιπὸν τῆς παρουσίας ἡμέρας εἰρηνικὸν καὶ ἀναμάρτητον, καὶ πάντα τὸν χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν. Πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου.

Ὁ Διάκονος μετὰ τὸ, Δόξα Πατρί.

Ἔτι, καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς. . .

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου κτλ

νης δὲ τῆς στιχολογίας, ἀπέρχεται ἐν τῇ Προθέσει, καὶ λαβὼν τὸν Προηγουμένον Ἄρτον ἐκ τοῦ Ἀρτοφορίου, τίθῃσιν αὐτὸν εὐλαβῶς ἐν τῷ ἁγίῳ Δίσκῳ, ἔπειτα ἐμβάλλει καὶ εἰς τὸ ἅγιον ποτήριον οἶνον καὶ ὕδωρ, καὶ λαβὼν θυμίαμα, θυμιᾷ τὸν ἀστερίσκον καὶ τὰ Καλύμματα, καὶ περικαλύπτει αὐτὰ, μηδὲν ἕτερον λέγων, ἀλλ' ἢ μόνον τὸ, Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων. Προηγιασμένη γάρ ἐστι καὶ τετελεσμένη αὕτη ἡ θυσία. Πιεῖ δὲ τὴν εἰσοδὸν ὁ Ἱερεὺς μετὰ τοῦ θυμιατοῦ.

Ὅτε δὲ μέλλει εἰπεῖν Εὐαγγέλιον, ὡς ἐν τῇ ἐορτῇ τῆς εὐρέσεως τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου, ἐν τῇ μνήμῃ τῶν ἁγίων Μ'. μαρτύ

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εὐχὴ Ἀντισώνου Γ'.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, μνήσθητι ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἁχρείων δούλων σου, ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαι ἡμᾶς τὸ ἅγιον καὶ προσκυνητὸν ὄνομά σου, καὶ μὴ κατασχύνης ἡμᾶς ἀπὸ τῆς προσδοκίας τοῦ ἐλέους σου· ἀλλὰ χάρισται ἡμῖν, ὁ Θεὸς, πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα, καὶ καταξιώσῃ ἡμᾶς ἀγαπᾶν καὶ φοβεῖσθαι σε ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ἡμῶν, καὶ ποιεῖ ἐν πᾶσι τὸ θέλημά σου.

Ὁ Διάκονος μετὰ τὸ, Δόξ· Πατρὶ.

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβεῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διφύλαξον ἡμᾶς. . .

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, κτλ.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ὅτι οὐ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, Θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καὶ σώζειν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ὁ Διάκονος Ουμιαῖα κατὰ τὴν τάξιν, καὶ μετὰ ταῦτα γίνεται ἡ Εἴσοδος μετὰ τοῦ Ουμιατεῦ.

Εὐχὴ τῆς Εἵσεδου, λεγομένη παρὰ τοῦ Ἱερέως μυστικῶς.

Εσπέρας καὶ πρωῒ, καὶ μεσημβρίας αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, εὐχαριστοῦμεν, καὶ δεόμεθα σου, Δέσποτα τῶν ἀπάντων,

---

ρων καὶ τῇ Μ. Ἐβδομάδι, τότε ποιεῖ τὴν εἴσοδον μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου.

γ' Ἐν δὲ τῇ Μ. εἰσόδῳ τῆς Προηγιασμένης ἀνάρμοστόν ἐστι κρατεῖν τὸν Διάκονον, λειτουργικόν, ὄντα, ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Ζωοποιὸν Ἄρτον, τὸν δ' Ἱερέα, τελεστικόν, ὑπάρχοντα, παρακολουθεῖν μετὰ τοῦ ἱεροῦ Ποτηρίου, πλήρους μόνον Νάματος καὶ ὡς ἐκ τούτου ὑποδεέστερον τοῦ Διακόνου δοκεῖν· ἀλλὰ τὸν μὲν Διάκονον χρῆ, ὡς λειτουργικόν, προηγείσθαι τοῦ Ἱερέως μετὰ λαμπάδος καὶ θυμιατοῦ, τὸν δ' Ἱερέα, ὡς τελεστικόν, ἐπισθαι μετὰ τοῦ Ζωοποιοῦ Ἄρτου ἐπὶ κεφαλῆς κρατούμενου τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ καὶ μετὰ τοῦ Νάματος ἱεροῦ

φιλόανθρωπε Κύριε, κατεύθυνον τὴν προσευχὴν ἡμῶν, ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου, καὶ μὴ ἐκκλίνῃς τὰς καρδίας ἡμῶν εἰς λόγους, ἢ εἰς λογισμοὺς πονηρίας· ἀλλὰ ῥύσαι ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν θηρευόντων τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ὅτι πρὸς σὲ Κύριε, οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν, καὶ ἐπὶ σοὶ ἠλπίσαμεν μὴ καταισχύνῃς ἡμᾶς, ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἰσόδος μετὰ θυμιατοῦ, ἐν δὲ ταῖς ἑορταῖς μετὰ Εὐαγγελίου.

Ὁ Διάκονος.   Σοφία ὀρθοί.

Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τῆς Γενέσεως, ὁ ἱερεὺς κρατῶν τὴν λαμπάδα μετὰ τοῦ θυμιατηρίου, λέγει ἐκφώνως.

Σοφία, ὀρθοί· Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι.

Μετὰ δὲ τὴν Παροιμίαν, ὁ ἱερεὺς ἔσωθεν τὸ Κατευθυνθήτω καὶ ἀκολουθῶς τὸ αὐτὸ ἔξωθεν οἱ ψάλται.

Εἴτα, εἰ ἔστιν ἡμέρα ἑορτάσιμος, ἀναγινώσκεται τὸ Εὐαγγέλιον, εἰ δ' οὐ, λέγει τὴν ἐκτενὴ ὁ Διάκονος.

Εἴπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης...

Κύριε Παντοκράτωρ, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν...

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου...

Ποτηρίου τῇ δεξιᾷ. Ἄπαντας δὲ ἐν γένει τοὺς πιστοὺς δεῖ προσπίπτειν εὐσεβάστως μέχρις ἐδάφους ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ὡς ὄντων ταῖς λειωμένων τῶν θείων δώρων καὶ ἐν αὐτοῖς ἀληθῶς ὑπάρχοντος αὐτοῦ τοῦ ἰδίου Σωτῆρος ἡμῶν. Τὸ γὰρ ἐν τῷ ἱερῷ Δισκαρίῳ εὐρισκόμενον, ἐστὶν αὐτὸ τὸ ἴδιον πανάχραντον Σῶμα μετὰ τοῦ θειοτάτου αἵματος τοῦ Κυρίου.

δ'. Ὃταν δὲ μέλλῃ ὑψῶσαι τὸν ἅγιον ἄρτον, οὐκ ἀποκαλύπτει τὰ ἅγια, ἀλλ' ἐτι κεκαλυμμένων ὄντων τῶν θείων δώρων, εἰσάγει ὁ ἱερεὺς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, θέει πολλῶ καὶ ἄπτεται τοῦ θείου ἄρτου μετ' εὐλαθείας καὶ φόβου. Λέγοντος δὲ τοῦ Διακόνου τὸ, Πρόσχωμεν, ἐκφωνεῖ ὁ ἱερεὺς. «τὰ προηγιασμένα ἅγια τοῖς ἁγίοις.»

ε'. Οὐκ ἔξεστιν ἀρχαιοῦθεν οὔτε συλλειτουργεῖν ἀρχιερεῖς ἐν τῇ τῶν Προηγιασμένων ἱερᾷ Λειτουργίᾳ, οὔτε χειροτονίαν ἐπιτελεῖν, ἔττω καὶ Διακόνου. Ἐὰν δὲ τις τυχὼν τῶν ἀρχιερέων προσκληθεὶς παρ' εὐσεβῶν ἢ ἐν τῇ μνήμῃ τῆς εὐρέσειως τῆς κεφαλῆς τοῦ τιμίου Προδρόμου

Εὐχή τῆς ἐκτενοῦς ἱκεσίας.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὴν ἐκτενῆ ταύτην ἱκεσίαν πρόσδεξαι παρὰ τῶν σῶν δούλων, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου, καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου κατὰπεμψον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου, τὸν ἀπεκδεχόμενον τὸ παρὰ σοῦ πλὴρυσίον ἔλεος.

Ὁ Διάκονος τλπ. τῆς ἐκτενοῦς· καὶ ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ὅτι ἐλεῖμῶν, καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, κτλ.

Ὁ Διάκονος. Εὐξασθε, οἱ κατηχούμενοι τῷ κυρίῳ.

Οἱ πιστοὶ, ὑπερ τῶν κατηχουμένων, δευθῶμεν.

Ἵνα ὁ Κύριος αὐτοὺς ἐλεήσῃ· Κατηχήσῃ αὐτοὺς τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας· Ἀποκαλύψῃ αὐτοῖς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς δικαιοσύνης· Ἐνώσῃ αὐτοὺς τῇ Ἀγίᾳ αὐτοῦ Καθολικῇ καὶ Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ.

Σῶσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ, καὶ διαφυλάξον αὐτοὺς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι.

Οἱ κατηχούμενοι τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ κυρίῳ κλίνετε.

Εὐχή κατηχουμένων.

Ο Θεὸς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κτίστης καὶ δημιουργὸς τῶν ἀπάντων, ὁ πάντας θέλων σωθῆναι, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀλη-

μου, ἢ ἐν τῇ μνήμῃ τῶν τεσσαράκοντα μαρτύρων, αὐτὸς ὁ μέλλων λειτουργῆσαι ἄρχιερεὺς, ἵσταται ἐν τῇ ἀρχιερατικῇ καθέδρᾳ, ἀκρωμένος τῶν ὠρῶν, μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Προϊμιακοῦ ἐπὶ τῆς ἀναγνώσεως τῶν «πρὸς κύριον» ψαλμῶν, κατέρχεται τοῦ θρόνου, λαμβάνει καιρὸν, εἰσέρχεται ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ἐπενδύεται τὴν ἀρχιερατικὴν στολήν. Ψαλλομένων δὲ τῶν τοῦ Ἑσπερινοῦ τροπαρίων, ἐξέρχεται καὶ ἵσταται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ναοῦ. Τοῦ δὲ Διακόνου μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου ἐκφωνήσαντος, «Σοφία, ὀρθοί,» ὁ ἄρχιερεὺς λέγει χῦμα τὸ αὐτὸς ἱλαρόν» κτλ. Εἶτα εἰσέρχεται ἐν τῷ ἱερῷ μηδὲν ὅλως λέγων ἢ ἐκφωνῶν, ἀλλ' ἐν σιωπῇ. Τῆς δὲ Γενέσεως ἀναγνωσθεῖσης, καὶ τοῦ διακόνου εἰπόντος «κελεύσατε,» ὁ ἄρχιερεὺς λαβὼν παρὰ τοῦ διακόνου τὴ δεξιᾶ χειρὶ τὸ δικήριον ἀνημμένον μετὰ τοῦ θυμιατηρίου, καὶ ὀρῶν πρὸς ἀνατολὰς, λέγει ἐκφώνως «Σοφία, ὀρθοί·» εἶτα βλέπων τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν, λέγει· Ὡς Χριστοῦ,» καὶ τελευταῖον ἐπιστρέψων πρὸς τὸν λαόν, ἐκφωνεῖ· «φαίνει πᾶσι.» Πληρωθεῖσης δὲ καὶ

Θείας ἐλθεῖν, ἐπίβλεψον ἐπὶ τοὺς δούλους σου τοὺς Κατηχουμένους, καὶ λύτρωσαι αὐτοὺς τῆς παλινᾶς πλάνης, καὶ τῆς μεθιδείης ἀντικειμένου, καὶ προσκῖνέσαι αὐτοῦς εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, φωτίζων αὐτῶν τὰς ψυχὰς, καὶ τὰ σώματα, καὶ συγκαταριθμῶν αὐτοὺς τῇ λογικῇ σου ποιήμῃ, ἐφ' ἣν τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον ἐπικέκληται.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνῶς.

Ἰνα καὶ αὐτοὶ οὖν ἡμῖν δοξάζωσι τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ νῦν, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος.

Ὅσοι κατηχούμενοι προέλθετε· οἱ Κατηχούμενοι προέλθετε· ὅσοι Κατηχούμενοι προέλθετε· μήτις τῶν Κατηχουμένων· ὅσοι Πιστοί.

Ἔτι, καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ταῦτα μόνον λέγονται μέχρι τῆς τρίτης· τῆς Δ' ἐβδομάδος· ἀπὸ δὲ τῆς Δ'. τῆς Μεσονυκτίμου, μετὰ τὸ, Ἰνα καὶ αὐτοὶ, τὰ περὶ τῶν Κατηχουμένων Διακονικὰ λέγονται οὕτως.

Ὅσοι Κατηχούμενοι, προέλθετε· οἱ Κατηχούμενοι προέλθετε ὅσοι πρὸς τὸ φῶτισμα, προέλθετε. Εὐξάσθε οἱ πρὸς τὸ φῶτισμα τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

τῆς Παροιμίας. ψάλλει τὸ, Κατευθυνθήτω καὶ θυμῷ περιῶν κύκλω τὴν ἁγίαν Τράπεζαν καὶ λέγων τοὺς στίχους· μετὰ δὲ τὸ ἐσχατον «Κατευθυνθήτω» καὶ τὴν παρὰ τοῦ χοροῦ ἀποπλήρωσιν τούτου· ἐπὰρ σις τῶν χειρῶν μου καὶ τὴν παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως θυμίσιν, ἀναγινώσκειται ὁ ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον, ἢ τῆς ἐορτῆς τῆς εὐρέσεως, ἢ τῆς τῶν Τεσσαράκοντα Μαρτύρων. Ὅτε δὲ ψάλλεται τὸ «Νῦν αἱ δυνάμεις,» ὁ ἀρχιερεὺς μετὰ τὸ θυμῶσαι, ἐλθὼν εἰς τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν, δίδωσι τῷ ἱερεὶ μηδὲν λέγων τὰ ἅγια δῶρα ἀμφοτέρω, καὶ πρὸς πορευομένων δύο διακόνων, τοῦ μὲν κατέχοντος ἀνημμένην λαμπάδα, τοῦ δὲ τὸ θυμιατήριον καὶ θυμίωντος φέρων ὁ ἱερεὺς τὸν ἀέρα ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν ὤμων, κομίζει τὰ προηγιασμένα δῶρα ἐν φῶτι καὶ σιωπῇ, διερχόμενος πλαγίως τῶν Δεσποτικῶν εἰκόνων, ὡς ἐθὺς ἀρχαίον καὶ δίδωσιν αὐτὰ τῷ Ἀρχιερεὶ ἱσταμένῳ κατα μέτρον τῶν ἱερῶν Πυλῶν τοῦ Θυσιαστηρίου, ὃς παραλαβὼν ἀμφοτέρω ἐν σιωπῇ ἐναπατίθησι τῇ ἁγίᾳ Τράπεζῃ, ἐπικαλύπτων ταῦτα τῷ ἀέρι. Οὐ γὰρ

Οἱ πιστοὶ, ὑπὲρ τῶν πρὸς τὸ ἅγιον φῶτισμα εὐτρεπιζομένων ἀδελφῶν, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν στηρίξῃ αὐτοὺς καὶ ἐνδυναμώσῃ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Φωτίσῃ αὐτοὺς φωτισμῷ γνώσεως καὶ εὐσεβείας, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καταξιώσῃ αὐτοὺς ἐν καιρῷ εὐθέτω τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας, τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀναγεννήσῃ αὐτοὺς δι' ὕδατος καὶ Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Χαρίσῃται αὐτοῖς τὴν τελειότητα τῆς Πίστεως τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Συγκαταριθμῇ αὐτοὺς τῇ ἀγίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἐκλεκτῇ ποιμνῇ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Σῶσεν, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ, καὶ διαφύλαξεν αὐτούς. . .

Οἱ πρὸς τὸ φῶτισμα, τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνετε

Εὐχὴ ὑπὲρ τῶν πρὸς τὸ ἅγιον φῶτισμα εὐτρεπιζομένων, λεγομένη ἀπὸ τῆς Δ'. τῆς Μεσσηνιαστικῆς μυστικῶς.

Επίφανον Δέσποτε τὸ πρόσωπόν σου, ἐπὶ τοὺς πρὸς τὸ ἅγιον φῶτισμα εὐτρεπιζομένους, καὶ ἐπιπεθεῶντας τὸν τῆς

ἐν τῇ τῶν Προηγιασμένων λειτουργίᾳ ἐν ἡμέραις τηλικαύταις νηστείας τελουμένης ἐν αἷς μετανοητέον καὶ δακρυτέον, ἔξεστι μνημονεύειν ὀνομάτων, ὡς προσφορῶν μὴ εἰσαγομένων· ἀλλ' ἵνα μὴ ἐν αὐταῖς τῆς τῶν ἱερῶν ἐντεύξεων ἐκδυσώπησης καὶ ἐξηλεώσεως τῆς ἐκ τῶν μυστηρίων προερχομένης χάριτος ἀποστερώμεθα διόλου, οἱ θεοὶ ὁμοληται τῶν Ἀποστόλων καὶ οἱ τούτων θεσπέσιοι Πατέρες καὶ διάδοχοι τελεῖσθαι τὴν ἀγιστείαν ταύτην διέταξαν.

ζ'. Συλλειτουργοῦσι δὲ ἐν τῇ Προηγιασμένῃ μετὰ ἀρχιερέως· δύο μόνον τῶν ἱερέων, λέγοντες ἐν τε τῇ ἐκτενεῖ καὶ τῇ ὑπὲρ τῶν κατηχομένων τὰς ἐκφωνήσεις· τὴν δὲ ἀκατὰ τὴν δωρεάν τοῦ Χριστοῦ σου· ὁ Ἀρχιερεὺς, ἐπίσης ὁ αὐτὸς τὴν τοῦ, Καταξιώσον Δέσποτα· τὴν, τὰ Προηγιασμένα ἅγια τοῖς ἁγίοις, καὶ τὴν ἐν τῷ τέλει. Ὅτι Σὺ εἶ ὁ ἁγιασμός.

ζ'. Ἐν τῇ Προέσει, ἀπὸ τοῦ ἀρτοφορίου ὁ ἱερεὺς δέον μετακομίζειν τὸν Προηγιασμένον ἅγιον ἄρτον ἐν εὐλαβείᾳ, φόβῳ καὶ σιωπῇ.

ἁμαρτίας μολυσμοὶ ἀποτινάσσονται· καταύγασον αὐτῶν τὴν διάνοιαν· βεβαιώσον αὐτοὺς ἐν τῇ Πίστει· στήριξον ἐν ἐλπίδι· τελείωσον ἐν ἀγάπῃ· μέλη τίμια τοῦ Χριστοῦ σου ἀνάδειξον, τοῦ δόντος, ἐαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Οτι σὺ εἶ ὁ φωτισμὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος.

Οσοὶ πρὸς τὸ φῶτισμα, προέλθετε· οἱ πρὸς τὸ φῶτισμα προέλθεται. Ὅσοι Κατηχούμενοι προέλθετε· μήτις τῶν Κατηχουμένων· ὅσοι Πιστοί.

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Ἔως ὧδε τὰ ἀπὸ τῆς Δ'. τῆς μεσονηστήμου.

Εὐχὴ πιστῶν Α'. μυστικῶς.

Ο Θεὸς ὁ μέγας καὶ αἰνετὸς, ὁ τῷ ζωοποιῷ τοῦ Χριστεῦ σου θανάτῳ εἰς ἀφθαρσίαν ἡμᾶς ἐκ φθορᾶς μεταστήσας, σὺ πάσας ἡμῶν τὰς αἰσθήσεις τῆς ἐμπαθοῦς νεκρώσεως ἐλευθέρωσον, ἀγαθὸν τῷ ταις ἡγεμόνι τὸ ἐδόθεν λογισμὸν ἐπιστήσας· καὶ ὀφθαλμὸς μὲν ἀπέστω πῖνις πονηροῦ βλέμματος, ἀκοὴ δὲ λόγοις ἀργοῖς ἀνεπίδατος, ἡ δὲ γλῶσσά καθαρὰ.

καὶ ἐν σιωπῇ ἐγγέειν τῷ ἁγίῳ Ποτηρίῳ τὸν οἶνον καὶ τῷ ὕδωρ, οὐδὲν λέγων, ὡς τοῦ ἁγίου ἄρτου ὄντος προηγιασμένου. Μιλιζεται δὲ ὁ ἅγιος ἄρτος, ψαλλομένου, τοῦ. Ἰεύσασθε, ἀλλὰ σιωπηλῶς, εἰς τέσσαρα τμήματα, καὶ ἐμβάλλεται ἐν τούτων, πάλιν ἐν σιωπῇ, τῷ ἁγίῳ Ποτηρίῳ, πρὸς ἁγιασμὸν τοῦ ἐν αὐτῷ οἶνου, ἅτε δὴ τοῦ ἁγίου ἄρτου βεβαμμένου ὄντος τῷ τιμίῳ Αἵματι, ὅπως οἱ συλλειτουργοῦντες καὶ ἐκ τοῦ Ποτηρίου μεταληψόμενοι, μετασχῶσιν αὐτοῦ τούτου τοῦ ἁγίου αἵματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ἦ. Μετὰ δὲ τὴν τῶν ὥρων ἀπόλυσιν καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς τῶν Προηγιασμένων λειτουργίας, οὐκ' εἰθίσται ὅλως ἀρχαίῃ· θύμῳ τὸν ἱερέα, ἀλλὰ ψαλλομένου τοῦ, Κύριε ἐκέκραξα, ἐν τῷ ἐσπερινῷ τῷ τῆς Προηγιασμένης.

θ'. Ἡ τῶν προηγιασμένων λειτουργία ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀπ' ἀρχαίων χρόνων ἐτεθέσπιστο πρὸς ἐσπεραν τελεισθαι· δηλον γινεται ἐκ τῶν ἐξῆς· ατῆς ἐσπέρας ἐπιστάσης, ἄθροισον, ὡ ἐπίσκοπε, τὴν Ἐκκλῆσαν.

ρευέτο ῥημάτων ἀπρεπῶν. Ἀγνισον ἡμῶν τὰ χεῖλη, τὰ αἶ-
νον ἁ σ. Κύριε· τίς χεῖρας ἡμῶν ποίητον, τῶν μὲν φαύλων
καὶ ἁθελῶν πραξεων, ἐργεῖν δὲ μόνα τὰ σοὶ εὐάρεσσια, πάντα
ἐκείνων τε μέλη, καὶ τὴν διάνοιαν τῇ σῇ κατασφαλιζόμενος
χρητι.

Ὁ Διάκονος.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς· ὁ Θεὸς
τῇ σῇ χάριτι· Σορία.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσι δόξα τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πα-
τρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος.

Ἐτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.

Εὐχὴ πιστῶν Β. μυστικῶς.

Δέσποτα ἅγιε, ὑπερέγαθε, δυσωποῦμέν σε τὸν ἐν ἐλέει
πλουσιον, ἱλεων γενέσθαι ἡμῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς, καὶ ἀξίους
ἡμᾶς ποιῆσαι τῇς ὑποδοχῆς τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, καὶ
Θεοῦ ἡμῶν, τοῦ Βασιλέως τῆς δόξης. Ἰδοὺ γὰρ τὸ ἄχραν-
τον ὑιοῦ Σῶμα, καὶ τὸ ζωοποιὸν Αἷμα, κατὰ τὴν παροῦσαν
ὥραν· εἰστροφεύμενα, τῇ μυστικῇ τούτῃ προτιθεσθαι μέλλει
Τριπέτῃ, ὑπὸ πλήθους Στρατιᾶς εὐρυνίου ἀεράτως δορυφο-

ἀναγινωθέντος δὲ τοῦ λυχνικοῦ ψαλμοῦ (τοῦ Προφητιακοῦ), ὁ διάκο-
νος τὴν ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων καὶ τῶν χειμαζομένων ποσβαλλεται
δέκσιον Ἀποστολ. Διαταγ. Βιβλ. ἡ Κεφ. λέ. καὶ λς.) ὁ δὲ Σω-
κρατις (Βιβ. ε. Κεφ. κβ') γράφει· αἰν Ἀλεξανδρεῖα τῇ τετάρτῃ καὶ
Παρασκευῇ τῆς Τεσσαρακονθημέρου Γραφαὶ ἱεραὶ ἀναγινώσκονται, καὶ
οἱ διδασκαλοὶ αὐτὰς ἐρμηνεύουσι. Πάντοτε τὰ τῆς συναγωγῆς γίνεται
διχα τῆς τῶν μυστηρίων τελετῆς· τοὔτέστι τῆς τελείας λειτουργίας·
(Παραβ. καὶ Μ Βασίλειον ἐν τῇ πρὸς Καισαρίαν Πατρικίαν ἐπιστολῇ)
ἢ κατὰ τὸ 361 ἔτος συστάσα ἐν Λαοδικείᾳ Σύνοδος (καν. ΜΘ' καὶ
ΝΑ'), διορίζεται, ὅτι, οὐ δεῖ τῇ Τεσσαρ. Ἄρτον προσφέρειν, εἰμὴ ἐν
Σαββάτῳ καὶ Κυριακῇ. Ὁ δ' ὅρος οὗτος οὐδέποτε ἠθετήθη, ἀλλὰ κατέ-
χεται καὶ διατηρεῖται αὐστηρῶς· ἐν πάσαις γὰρ ταῖς ἡμέραις τῆς μεγά-
λης νηστείας, πλὴν Σαββάτου καὶ κυριακῆς, καὶ τῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ
ἑρτῆς, προσφοραὶ οὐ προσάγονται, τελεῖται δὲ ἡ τῶν Προηγιασμένων

ρούμενα, ὧν τὴν μετάληψιν ἀκατάκριτον ἡμῖν δώρησαι· ἵνα δι' αὐτῶν τὸ τῆς διανοίας ὄμμα καταυγάζόμενοι, υἱοὶ φωτός, καὶ ἡμέρας γενώμεθα.

Ὁ Διάκονος.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον κτλ. Σοφία.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Κατὰ τὴν δωρεὰν τοῦ Χριστοῦ σου, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ Παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σέῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἄρτι, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ψαλλομένου δὲ τοῦ, Νῦν αἱ δυνάμεις· γίνεται
ἡ Εἰσόδος. Εἶτα ὁ Διάκονος.

Πληρώσωμεν τὴν ἐσπερινὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Ἵπὲρ τῶν προτεθέντων, καὶ προαγιασθέντων τιμῶν δώρων τοῦ κυρίου δεηθώμεν.

Ἵπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως . . .

Ὅπως ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς ἡμῶν, ὁ προσδεξάμενος αὐτά....

Ἵπὲρ τοῦ ῥυοθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως ὀργῆς. . . .

Ὁ Ἱερεὺς· μυστικῶς.

Ο τῶν ἀρρήτων καὶ ἀθεάτων Μυστηρίων Θεός, πρ' ᾧ οἱ θησχυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως εἰ ἀπόκρυφτοι· ὁ τὴν δια-

λειτουργία. Ἀλλ' ἐν τῇ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἐορτασίμῳ ἡμέρᾳ, ἡ τοῦ Χρυσοστόμου ἐκτελεστέα.

ι. Καὶ ἡ ἕκτη Οἰκουμενικὴ τῶν συνόδων (Καν. ΝΒ'). Συμφώνως τοῖς ἐν Λαοδικείᾳ ὅροις ἐθεσπίσατο δι' ὅλης τῆς Τεσσαρακονθημέρου (ἐξαίρουμένου, ὡς εἴρηται, τοῦ Σαββάτου, τῆς Κυριακῆς, καὶ τῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἐορτῆς) τὴν τῶν Προηγιασμένων ἀγιστείαν ἐκτελεῖσθαι. Ἔτι καὶ ὁ Θεσσαλονίκης ἱερός Συμεὼν (ἐρώτ. ΝΕ') ἀποκρινόμενος τῷ Μητροπολίτῃ Πενταπόλεως, φησὶν, ὅτι «ἡ τῶν προηγιασμένων τελετὴ ἀνέκαθεν ὑπὸ τῶν Ἀποστολικῶν ἀνδρῶν διετετάκτο· τὴν δὲ παράδοσιν ταύτην ἀρχαιοτάτην τε εἶναι (λέγει) καὶ ἀποστολικὴν τῶντι πιστεύομεν, ἐξαιρέτως διαταχθεῖσαν ἐπὶ ταῖς τῆς νηστείας ἡμέραις.» Τὴν ἀρχαίαν οὖν τῆς λειτουργίας ταύτης διατύπωσιν καὶ αἱ ὑπὸ Κλήμεντος συγγραφεῖσαι Ἀποστολικαὶ Διαταγαὶ βεβαιούσιν (βλ. ἀνωτέρω).

ια. Ἐφ' οἷς ἀνιόντες εἰς ἀρχαιοτέρους χρόνους, λέγομεν ὅτι, ἐν ταῖς

κονίαν τῆς Λειτουργίης ταύτης ἀποκαλύψεις ἡμῖν, καὶ Θέμενος ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς διὰ τὴν πολλὴν σου φιλανθρωπίαν, εἰς τὸ προσφέρειν σοι δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων, καὶ τῶν τοῦ Λαοῦ ἀγνωσμάτων αὐτὸς ἀόρατε Βασιλεῦ, ὁ ποιῶν μέγала καὶ ἀνέξιχνίαστα, ἐνδοξά τε, καὶ ἐξαίσια, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς, ἐπίδε ἐφ' ἡμᾶς τοὺς ἀναξίους δούλους σου, τοὺς τῷ ἁγίῳ σου τούτῳ Θυσιστηρίῳ, ὡς τῷ Χερουδικῷ σου παρισταμένους Θρόνῳ, ἐφ' ᾧ ὁ μονογενὴς σου Υἱός, καὶ Θεὸς ἡμῶν, διὰ τῶν προκειμένων φρικτῶν ἐπαναπύεται Μυστηρίων καὶ πάσης ἡμᾶς, καὶ τὸν πιστὸν σου Λαὸν ἐλευθερώσας ἀλαθροῖας, ἀγιάσον πάντων ἡμῶν τῆς ψυχᾶς, καὶ τὰ σώματα, ἀγιατμῷ ἀφαιρέτῳ ἵνα ἐν καθαρῷ συνειδῶτι, ἀνεπαισχύντῳ προσώπῳ καὶ πεφωτισμένῃ καρδίᾳ τῶν θείων τούτων μεταλαμβάνοντες ἀγιασμάτων, καὶ ὑπ' αὐτῶν ζωοποιούμενοι, ἐνωθῶμεν αὐτῷ Χριστῷ σου ἰῶ ἀληθινῷ Θεῷ ἡμῶν, τῷ εἰπόντι· «Ὁ τρώγων μου τὴν Σάρκα, καὶ πίνων μου τὸ Αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ.» ὅπως ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν καὶ ἐμπεριπατοῦντος τοῦ Λόγου σου Κύριε, γενώμεθα ναὸς τοῦ Παναγίου, καὶ προσκυνητοῦ σου Πνεύματος, λελυτωμένοι πάσης διαβολικῆς μεθοδείας, ἐν πράξει, ἢ λόγῳ, ἢ κατὰ διάνοιαν ἐνεργουμένης, καὶ τύχωμεν τῶν ἐπηγγελμένων ἡμῖν ἀγαθῶν, οὐκ παῖσι τοῖς Ἀγίοις σου, τοῖς ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστήσασιν.

Ὁ Διάκονος.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διζφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός...

ἐξ Ἀλεξανδρινῶν παλαιωτάτων χειρογράφων Κωδίκων γεγραμμέναις λειτουργίαις ἑλληνιστί, καὶ κατὰ τὸ 1716 ἔτος ἐν Παρίσις ἐκδοθείσαις, ἐν τῇ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου λειτουργίᾳ, μετὰ τὸ, Πάτερ ἡμῶν, τὸ Εἰρήνη πᾶσι, καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς ὑποκλίσεως τῆς κεφαλῆς· «Δέσποτα Κύριε ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρῶν» κτλ. ἀπαντᾷται ἡ ἐπιγραφή· «Εὐχὴ ἑτέρα παρ' Αἰγυπτίοις ἐκ τῆς τῶν Προηγιασμένων λειτουργίας Μάρκου τοῦ ἀποστόλου. μετὰ τὴν τῶν ἁγίων μυστηρίων μετάληψιν. Τετελείωται τὰ τῆς σῆς εὐεργεσίας Δῶρα, τὰ φρικτὰ καὶ ἄνωθεν εὐλογηθέντα μυστήρια τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τὰ σωτηριώδη αὐτοῦ παθήματα ἡμῖν ὁμολογῆται.»

Ἐν αὐτῇ δὲ τῷ ἀρχαίῳ Κώδικι ἔπεται καὶ ἡ Ἀλεξανδρινὴ παλαιὰ λειτουργία τοῦ Θεοῦ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ἐπιγραφομένη. Ἀλλ' οὗτος ἄρα τυχόν ἐστιν ὁ τὴν τῶν Προηγιασμένων λειτουργίαν

Τὴν ἐσπέραν πᾶσαν τελείαν, ἀγίαν, εἰρηϊκὴν, καὶ...
 Ἀγγελον εἰρήνης, πιστὸν ἡδαιγὸν, φύλοκα τῶν ψυχῶν...
 Συγγνώμην καὶ ἄφροσιν τῶν ἀμαρτιῶν καὶ...
 Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν καὶ...
 Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν εἰς εἰρήνην καὶ...
 Χριστιανὰ τὰ τέλει τῆς ζωῆς ἡμῶν ἀνάδυνα...
 Τὴν ἐνότητά τῇ; εἰς τεω, καὶ τὴν κει·ωρίαν τοῦ...

Ὁ Ἱερὺς ἐκφώνως.

Καὶ καταξίωσον, ἡμᾶς, Δέσποτα, μετὰ παρρησία; ἀκα-
 τακρίτως, τολμᾷν ἐπικαλεῖσθαι, σὲ τὸν ἐπουράνιον Θεὸν Πα-
 τέρα, καὶ λέγειν.

Ὁ λαὸς τὸ, Πάτερ ἡμῶν, καὶ ὁ Ἱερὺς ἐκφώνως.

Οτι σοῦ ἐστὶ ἡ Βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα τοῦ
 Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ,
 καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Ἱερὺς.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος. Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλινώμεν,

Ὁ Ἱερὺς κλινόμενος; ἐπεύχεται μυστικῶς.

Ο Θεὸς ὁ μόνος ἀγαθὸς καὶ εὖπλαγχος, ὁ ἐν ὑψηλαῖς
 κατοικῶν, καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν, ἔπιθε εὖσπλαγγῶν ὁμαινι

προαγαγών; ἡ πιθανώτερον ὁ Νεοκαισαρείας Γρηγόριος ὁ θαυματουργός, ὁ περὶ τὰ μέτα τῆς τρίτης ἑκατονταετηρίδος καὶ ἕνα αἰῶνα πρὸ τοῦ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ἀκμάζων; ὃν διατρίψας ἐκ νεότητος; αὐτοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ὅπου ἐν ταῖς ἐκεῖσε σχολαῖς, τὴν τῶν ἐλλήνων παιδείαν πᾶσαν μεμάθηκε, μαθητὴς, εἰτα τοῦ Πιυγένους ἐγένετο, τὴν δὲ σύγχρονος Διονυσίου τῷ Ἀλεξανδρείας, ἐπὶ τῶν Βασιλέων Οὐαλεριανοῦ καὶ Γαλιηνου, καὶ ἐπὶ τῶν παρ' αὐτῶν κινηθέντων κατὰ Χριστιανῶν διωγμῶν, ὡς περὶ τούτου τοῦ τρισολβίου φησὶν ὁ τῆς ἐν Καππαδοκίᾳ Νύσσης Ἐπίσκοπος θεῖος Γρηγόριος, καὶ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου αὐτάδελφος, ἐν τῷ ῥητορικωτάτῳ αὐτοῦ ἐγκυμῷ Τοιγαροῦν ἐκ τῶν εἰρημένων σαφὲς καθίστανται, ὅτι ἡ τῶν Προηγιασμένων ἐπὶ τῶν χρόνων μὲν τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου ὑπαγύρεται, ὑπὸ δὲ τῶν ὁμιλητῶν καὶ διαδόχων αὐτοῦ ἐγομένης τετύπεται, καὶ παρὰ τοῦ ἐν ἁγίοις Γρηγορίου τελευταίου, εἰς τὴν ὁρᾶται τῆξιν προηγηθῆαι, τῷ τούτου ὀνόματι πρέσχειτο ὁμιλῶνται.

ἐπὶ παντὰ τὸν Λόγον σου, καὶ φύλαξον αὐτόν· καὶ ἀξιώσων πάντας ἡμᾶς, ἀκατακρίτως μετσχεῖν τῶν ζωοποιῶν σου τούτων Μυστηρίων. Σοὶ γὰρ τὰς ἐμυτῶν ὑπεκκεκλίκαμεν κεφαλὰς ἀπεκδεχόμενοι τὸ παρὰ σοῦ πλούσιον ἔλεος.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Χάριτι, καὶ οἰκτιρμοῖς, καὶ τιλάνθρωπ' ἔχ, τοῦ Μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλόγητός εἶ, οὐ, τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Π. εὐματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

Πρόσχες Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐξ ἀγίου κατοικητηρίου σου, καὶ ἀπὸ Θρόνου δεξῆς τῆς Βασιλείας σου καὶ ἔλθε εἰς τὸ ἀγιασαι ἡμᾶς, ὁ ἄνω τῷ Πατρὶ συγκαθήμενος, καὶ ὧδε ἡμῖν, ἀσπάτως συνών· καὶ κατεξίσωσον τῇ κρητιδιᾷ σου χεὶρὶ, μεταδοῦναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου σώματος σου καὶ τοῦ τιμίου σου Αἵματος, καὶ δι' ἡμῶν παντὶ τῷ λόγῳ.

Ὁ Διάκονος.

Πρόσχωμεν

Καὶ ὁ Ἱερεὺς κάτωθεν τοῦ Ἀέρος βιλῶν τὴν χεῖρα καὶ ἐγγίζων μόον τὸν ἅγιον Ἄρτεν, χωρὶς νὰ ὑψοῖ αὐτόν λέγει μεγαλοφώνως.

Τὰ Προηγιασμένα Ἄγια τοῖ, Ἀγίοις.

γ'. Εἰσὶν οἱ ταύτην τὴν τῶν Προηγιασμένων λειτουργίαν τῷ Πάπᾳ Γρηγορίῳ τῷ Διαλόγῳ ἐπιγρίφουσι, τῷ, ληγούσης τῆς ἑκτῆς ἀπὸ Χριστοῦ ἐκατονταετηρίδος, ἀκμαζοντι. Ἀλλ' αὐτὸς πρὸς Εὐσέβιον τὸν Θεσσαλονίκης (Ἐπιστ. ΞΘ' Βιβλ. Β') γράφει ταῦτα· ἡμεῖς οὔτε ἑλληνιστὶ γινώσκομεν, οὔτε τι πόνημα ἑλληνιστὶ ποτε συνεγράψαμεν. Ὅθεν οὐδὲ δυνατόν ἐστιν εἰπεῖν, ὡς ὁ μὲν Λατινιστὶ, ἐξέθετο, ἄλλος δέ τις ἔπειτα ὑπῆρξεν ὁ τὴν Λειτουργίαν ταύτην ἐξελληνίσας· ἀλλὰ πρὸς πειθῶ τούτου προσδεῖ καὶ λόγων βεβαίων, δι' ὧν καὶ πιθανὸν δοξεῖεν. Ἔτι καὶ ἑτέρα δεῖξις, ὅτι ὁ Γρηγόριος αὐτὸς μαθὼν τινὰς περὶ αὐτοῦ ὑποψιφίζοντας, ὡς ἄρα τοῖς ἐθίμοις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως παρακολουθοῦντος, ἡμεῖς, Βιβλ. Β' τῆς Βιογραφ.) ἔφη, ἐν οὐδενὶ τούτων ἑτέρα τινὶ ἐκκλησιαστικῇ παρακολουθηκότες ἐσμέν. »

Ἐὰν οὖν αὐτοῦ τούτου ᾖ ἔργον τὸ τῆς Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων ἐξελληνισθῆν, ἡδυνάτο ἐκ τοῦ ἐναντίου ἀπαντῆσαι καὶ

Εἴτ' ἀμέσως ἀνκαλύπτει αὐτὰ, καὶ ἐκπληροῖ τὴν μεταλήψιν τῶν Θείων Δώρων. Τῆς δὲ μεταλήψεως τελειωθείσης, καὶ τῶν ἁγίων Λειψίνων ἐν τῷ ἁγίῳ Ποτηρίῳ ἀποσπογγισθέντων, ἐπεύχεται ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

Εὐχαριστοῦμέν σοι τῷ Σωτῇρι τῶν ὅλων Θεῷ, ἐπὶ πᾶσι οἷς παρέσχου ἡμῖν ἀγαθοῖς, καὶ ἐπὶ τῇ μεταλήψει τοῦ ἁγίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου· καὶ δεόμεθά σου δέσποτα φιλόανθρωπε, φύλαξον ἡμᾶς ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν πτερύγων σου· καὶ δὸς ἡμῖν μέχρι τῆς ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς ἐπαξίως μετέχειν τῶν ἁγιασμάτων σου εἰς φωτισμὸν ψυχῆς καὶ σώματος, εἰς Βασιλείας οὐρανῶν κληρονομίαν.

Ὁ Διάκονος.

Ὅρθοι μεταλαβόντες τῶν θείων, ἁγίων, ἀχράντων, ἀθανάτων, ἐπουρανίων, καὶ ζωοποιῶν, φρικτῶν τοῦ Χριστοῦ Μυστηρίων, ἀξίως εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς . . .

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίην, εἰρηνικὴν καὶ ἀνμάρτητον αἰτησάμενοι, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ . . .

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως.

Οτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. . .

Ὁ Ἱερεὺς.

Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν.

Ὁ Διάκονος.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως τῇ Ὀπισθὰ μὶδωνον Εὐχῇ.

Δέσποτα Παντοκράτωρ, ὁ πᾶσαν τὴν κτίσιν ἐν σοφίᾳ δημιουργήσας· ὁ διὰ τὴν ἀρετὴν σου πρόνοιον, καὶ πολλὴν ἀγα-

---

τοὺς ψιθυριστὰς ἀπελέγξει, ὅτι ἄλλοι μᾶλλον αὐτῷ παρηκολούθησαν, ἢ αὐτὸς ἄλλοις. Ἄλλ' ὅπως ποτ' ἂν ἔχη τὸ περὶ τούτου, ἐκεῖνο ἴδῃ, ἐκ τῶν εἰς τόδε εἰρηνένων, ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας ἐστίν, ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος Λειτουργία, καὶ ἡ αὐτῆς παρὰδοσις ἐν τῇ Χριστοῦ ἐκκλησίᾳ καὶ χρῆσις, πολὺ τῶν χρόνων τοῦ Πάπα Ρώμης Γρηγορίου τοῦ Διαλόγου ἐστὶν ἀρχαιότερα.

Θόγητα ἀγαγὼν ἡμᾶς εἰς τὰς πανσέπτους ἡμέρας ταύτας, πρὸς καθαρισμόν ψυχῶν καὶ σωμάτων, πρὸς ἐγκράτειαν παθῶν, πρὸς ἐλπίδα ἀναστάσεως· ὃ διὰ τεσσαράκοντα ἡμερῶν πλάκας χειρίσας τὰ Θεοχάρκτα γράμματα τῷ θεράποντί σου Μωσεῖ, παράσχου καὶ ἡμῖν Ἀγαθὲ, τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἀγωνίσασθαι, τὸν δρόμον τῆς νητείας ἐκτελέσαι, τὴν πίστιν ἀδιαίρετοι τηρῆσαι, τὰς κεφαλὰς τῶν ἀοράτων δρακόντων συνθλάσαι, νικητὴς τε τῆς ἁμαρτίας ἀναφανῆναι, καὶ ἀκατακρίτως φθίσι προσκυῖναι καὶ τῇ ἁγίᾳ Ἀνάστασιν. Ὅτι εὐλόγηται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα τὴν ἐν τῷ συττεῖλαι τὰ Ἁγία εὐχὴν μυστικῶς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἀγαγὼν ἡμᾶς εἰς τὰς πανσέπτους ἡμέρας ταύτας, καὶ κοινωνοῦς ἡμᾶς ποιήσας τῶν φρικτῶν σου Μυστηρίων, σύναψον τῇ λογικῇ σου ποίμνῃ, καὶ κληρονόμους ἀνάδειξον τῆς Βασιλείας σου, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Μετὰ τοῦ Ψαλμοῦ, τὸ Δύξι σοι Χριστὲ ὁ Θεός· καὶ γένηται ἡ Ἀπόλυσις.

ΤΕΛΟΣ

ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΩΝ.

ΛΥΟΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΛΕΣΗΟΤΙΚΩΝ ΕΦΕΤΩΝ.

ΛΕΓΟΜΕΝΑΙ ΚΑΤΑ ΤΑΞΙΝ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ, ΟΡΘΟΝ, ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ.

Εἰς τὴν Χριστοῦ Γέννησιν.

Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς, καὶ ἐν φάτινῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν
ἡμῶν σωτηρίαν.

Εἰς τὴν Περιτομήν.

Ὁ ἐν τῇ ὀγδ' ἡμέρᾳ σαρκὶ περιτμηθῆναι καταδεξάμε-
νος, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν.

Εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια.

Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος
διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν.

Εἰς τὴν Ὑπαπαντήν.

Ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεῶν βαπτισθῆναι καταδε-
ξάμενος, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν.

Τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

Ὁ δι' ἡμᾶς σαρκωθῆναι καταδεξάμενος, διὰ τὴν ἡμῶν
σωτηρίαν.

Εἰς τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων.

Ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡ-
μῶν σωτηρίαν.

Εἰς τὴν αὐτὴν Κυριακὴν ἐσπέρας.

Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἐκούσιον πάθος διὰ τὴν ἡμῶν
σωτηρίαν.

Εἰς τὴν Μεγάλην Πέμπτην.

Ὁ δι' ὑπερδόλλουσαν ἀγαθότητα, ὁδὸν ἀρίστην τὴν τα-

πείνωσιν ὑποδείξας, ἐν τῷ νίψαι τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν, καὶ μέχρι Σταυροῦ, καὶ ταφῆς συγκαταβάς ἡμῖν.

Εἰς τὴν ἀπόλυσιν τῶν ἀγίων Παθῶν.

Ὁ ἐμπιστοὺς καὶ μάστιγας, καὶ κολοφομοὺς, καὶ Σταυρὸν καὶ θάνατον ὑπομείνας διὰ τὴν τοῦ κόσμου σωτηρίαν.

Εἰς τὴν ἀγίαν καὶ Μεγάλην Παρασκευήν.

Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, τὰ φορικτὰ Πάθη, καὶ τὸν ζωοποιὸν Σταυρὸν, καὶ τὴν ἐκούσιον ταφὴν σαρκὶ καταδεξάμενος.

Εἰς τὴν ἀγίαν καὶ μεγάλην Κυριακὴν τοῦ Πάσχα, καὶ ἐν πάσαις ταῖς Κυριακαῖς τοῦ χρόνου.

Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν.

Εἰς τὴν Ἀνάληψιν.

Ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανούς, καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς.

Εἰς τὴν Κυριακὴν τῆς Πεντηκοστῆς.

Ὁ ἐν εἶδει πυρίνων γλωσσῶν οὐρανέθεν καταπέμψας τὸ Πανάγιον Πνεῦμα ἐπὶ τοὺς ἀγίους αὐτοῦ Μαθητάς, καὶ Ἀποστόλους.

Εἰς τὴν αὐτὴν Κυριακὴν ἐσπέρας.

Ὁ ἐκ τῶν Πατρικῶν καὶ Θεϊκῶν κόλπων κενώσας ἑαυτὸν, καὶ ἐξ οὐρανοῦ ἐπὶ τῆς γῆς κατελθὼν καὶ τὴν ἡμετέραν ὅλην ἀναλαβόμενος φύσιν, καὶ θεώσας αὐτήν. Μετὰ δὲ ταῦτα εἰς οὐρινούς, αὐθις ἀνελθὼν, καὶ ἐν δεξιᾷ, καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, τό τε θεῖον, καὶ ἅγιον, καὶ ὁμοούσιον καὶ ὁμόδύαμον, καὶ ὁμόδοξον, καὶ συναῖδιον Πνεῦμα καταπέμψας ἐπὶ τοὺς ἀγίους αὐτοῦ μαθητάς, καὶ Ἀποστόλους, καὶ διὰ τούτου φωτίσας μὲν αὐτούς, δι' αὐτῶν δὲ πᾶσαν τὴν Οἰκουμένην.

Εἰς τὴν μεταμόρφωσιν.

Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθείς, ἐν δόξῃ ἐνώπιον τῶν ἀγίων αὐτοῦ Μαθητῶν καὶ Ἀποστόλων, Χριστὸς ὁ ἅ-

ληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναρχάντου καὶ παναρώμου ἀγίας αὐτοῦ Μητρὸς, τῶν ἁγίων, ἐνδόξων, καὶ πανεφήμων, Θεοκτρύκων, καὶ Πνευματοφόρων Ἀποστόλων, καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ἐλεῆσαι, καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθός, καὶ φιλόνηργος, καὶ ἐλεήμων Θεός.

ΑΠΟΔΥΞΙΣ ΤΟΥ ΙΕΡΕΩΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ, ΓΙΝΟΜΕΝΗΝ
ΕΝ Τῇ ΑΠΡΕΚΑΤΕΣΘΑΙ ΤΗΝ ΙΕΡΑΤΙΚῶΝ ΣΤΟΛΗΝ.

Πρῶτον λέγει τὸ, Νῦν ἀπελύεις. . . τὸ Τρισάγιον· τὸ Ἀπολυτικίον τῆς ἡμέρας, τοῦ ἁγίου, οὗ ἡ λειτουργία τελεῖται· τὸ Κοντάκιον τῆς ἡμέρας, τοῦ ἁγίου, ὡς πρεσβήται, καὶ τὸ Οὐρανὸς πολύφατος ἡ Ἐκκλησία, ἀνεδείχθη ἅπαντας φωτισγωγεῦσα τοὺς πιστούς· ἐν ᾧ ἐστῶτες κραυγάζομεν· τοῦτον τὸν Οἶκον στερέωσον Κύριε· καὶ ἀπόλυσις ὡς ἐύνηθες. Εἶτα ἀσπαζόμενος τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, παρ' ἧς ἔλαβε τὴν χάριν τῆς Ἱερωσύνης, ὡς πηγὴν τῶν θείων χρισμάτων καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, λέγει τὸ, Δι' εὐχῶν. . . καὶ ἀναχωρεῖ οἴκαδε, ἐπεὶ χόμενος καὶ εὐλογῶν τοὺς εὐσεβεῖς καὶ λέγων τὸ, Διαφυλάξαι Κύριος ὁ Θεὸς πάντας τοὺς εὐσεβεῖς καὶ ὀρθοδόξους Λαοστανεὺς, τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ Πόλει καὶ ἐνορία ταύτῃ, σὺν γυναίξιν καὶ τέκνοις αὐτῶν. Ἡ αὕτη τάξις γίνεται καὶ παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως.

ΕΙΣΟΔΙΚΑ ΤΩΝ ΔΕΣΠΟΤΙΚΩΝ ΕΟΡΤΩΝ,

ΨΑΛΛΟΜΕΝΑ ΕΝ ΤΗ ΜΙΚΡΑ ΕΙΣΟΔΩ,

τῆς Θείας Λειτουργίας μετὰ τὸ, Σοφία ὀρθοί.

Εἰς τὴν Χριστοῦ Γέννησιν.

Ἐκ γαστρός πρὸ Ἑωσφόρου ἐγέννησά σε, ὦμασε Κύριος,
καὶ οὐ μεταμεληθήσεται.

Εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια.

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, Θεὸς Κύ-
ριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν.

Εἰς τὴν Ὑπαπαντήν.

Ἐγνόρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ, ἐναντίον τῶν ἐθνῶν
ἀπεκάλυψε τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ.

Εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν.

Εὐαγγελίζεσθαι ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ
ἡμῶν,

Εἰς τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων.

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Εἰς τὴν ἁγίαν καὶ Μεγάλην Κυριακὴν τοῦ Πάσχα.

Ἐν Ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν, Κύριον ἐκ πηγῶν
Ἰσραὴλ.

Εἰς τὴν Ἀνάληψιν.

Ἀνέβη ὁ Θεός ἐν ἀλλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος.

Εἰς τὴν Κυριακὴν τῆς Πεντηκοστῆς.

Ὑψώθητι Κύριε ἐν τῇ δυνάμει σου ἄσωμεν καὶ ψαλοῦμεν
τὰς δυναστείας σου.

Εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν.

Οαδῶρ, καὶ Ἑρμών ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται.

Εἰς τὴν ὕψωσιν τοῦ τιμίτου Σταυροῦ.

Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑ-
ποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

ΕΥΧΑΙ

ΛΕΓΟΜΕΝΑΙ ΕΝ ΩΡΑΙ ΤΗΣ ΜΕΤΑΛΗΨΕΩΣ.

Πιστεύω Κύριε, και ὁμολογῶ, ὅτι σὺ εἶ ἀληθῶς ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὁ ἐλθὼν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι, ὃν πρωτός εἰ μοι ἐγώ. Ἔτι πιστεύω, ὅτι τοῦτο αὐτό ἐστι τὸ ἄχραντον Σῶμά σου, καὶ τοῦτο αὐτό ἐστι τὸ τίμιον Αἶμά σου. Δέομαι οὖν σου, ἐλέητόν με, συγχώρησόν μοι τὰ παραπτώματά μου, τὰ ἐκούσια, καὶ τὰ ἀκεύσια, τὰ ἐν λόγῳ, τὰ ἐν ἔργῳ, τὰ ἐν γνώσει, καὶ ἐν ἀγνοίᾳ, καὶ ἀξιῶσον με ἀκατακρίτως μετασχεῖν τῶν ἀχράντων σου Μηστιρίων, εἰς ἄφесιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον. Ἀμήν.

Ἰδοὺ βαδίζω πρὸς θείαν Κοινωνίαν.

Πλαστουργέ μὴ φλέξης με τῇ μετουσίᾳ.

Πῦρ γὰρ ὑπάρχεις τοὺς ἀναξίους φλέγον.

Ἄλλ' εὖν κάθαρον ἐκ πάσης με κηλίδος.

Τοῦ δεῖπνου σου τοῦ μυστικοῦ, σήμερον Υἱὲ Θεοῦ, κοινωνόν με παράλαβε· οὐ μὴ γὰρ τοῖς ἐχθροῖς σου τὸ Μυστήριον εἶπω, εὖ φίλημά σοι δώσω, καθάπερ ὁ Ἰούδας· ἀλλ' ὥς ὁ Ἀγσθὴς ὁμολογῶ σοι. Μνήσθητί μου Κύριε ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου.

Θεουργὸν Αἶμα φρίζον ἄνθρωπε βλέπων.

Ἀνθραξ γὰρ ἐστι τοὺς ἀναξίους φλέγων.

Θεοῦ τὸ Σῶμα καὶ Θεοῖ με καὶ τρέφει.

Θεοῖ τὸ πνεῦμα, τὸν δὲ νοῦν τρέφει ξένως.

ΤΑ ΤΡΟΠΑΡΙΑ.

Ἐθελᾷς πέθω με Χριστὲ, καὶ ἡλλοίωτας τῷ θεῷ σου ἔρωτι· ἀλλὰ κατάφλεξον πυρὶ αὐλῷ τὰς ἁμαρτίας μου, καὶ ἐμπλησθῆναι τῆς ἐν σοὶ τρυφῆς καταξιώσον, ἵνα τὰς δύο σκιρτῶν μεγαλύνω ἀγαθὲ παρουσίας σου.

Ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν Ἀγίων σου πῶς εἰσελεύσομαι ὁ ἀνάξιος; ἐν γὰρ τολμῇσω συνεισελθεῖν εἰς τὸν νυμφῶνα, ὁ χιτῶν με ἐλέγχει, ὅτι οὐκ ἐστι τοῦ γάμου, καὶ δεσμοῖς

ἐκβαλοῦμαι ὑπὸ τῶν Ἀγγέλων· καθάρισον Κύριε τὸν ῥύπον
τῆς ψυχῆς μου, καὶ σῶσόν με ὡς φιάνθρωπος.

ΤΗΝ ΕΥΧΗΝ.

Δέσποτα φιάνθρωπε, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεός μου,
μὴ εἰς κριμά μοι γένειτο τὰ Ἅγια ταῦτα, διὰ τὸ ἀνάξιον
εἶναί με· ἀλλ' εἰς κάθαρσιν καὶ ἁγιασμὸν ψυχῆς τε καὶ σώ-
ματος, καὶ εἰς ἀρραβῶνα τῆς μελλούσης ζωῆς καὶ Βασι-
λείας· ἐμοὶ δὲ τὸ προσκλαῖσθαι τῷ Θεῷ ἀγαθὸν ἐστὶ, τίθε-
σθαι ἐν τῷ Κυρίῳ τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μου.

Καὶ πάλιν τὸ, τοῦ Δείπνου σου τοῦ Μυστικοῦ.

Μετὰ δὲ τὴν Μετάληψιν ὡς ἀκολουθῶς.

Δόξα σοι ὁ Θεός· Δόξα σοι ὁ Θεός· Δόξα σοι ὁ Θεός.

Εἶτα τὴν εὐχαριστήριον Εὐχὴν.

Εὐχαριστῶ σοι Κύριε ὁ Θεός μου, ὅτι οὐκ ἀπώσω με τὸν
ἁμαρτωλὲν, ἀλλὰ κοίνωνόν με γενέσθαι τῶν ἁγιασμάτων σου
κατηξίωσας. Εὐχαριστῶ σοι ὅτι με τὸν ἀνάξιον μεταλαβεῖν
τῶν ἀχράντων σου, καὶ ἐπουρανίων δωρεῶν κατηξίωσας.
Ἀλλὰ Δέσποτα φιάνθρωπε, ὁ ὑπὲρ ἡμῶν ἀποθανὼν τε, καὶ
ἀναστὰς, καὶ χαρισάμενος ἡμῖν τὰ φρικτὰ ταῦτα, καὶ ζωο-
ποιά σου Μυστήρια, ἐπ' εὐεργεσία καὶ ἁγιασμῷ τῶν ψυχῶν
καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, δὲς γενέσθαι ταῦτα καὶ μοι, εἰς ἴασιν
ψυχῆς τε καὶ σώματος, εἰς ἀποτροπὴν παντὸς ἐναντίου, εἰς
φωτισμὸν τῶν ὀφθαλμῶν τῆς καρδίας μου, εἰς εἰρήνην τῶν
ψυχικῶν μου δυνάμεων, εἰς πίστιν ἀκαταίσχυτον, εἰς ἀγά-
πην ἀνυπόκριτον, εἰς πλησμονὴν σοφίας, εἰς περιποίησιν τῶν
ἐντολῶν σου, εἰς προσθήκην τῆς θείας σου χάριτος, καὶ τῆς
σῆς βασιλείας οἰκίωσιν· ἵνα ἐν τῷ ἁγιασμῷ σου δι' αὐτῶν
φυλαττόμενος, τῆς σῆς χάριτος μνημονεύω διὰ παντὸς, καὶ
μηκέτι ἑμαυτῷ ζῶ, ἀλλὰ σοὶ τῷ ἡμετέρῳ Δεσπότη καὶ εὐ-
εργέτῃ· καὶ οὕτω τοῦ τῇ δε βίου ἀπάρας, ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς
αἰωνίου, εἰς τὴν αἰδίδιον καταντήσω ἀνάπαυσιν, ἐνθα ὁ τῶν ἐορ-
ταζόντων ἥχος ὁ ἀκατάπαυστος, καὶ ἡ ἀπέραντος ἡδονὴ τῶν
καθορώντων τοῦ σοῦ προσώπου τὸ κάλλος τὸ ἄρρητον. Σὺ
γὰρ εἰ τὸ ὄντως ἐφετὸν, καὶ ἡ ἀνέκκρηστος εὐφροσύνη τῶν
ἀγαπώντων σε Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν, καὶ σὲ ὑμνεῖ πᾶσα
κτίσις εἰς τοὺς αἰῶνας· Ἀμήν.

Εὐχὴ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

Δέσποτα Χριστέ ὁ Θεός, Βασιλεῦ τῶν αἰώνων, καὶ δημιουργὲ τῶν ἀπάντων, εὐχαριστῶ σοι ἐπὶ πᾶσιν οἷς παράσχει μοι ἀγαθοῖς, καὶ ἐπὶ τῇ μεταλήψει τῶν ἀχράντων, καὶ ζωοποιῶν σου Μυστηρίων· δέομαι οὖν σцу ἀγαθῆ, καὶ εὐλαμπέ, φύλαξόν με ὑπὸ τὴν σκέπην σου, καὶ ἐν τῇ τῶν πτερυγῶν σου σκιᾷ, καὶ δώρησαί μοι ἐν καθαρῷ συνειδέοτι, μέλχρῖς ἐσχάτης μου ἀναπνοῆς, ἐπαξίως μετέχειν τῶν ἁγιασμᾶτων σου, εἰς ἄφεσιν ἁμαριῶν, καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον. Σὺ γὰρ εἶ ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς, ἡ πηγὴ τοῦ ἁγιασμοῦ, ὁ δοτὴρ τῶν ἀγαθῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΟΥ.

Οδοὺς τροφὴν μοι σάρκα σὴν ἐκουσίως.
 Ὁ πῦρ ὑπάρχων, καὶ φλέγων ἀναξίους,
 Μὴ δὴ καταφλέξης με, μὴ πλαστουργέ μου.
 Μᾶλλον διέλθε, πρὸς μελῶν μου συνθέσεις.
 Εἰς πάντας ἄρμους, εἰς νεφροὺς, εἰς καρδίαν.
 Φλέξον δι' ἀκάνθας τῶν ὅλων μου πταισμάτων.
 Ψυχὴν κάθαρων, ἁγιάσον τὰς φρένας.
 Τὰς ἰγνύας στήριξον, ὁπτεοῖς ἅμα,
 Αἰσθήσεων φώτισον ἀπλὴν πεντάδην.
 Ὅλον μὲ τῷ σῶ συγκαθήλωσον φόβῳ.
 Αἰὶ σκέπε φρερὺρει τε, καὶ φύλαττέ με.
 Ἐκ παντὸς ἔργου, καὶ λόγου ψυχοφθόρου.
 Ἀγνίξε, καὶ κάθαρε, καὶ ρύθμιζε με,
 Κάλλυνε, συνέτιζε, καὶ φώτιζε με.
 Δεῖξόν με σκῆνωμα Πνεύματος μόνου,
 Καὶ μηκέτι σκῆνωμα τῆς ἁμαρτίας.
 Ἴν' ὧς σὸν οἶκον εἰσόδω κοινωνίας.
 Ὡς πῦρ με φεύγη πᾶς κηκοῦργος, πᾶν πάθος.

Πρόδεις φέρω σοι πάντας ἡγιασμένους,
 Τὰς Ταξιαρχίας τε τῶν Ἀσωμάτων,
 Τὸν Πρόδρομόν σου, τοὺς σοφροὺς Ἀποστόλους.
 Πρὸς τιτὶ δέ, σὴν ἄχραντον ἀγνὴν μητέρα,
 Ὡν τὰς λιτὰς, εὖσπλαχνε δέξαι Χριστέ μου,
 Καὶ ζωτὲς παῖδα τὸν σὸν ἔργασαι λάτριν.
 Σὺ γὰρ ὑπάρχεις ἁγιασμὸς καὶ μόνος,
 Ἡμῶν ἀγαθὲ τῶν ψυχῶν καὶ λαμπρότης,
 Καὶ σοὶ πρεπόντως ὡς Θεῷ, καὶ Δεσπότῃ,
 Δόξαν ἅπαντες πέμπομεν καθ' ἡμέραν.

ΕΥΧΗ ΕΤΕΡΑ.

Τὸ Σῶμά σου τὸ ἅγιον, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν,
 γένοιτό μοι εἰς ζωὴν αἰώνιον, καὶ τὸ Αἶμά σου τὸ τίμιον εἰς
 ἄφεσιν ἁμαριῶν. Γένετο δέ μοι ἡ εὐχαριστία αὕτη εἰς χα-
 ράν, ὑγείαν, καὶ εὐφροσύνην, καὶ ἐν τῇ φοβεῷ καὶ δευτέρᾳ
 ἐλεύσει σου, ἀξιώσόν με τὸν ἁμαρτωλὸν, στήναι ἐκ δεξιῶν
 τῆς σῆς δόξης, πρεσβεΐαις τῆς παναχράντου σου Μητρὸς,
 καὶ πάντων σου τῶν Ἀγίων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΕΡΑΓΙΑΝ ΘΕΟΤΟΚΟΝ.

Παναγία Δέσποινα Θεοτόκε, τὸ φῶς τῆς ἐσκοτισμένης
 μου ψυχῆς, ἡ ἐλπίς, ἡ σκέπη, ἡ καταφυγή, ἡ παραμυθία,
 τὸ ἀγαλλίματά μου· εὐχαριστῶ σοι ὅτι ἡξίωσάς με τὸν ἀνά-
 ξιον, κοινωνὸν γενέσθαι τοῦ ἀχράντου Σώματος, καὶ τοῦ
 τιμίου Αἵματος τοῦ Υἱοῦ σου. Ἀλλ' ἡ τεκοῦσα τὸ ἀληθι-
 νὸν Φῶς, φώτισόν μου τοὺς νοητοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας,
 ἡ τὴν πηγὴν τῆς ἀθανασίας κυήσασα, ζωοποίησόν με τὸν τε-
 θανατωμένον τῇ ἁμαρτίᾳ· ἡ τοῦ ἐλεήμονος Θεοῦ φιλεύσπλαγ-
 χνος Μήτηρ, ἐλέησόν με καὶ δὸς κατάνυξιν, καὶ συντριβὴν
 ἐν τῇ καρδίᾳ μου καὶ ταπεινώτιν ἐν τοῖς διανοήμασί μου,
 καὶ ἀνάκλησιν ἐν ταῖς αἰχμαλωσίαις τῶν λογισμῶν μου·
 καὶ ἀξιώσόν με μέχρι τελευταίας μου ἀναπνοῆς, ἀκατακρί-
 τως ὑποδέχεσθαι τῶν ἀχρίντων Μυστηρίων τὸν ἁγιασμόν,
 εἰς ἴασιν ψυχῆς τε, καὶ σώματος, καὶ παράτχου μοι δάκρυα
 μετανόας, καὶ ἐξομολογήσεως, εἰς τὸ ὑμνεῖν, καὶ δεξάζειν
 πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου. Ὅτι εὐλογημένη, καὶ δε-
 δοξασμένη, ὑπάρχεις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΤΑΞΙΣ ΕΠΙ ΕΥΛΟΓΗΣΕΙ ΑΡΤΩΝ.

Τοῦ ἱερέως μετὰ τοῦ Διάκονου ἐλθόντων μετὰ λαμπάδων, ὅπου οἱ πέντε Ἄρτοι μετὰ τοῦ οἴνου καὶ ἐλπίρου προτεθήσαν, λέγει ὁ Διάκονος.

Ελέητον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου δεόμεθα· σου ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος).

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, υἱείας, συγχωρήσεως, καὶ ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν τῶν δούλων σου, πάντων τῶν εὐσεβῶν, καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, τῶν κατεικούντων ἐν τῇ Πόλει, (ἢ Χώρα) ταύτῃ σὺν γυναίξιν καὶ τέκνοις, καὶ τῶν δούλων σου τῶν ἐπιτελούντων τὴν ἀγίαν ἐορτὴν ταύτην.

Εἴτα μνημονεύει ὧν ἔχει, κατ' ὄνομα, ἀκολουθῶς δὲ λέγει.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὸν ἅγιον Οἶκον τοῦτον, τὴν Πόλιν (ἢ Χώραν) ταύτην, καὶ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν, ἀπὸ ὀργῆς, λοιμοῦ, λιμοῦ, σεισμοῦ, καταποντισμοῦ, πυρὸς, μαχαίρας, ἐπιδρομῆς ἀλλοφύλων, καὶ ἐμφυλίου πολέμου· ὑπὲρ τοῦ ἰλεων, εὐμενῆ, καὶ εὐδιάλλακτον γενέσθαι τὸν ἀγαθόν, καὶ φιλάνθρωπον Θεὸν ἡμῶν, τοῦ ἀποστρέψαι πᾶσαν ὀργὴν τὴν κατ' ἡμῶν κινουμένην, καὶ ῥύσασθαι ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐπικειμένης δικαίας αὐτοῦ ἀπειλῆς καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς.

Ἔτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰσχωρεῖν κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἀμαρτιῶν, καὶ ἐλεῆσθαι ἡμᾶς.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνῶς.

Επάκουσον ἡμῶν ὁ Θεὸς, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπίς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς, καὶ τῶν ἐν θαλάσῃ μακρὰν καὶ ἰλεως ἰλεως γενοῦ ἡμῖν Δέσποτα ἐπὶ ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς. Ἐλεῆμων γὰρ καὶ φιάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σὺ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος.

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Ἰερεὺς ἐκφώνως.

Δέσποτα πολυέλεε Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς πανκράντου Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας· δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῦ Σταυροῦ· Προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων Δυνάμεων Ἀσωμάτων· τοῦ τιμίου ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου, καὶ Βιπτίστου Ἰωάννου, τῶν ἁγίων ἐνδόξων, καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων, τῶν δόσιων καὶ Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν· τῶν ἐν ἁγίαις Πατέρων ἡμῶν καὶ οἰκουμενικῶν μεγάλων Διδασκάλων, καὶ Ἱεραρχῶν, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Νικολάου Ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ Οὐρανοῦργου· τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου· τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατέρων Ἰωακείμ καὶ Ἀννης· τοῦ ἁγίου (τοῦ δέιους) εὐ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων. Εὐπρόσδεκτον ποίησον τὴν δέησιν ἡμῶν· σκέπυσεν ἡμᾶς ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου· ἀποδύωξεν ἡμῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον· εἰρήνευσεν τὴν ζωὴν ἡμῶν· Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς καὶ τὸν κόσμον σου, καὶ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Μετὰ δὲ τὸ, Θεοτέκε Παρθένε, λέγει ὁ Διάκονος.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ δὲ Ἰερεὺς εὐλογῶν τοὺς ἄρτους, ἐπεύχεται ἐκφώνως.

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ εὐλόγησας τοὺς πέντε ἄρτους ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐξ αὐτῶν πεντακισχιλίους ἄνδρας χορτάσας, αὐτὸς εὐλόγησον καὶ τοὺς ἄρτους τούτους, τὸν σῖτον, τὸν οἶνον, καὶ τὸ ἔλαιον, καὶ πλήθυνον αὐτὰ ἐν τῇ ἀγίᾳ Μονῇ (ἢ Πύλει, ἢ Χώρᾳ) ταύτῃ, καὶ εἰς τὸν κόσμον σου ἅπαντα, καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνοντας πιστοὺς δούλους σου ἁγιάσον. Ὅτι σὺ εἶ ὁ εὐλογῶν, καὶ ἁγιάζων, καὶ τρέφων τὰ σύμπαντα Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ πανκρίῳ καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἴτα εἰσέρχονται εἰς τὸ ἱερατεῖον, ψάλλοντες ἀμφότεροι, τὸ:

Πλούσιοι ἐπιώχευσαν καὶ ἐπέινισαν· οἱ δὲ ἐκζητεῦντες τὸν Κύριον, οὐκ ἐλαττωθήσονται παντὸς ἀγαθοῦ.

Δόξα, καὶ Νῦν καὶ ἀπόλυσις.

ΑΚΟΛΟΥΘΕΙΑ ΤΟΥ ΤΡΙΣΑΓΙΟΥ. ΕΙΣ ΤΕΘΝΩΤΑΣ.

Ποιεῖ ὁ Ἱερεὺς εὐλογητόν. Καὶ εὐθὺς τρισάγιον, Δόξα Πατρὶ, Παναγίᾳ Τριάδι. Πάτερ ἡμῶν. Ὅτι σοῦ ἐστὶν καὶ τὰ τροπία· Μετὰ Πνευμάτῳ, δικαίων· Εἰς τὴν κατάπαυσίν σου Κύριε· Δόξα Πατρί· Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν· Καὶ νῦν· Ἡ μόνη ἀγνή·

Εἶτα ὁ Διάκονος.

Ελέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον, καὶ ἐλέησον.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ ἀναπαύσεως, καὶ συγχωρήσεως τῆς ψυχῆς τοῦ κεκοιμημένου δούλου τοῦ Θεοῦ (τοῦ δεῖνος), καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτῷ πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον.

Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς τάξῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνθα οἱ δίδικαι ἀναπαύονται, τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ, τὴν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, καὶ ἄφεσιν τῶν ἑαυτοῦ ἁμαρτιῶν παρὰ Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν, αἰτησώμεθα. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἱερεὺς.

Ο Θεὸς τῶν Πνευμάτων, καὶ πάσης σαρκός, ὁ τὸν θάνατον καταπατήσας, τὸν δὲ διάβολον καταργήσας, καὶ ζῶν τῷ κόσμῳ σου δωρητάμενος, αὐτὸς Κύριε ἀνέπαυσον καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ κεκοιμημένου δούλου σου (τοῦδε) καὶ τάξον αὐτὴν ἐν τόπῳ φωτιῶν, ἐν τόπῳ χλοερῶν, ἐν τόπῳ ἀναψύξεως, ἔνθα ἀπέδρα πᾶσα ὀδύνη, λύπη, καὶ στεναγμός. Πᾶν ἁμάρτημα τὸ παρ' αὐτοῦ πραχθὲν ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ, ἢ διανοίᾳ, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς συγχώρησον, ὅτι οὐκ ἐστὶν ἄνθρωπος, δὲ ζήσεται, καὶ οὐχ ἁμαρτήσεται. Σὺ γὰρ μόνος Κύρις ἐκτὸς ἁμαρτίας ὑπάρχεις· ἡ δικαιοσύνη σου δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ὁ λόγος σου ἀλήθεια.

Ὁ Διάκονος.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἱερεὺς.

Οτι σὺ εἶ ἡ Ἀνάστασις, ἡ Ζωὴ, καὶ ἡ ἀνάπαυσις τοῦ κεκοιμημένου δούλου σου (τοῦδε), Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν ἐσχάτην ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἑτεραὶ εὐχαὶ συγχωρητικά.

Ὁ Διάκονος. Τοῦ Κυρίου διηθῶμεν. Ὁ Ἱερεὺς

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῇ σῇ ἀρρήτῳ σοφίᾳ δημιουργήσας τὸν ἀνθρώπον ἐκ τοῦ χοῦ, καὶ τοῦτο ἀναμορφώσας εἰς εἶδος, καὶ κάλλος, καὶ ἐξωραίσας ὡς τίμιον, καὶ οὐράνιον κτήμα, εἰς δοξολογίαν καὶ εὐπρέπειαν τῆς σῆς δόξης καὶ Βασιλείας, διὰ τὸ κατ' εἰκόνα, καὶ καθ' ὁμοίωσιν τοῦτον παραγαγεῖν· τὴν ἐντολὴν δὲ παραβάντα τοῦ σοῦ προστάγματος, καὶ μεταβαλόντα τῆς εἰκόνης, καὶ μὴ φυλάξαντα, καὶ διὰ τοῦτο, ἵνα μὴ τὸ κακὸν ἀθάνατον γένηται, φιλανθρώπως κελεύσας τῇ κρᾷσιν καὶ μίξιν ταύτην, καὶ τὸν ἀρρηκτὸν σου τοῦτον δεσμόν, ὡς Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, τῷ θείῳ βουλήμῃτι ἀποτέμνεσθαι, καὶ διαλύεσθαι· ὥστε τὴν μὲν ψυχὴν ἐλεῖσαι χωρεῖν, ἐνθα καὶ τὸ εἶναι προσελάβετο, μέχρι τῆς κοινῆς ἀναστάσεως, τὸ δὲ σῶμα εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη ἀνάλυσθαι· διὰ τοῦτο δεόμεθα σοῦ τοῦ ἀναρχοῦ Πατρὸς τοῦ Μονογενοῦς σου Υἱοῦ, καὶ τοῦ παναγίου, καὶ ἐμοουσίου, καὶ ζωοποιοῦ σου Πνεύματος, ἵνα μὴ παρίδῃς τὰ σὸν πλάσμα καταποθῆναι τῇ ἀπωλείᾳ· ἀλλὰ τὸ μὲν σῶμα διαλυθῆναι εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη, τὴν δὲ ψυχὴν καταταγεῖν ἐν τῷ χορῷ τῶν δικαίων. Ναὶ Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, νικησάτω σου τὸ ἄμετρον ἔλεως, καὶ ἡ φιlanθρωπία ἡ ἀνείκαρτος, καὶ εἴτε ὑπὸ κατάραν πατρὸς, ἢ μητρὸς, εἴτε τῷ ἰδίῳ ἀνθέματι ὑπέπεσεν ὁ δοῦλός σου οὗτος, εἴτε τινα τῶν Ἱερωμένων παρεπίκρανε, καὶ περ' αὐτοῦ δεσμὸν ἄλυτον ἐδέξατο, εἴτε ὑπὸ Ἀρχιερέως βαρυτάτῳ ἀφορισμῷ περιέπεσε, καὶ ἀμελείᾳ καὶ ῥαθυμίᾳ χρητάμενος, οὐκ ἔτυχε συγχωρήσεως. συγχώρησον αὐτῷ δι' ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀνηξίου δούλου σου· καὶ τὸ μὲν σῶμα αὐτοῦ εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη διάλυσον, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ἐν σκηναῖς ἁγίων κατὰ ταξον. Ναὶ Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐ τοῖς ἁγίοις σου Μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις τὴν ἐξουσίαν δεῦς ταύτην, ὥστε τῶν ἁμαρτημάτων διδόναι τὴν ἄφεσιν καὶ εἰπών. ὅσα ἂν δήσητε, καὶ λύσητε, ἢ α ὡς δεδεμένα, καὶ λελυμένα· δι' αὐτῶν δὲ καὶ εἰς ἡμᾶς, εἴ καὶ ἀνοξίους, ὡσαύτως τὴν τηλικαύτην δωρεὰν φιlanθρώπως διαβάσας, λύσον τὸν κοιμηθέντα δοῦλόν σου (τὸν δεῖνα) τοῦ ψυχικοῦ καὶ σωματικοῦ ἁμαρτήματος, καὶ ἔστω συγχωρημένος, καὶ ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, πρεσβεΐας τῆς παναρχάντου σου Μητρὸς, καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων· Ἀμήν.

Εὐχὴ ἑτέρα.

Δέσποτα πολυέλεε, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὰς κλεῖς τῆς τῶν οὐρανῶν Βασιλείας, καὶ τῇ οἷ ἡ χάριτι τὴν τοῦ δεσμεῖν, καὶ λύειν τὰς τῶν ἀνθρώπων ἀμαρτίας, μετὰ τὴν ἀγίαν σου ἐκ νεκρῶν τριήμερον ἐξ ἀνάστασις, τοῖς σοῖς ἀγίοις Μαθηταῖς, καὶ ἱερεῖς Ἀποστόλοις δωρησάμενος ἐξουσίαν, ὥστε δεδεμένα εἶναι καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅσα ἐῖ' αὐτῶν ἐν γῇ δέδονται, καὶ λελυμένα ὡσαύτως ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅσα δι' αὐτῶν ἐν γῇ λείλυνται, διαδόχους ἡμᾶς τοὺς εὐτελεῖς, καὶ ἀναξίους δούλου σου τῆς αὐτῆς ταύτης παρὰ σοῦ ὑπερχίας δωρεᾶς τε καὶ χάριτος, τῇ ἀφάτῳ σου φιλανθρωπία καταξιώσας γενέσθαι, ὥστε καὶ ἡμᾶς εὐτῷ δεσμεῖν τε καὶ λύειν τὰ ἐν τῷ λαῷ σου συμβαίνοντα. Αὐτὸς πανάγαθε Βάσιλεῦ, δι' ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ, καὶ ἀχρείου δούλου σου, συγχώρητον τῷ δούλῳ σου (τῷ δεῖνι), εἴτι ἐν τῷ παρόντι ὡς ἄνθρωπος ἐπλημμελήσας· καὶ ἄφες αὐτῷ ὅσα ἐν λόγῳ, ἢ ἔργῳ, ἢ κατὰ διάνοιαν ἡμαρτε, λύσας αὐτῷ καὶ τὸν ἐπικείμενον, μεθ' οἷων· δήποτε τρόπων δεσμὸν, δι' αὐτόν· καθ' ἑαυτὸν, ἐκ συναρπαγῆς, ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας ἔδῃσας, καὶ εἴτε ὑπὸ Ἀρχιερέως, εἴτε παρ' ἄλλου τινὸς, φθόνῳ καὶ συνεργείᾳ τοῦ πονηροῦ, τοι-εῦτον ὑπέστη ὀλίσθημα. Εὐδόκησον ὡς μόνος ἀγαθὸς καὶ πολυέλεος, τὴν μὲν ψυχὴν αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγίων ταχθῆναι τῶν ἀπ' αἰῶνος σοι εὐαρεστητάντων, τὸ δὲ σῶμα τῇ παρὰ σοῦ δηδιουργηθείσῃ φύτει δοθῆναι. Ὅτι εὐλογητὸς καὶ δεδου-σμένος ὑπάρχεις εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ἡ δὲ ἀπόλυσις ὡς ἀκολουθῶς.

Ο ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς Παναχράντου ἀγίας αὐτοῦ Μητρὸς, τῶν ἀγίων, ἐνδόξων, καὶ πανευφύμων Ἀποστόλων, τῶν ἐσίων, καὶ Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, τῶν ἀγίων ἐνδόξων Προπατόρων, Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακώβ, τοῦ ἀγίου καὶ δικαίου τετραήμερου φίλου τοῦ Χριστοῦ Λαζάρου, καὶ πάντων τῶν Ἀγίων, καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ ἐξ ἡμῶν μεταναστάντος δούλου αὐτοῦ ἐν σκηναῖς δικαίων τάξαι, ἐν κόλποις Ἀβραάμ ἀναπαῦσαι, καὶ μετὰ Ἀγίων, καὶ Δικαίων συναριθμηταί, καὶ ἡμᾶς ἐλεῆσσι, ὡς ἀγαθὸς, καὶ φιλάνθρωπος, καὶ ἐλεῆμων Θεός.

Αἰωνία σου ἡ μνήμη, ἀξιωμακίριστε, καὶ ἀνιμῆστε ἀδελφεοὶ ἡμῶν ἐκ γ'.

ΕΥΧΗ ΕΠΙ ΜΕΤΑΝΟΟΥΝΤΩΝ.

Ὁ Διάκονος.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἱερεύς.

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, Ποιμὴν, καὶ Ἀμνὲ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ Κόσμου, ὁ τὸ δά-
ναιον χαρισάμενος τοῖς δυοῖ χρεωφειλέταις, καὶ τῇ ἁμαρτωλῷ
δουρῷ ἄφροσιν ἁμαρτιῶν αὐτῆς. Αὐτὸς Δέσποτα, ἄνεις, ἄφεις,
συγχώρησον τὰς ἁμαρτίας, τὰς ἀνομίας, τὰ πλημμελήματα
τὰ ἐκούσια, καὶ τὰ ἀκούσια, τὰ ἐν γνῶσει, καὶ ἐν ἀγνοίᾳ,
τὰ ἐν παρκατάσει, καὶ παρκατῇ γενόμενα παρὰ τῶν δούλων
σου τούτων, καὶ εἴτι, ὡς ἄνθρωποι σάρκα φοροῦντες, καὶ τὸν
κόσμον οἰκοῦντες, ἐκ τοῦ διαβόλου ἐπλανήθησαν, εἴτε ἐν λό-
γῳ, εἴτε ἐν ἔργῳ, εἴτε ἐν γνῶσει, εἴτε ἐν ἀγνοίᾳ, εἴτε λό-
γον Ἱερέως κατεπάτησαν, ἢ ὑπὸ κατάραν Ἱερέως ἐγένοντο,
εἴτε τῷ ἰδίῳ ἀναθέματι ὑπέπεσαν, ἢ ὅρκῳ ὑπήχθησαν, αὐτὸς
ὡς ἀγαθὸς, καὶ ἀμνηστικός Δεσπότης, τούτους τοὺς δού-
λους σου λόγῳ λυθῆναι εὐδόκησον, συγχωρῶν αὐτοῖς καὶ τὸ
ἴδιον ἀνέστιμα, καὶ τὸν ὅρκον, κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος. Ναὶ
Δέσποτα φιλήνθρωπε Κύριε, ἐπάκουσον ἡμῶν δεομένων τῆς
σῆς ἀγαθότητος ὑπὲρ τῶν δούλων σου τούτων, καὶ πάλιν
ὡς πολυέλεος τὰ πταίσματα αὐτῶν ἄφικτα ἀπάλλαξον αὐ-
τοὺς τῆς αἰωνίου κολάσεως. Σὺ γὰρ εἶπας Δέσποτα. Ὅσα
ἂν δῆσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ
ὅσα ἀνλύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ.
Ὅτι σὺ εἶ μόνος ἀναμάρτητος, καὶ σοὶ τὴν δόξιν ἀνιπέμπο-
μεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ πανηγίῳ καὶ ἀγαθῷ
καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων.

ΤΡΟΓΑΡΙΑ.

ΟΤΑΝ ΣΤΑΥΡΟΙ Ο ΙΕΡΕΥΣ ΠΑΘΩΣ ΝΟΣΗΜΑΤΟΣ
ΔΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΛΟΓΧΗΣ.

Σταυρωθέντος σου Χριστέ, ἀνηρίθη ἡ τυριννίς, ἐπατήθη ἡ
δύναμις τοῦ ἐχθροῦ· οὕτε γὰρ Ἀγγελος, οὐκ ἄνθρωπος, ἀλλ'
αὐτὸς ὁ Κύριος ἔσωσεν ἡμᾶς.

Δέξ Πατρί.

Ἐξηγόριστας ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου, τῷ τιμίῳ
σου Αἵματι, τῷ Σταυρῷ προσηλωθεῖς, καὶ τῇ Λόγχῃ κεντη-
θεῖς, τὴν ἀθανασίαν ἐπήγαγας ἀνθρώποις, Σωτήρ ἡμῶν δό-
ξασι.

Καὶ νῦν.

Λόγχῃ πλευρὰν ὦ Χριστέ μου νυγείς σου, τὴν ἐκ πλευ-
ρᾶς ἀνθρωπίνης κτισθεῖσα, ὀλίθρου πᾶσι βροντοῖς γεγонуῖν
πρόξενον, τῆς κατάρας ἡλευθέρωσις.

Δέξ καὶ νῦν καὶ Ἀπόλους.

ΕΡΧΗ ΤΩΝ ΚΟΛΥΒΩΝ.

Ὁ Διάκονος.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἱερεὺς.

Ὁ πάντα τελεσφορήσας τῷ λόγῳ σου Κύριε, καὶ κελεύ-
σας τῇ γῇ παντοδαποὺς ἐκφύειν καρποὺς, εἰς ἀπόλαυσιν,
καὶ τροφὴν ἡμετέραν ὁ τοῖς σπέρμασι τοὺς τρεῖς παῖδας
καὶ Δανιὴλ τῶν ἐν Βαβυλῶνι ἀβροδιαίτων λαμπροτέρους ἀ-
ναδείξας· αὐτὸς πανάγαθε Βασιλεῦ, καὶ τὰ σπέρματα ταῦτα,
σὺν τοῖς διωφόροις καρποῖς· εὐλόγησον, καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν
μεταλαμβάνοντας ἀγιάσον. Ὅτι εἰς δόξιν σὴν, καὶ εἰς τι-
μὴν τοῦ ἁγίου (τοῦδε), ταῦτα προστετέθησαν παρὰ τῶν σῶν
δούλων, καὶ εἰς μνημόσυνον τῶν ἐν εὐσεβεῖ τῇ πίστει τε-
λειοθέντων. Πράττου δὲ ἀγαθὰ, τοῖς τε εὐτρεπίσασι ταῦτα
καὶ τοῖς τὴν μνήμην ἐπιτελοῦσι, πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν
αἰτήματα, καὶ τῷ αἰωνίῳ σου ἀγαθῶν τὴν ἀπόλαυσιν. Ἰρε-
σβεδαίς τῆς παναρχάντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ Ἀει-
παρθένου Μαρίας, τοῦ ἁγίου (τοῦδε) οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐ-
πιτελοῦμεν, καὶ πάντων σου τῶν Ἀγίων. Ὅτι σὺ εἶ ὁ εὐλο-
γῶν, καὶ ἀγιάζων τὰ σύμπαντα, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σὺ τὴν
δόξιν ἀναπεμπομεν, τῷ ἀνάρχῳ Πατρὶ, σὺν τῷ Μονογενεῖ
σου Υἱῷ, καὶ τῷ πνευμάτι, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύ-
ματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

**ΕΥΧΗ ΕΙΣ ΜΕΤΑΛΗΨΙΝ ΣΤΑΦΥΛΗΣ
ΤΗΣ ΣΤ'. ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ.**

Ὁ Διάκονος. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἱερεύς.

Εὐλόγησον Κύριε τὸν καρπὸν τοῦτον τῆς ἀμπέλου τὸν νέον, ὃν διὰ τῆς τοῦ ἀέρος εὐφρασίας, καὶ τῶν σταγόνων τῆς βροχῆς, καὶ τῆς τῶν καιρῶν γαλήνης εἰς ταύτην τὴν ὥριμωτάτην στάσιν ἐλθεῖν πύδοκῃσας. Ἵνα ἡ ἐν ἡμῖν τεῖς ἐξ αὐτοῦ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου μεταλαμβάνουσιν, εἰς εὐφροσύνην, καὶ τοῖς προσενέγκασι δῶρον, εἰς ἐξιλασμὸν ἁμῶν τιῶν, διὰ τοῦ ἱεροῦ καὶ ἁγίου Σώματος, τοῦ Χριστοῦ σου· οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΕΙΣ ΤΟ ΕΥΛΟΓΕΙΣΑΙ ΤΑ ΒΑΪΑ,

τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων.

Ὁ Διάκονος. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἱερεύς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡρῶν, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερσίδιμ, ὁ ἐξεγείρας τὴν δυναστείαν, καὶ ἀποστείλας τὸν Μοσθενῆ σου Υἱόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἵνα σώσῃ τὸν κόσμον διὰ τοῦ σταυροῦ, τῆς Τροφῆς καὶ τῆς Ἀναστάσεως αὐτοῦ· οὗ παραγενεμένου ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τοῦ ἐκούσιον παθὸς ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου, λαβόντες τὰ τῆς νίκης σύμβολα, τοὺς κλάδους τῶν δένδρων, καὶ τὰ Βαΐα τῶν Φοινίκων, τὴν Ἀνάστασιν προσηύσαν αὐτοῖς δέσποτα καὶ ἡμᾶς τοὺς κατὰ μέμνησιν ἐκείνων τῇ προσερτίῳ ταύτῃ ἡμέρᾳ Βαΐα, καὶ κλάδους δένδρων ἐν χερσὶ φέροντας, διατήρησον, καὶ ὡς ἐκεῖνοι οἱ ὄχλοι, καὶ οἱ παῖδες, τὸ Ὡσαννά σοι βοῶντας, διαφύλαξον ὅπως ἐν ὕμνοις, καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς καταξιοθῶμεν τῆς ζωοποιῶ, καὶ τριημεροῦ Ἀναστάσεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· Ἀμήν.

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ,

Λόγος Κατηχητικὸς εἰς τὴν λιμπροφόρον ἡμέραν τῆς
ἀναστάσεως, λεγόμενος ὑπὸ τοῦ Ἱερέως ἐν τῇ
ἀπολύσει τῆς θείας Λειτουργίας.

Εἴτις εὐσεβῆς καὶ φιλόθεως, ἀπελαυνέτω τῆς καλῆς ταύ-
της καὶ λαμπρᾶς Πανηγύρεως. Εἴτις δοῦλος εὐγνώμων, εἰ-
σελθέτω χαίρων εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου αὐτοῦ. Εἴτις ἑκα-
με νηστεύων, ἀπελαυνέτω νῦν τὸ δηνάριον. Εἴτις ἀπὸ τῆς πρώ-
της ὥρας εἰργάσατο, δεχέσθω σήμερον τὸ δίκαιον ὄφλημα.
Εἴτις μετὰ τὴν τρίτην ἦλθεν, εὐχαρίστως ἑορτασάτω. Εἴτις
μετὰ τὴν ἕκτην ἔφθασε, μηδὲν ἀμφιβαλέτω καὶ γὰρ οὐδὲν
ζημιούται. Εἴτις ὑστέρησεν εἰς τὴν ἐνάτην, προσελθέτω,
μηδὲν ἐνδοιάζων. Εἴτις εἰς μόνην ἔφθισε τὴν ἐνδεκάτην, μὴ
φοβηθῇ τὴν βραδύτητα. Φιλότιμος γὰρ ὢν ὁ Δεσπότης, ἐέ-
χεται τὸν ἔσχατον καθάπερ τὸν πρῶτον· ἀναπαύει τὸν τῆς ἐν-
δεκάτης, ὡς τὸν ἐργασάμενον ἀπὸ τῆς πρώτης· καὶ τὸν ὕστε-
ρον ἐλβεῖ, καὶ τὸν πρῶτον θεραπεύει· καὶ κείνῳ δίδωσι, καὶ
τούτῳ χαρίζεται· καὶ τὰ ἔργα δέχεται, καὶ τὴν γνώμην
ἀσπάζεται· καὶ τὴν πράξιν τιμᾷ, καὶ τὴν πρόθεσιν ἐπαινεῖ.
Οὐκοῦν εἰσέλθετε πάντες εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου ἡμῶν, καὶ
πρῶτοι καὶ δεύτεροι τὸν μισθὸν ἀπολαύετε. Πλούσιοι, καὶ
πένητες, μετ' ἀλλήλων χορεύσατε. Ἐγκρατεῖς, καὶ ῥάθυμοι,
τὴν ἡμέραν τιμήσατε. Νηστεύσαντες καὶ μὴ νηστεύσαντες,
εὐφράνθητε σήμερον. Ἡ τράπεζα γέμει, τρυφήσατε πάντες.
Ὁ Μόσχος πολὺς, μηδεὶς ἐξέλθῃ πεινῶν. Πάντες ἀπολαύετε
τοῦ συμποσίου τῆς πίστεως. Πάντες ἀπολαύετε τοῦ πλούτου
τῆς χρηστότητος. Μηδεὶς θρηνεῖτω πένιαν. Ἐφάνη γὰρ ἡ

κοινή Βασιλεία. Μηδεις ἐδυρέστω πταίσματα, συγγνώμη γὰρ ἐκ τοῦ Τάφου ἀνέτειλε. Μηδεις φοβείσθω θάνατον, ἡλευθέρωσε γὰρ ἡμᾶς τοῦ Σωτῆρος ὁ θάνατος· ἐσβασεν αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ κατεχόμενος· ἐσκύλευσε τὸν Ἄδην ὁ κατελθὼν εἰς τὸν Ἄδην. Ἐπικράνεν αὐτὸν, γευσάμενος τῆς σαρκὸς αὐτοῦ· καὶ τοῦτο προλαβὼν Ἡσαΐας ἐδόχησεν· ὁ Ἄδης φησὶν ἐπικράνθη, συναντήσας σοι κάτω Ἐπικράνθη, καὶ γὰρ κατηργήθη. Ἐπικράνθη, καὶ γὰρ ἐνεπαίχθη. Ἐπικράνθη, καὶ γὰρ ἐνεκρώθη. Ἐπικράνθη, καὶ γὰρ καθρέθη. Ἐπικράνθη, καὶ γὰρ ἐδεσμεύθη. Ἐλαβε σῶμα, καὶ Θεῷ περιέτυχεν. Ἐλαβεν γῆν, καὶ συνήντησεν οὐρανῷ. Ἐλαβεν ὅπερ ἐβλεπε, καὶ πέπτωκεν ὅθεν οὐκ ἐβλεπε. Ποῦ σου θάνατε τὸ κέντρον! Ποῦ σου Ἄδῃ τὸ νίκος; Ἀνέστη Χριστὸς, καὶ σὺ καταβέβλησαι. Ἀνέστη Χριστὸς, καὶ πεπτῶκασι δαίμονες. Ἀνέστη Χριστὸς, καὶ χαίρουσιν Ἀγγελοι. Ἀνέστη Χριστὸς, καὶ ζωὴ πολιτεύεται. Ἀνέστη Χριστὸς, καὶ νεκροὶ οὐδεὶς ἐπὶ μνήματος. Χριστὸς γὰρ ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο. Αὐτῷ ἡ δόξα, καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἐκφωνήσεις γινόμεναι ἐν τῷ Κανόνι τὸ Μέγα
Πάσχα, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ Δικαινησίμῳ
Ἐβδομάδι, μέχρι τοῦ σαββάτου.

ᾠδὴ α΄.	Ὅτι σὸν τὸ κράτος.	ᾠδὴ γ΄.	Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν
ᾠδὴ δ΄.	Ὅτι ἀγαθός.	ᾠδὴ ε΄.	Ὅτι ἡγίασαι.
ᾠδὴ ς΄.	Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς.	ᾠδὴ ζ΄.	Εἷη τὸ κράτος.
ᾠδὴ η΄.	Ὅτι κηλόγηται.	ᾠδὴ θ΄.	Ὅτι σὲ αἰνοῦσι.

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Χρέη τοῦ Ἱερεδιακόου.	3
Ἀκολουθία τοῦ Λυχνικοῦ.	35
Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθροῦ.	44
Διάταξις τῆς θείας καὶ ἱερᾶς Λειτουργίας.	53
Ἡ θεία Λειτουργία τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.	64
Ἡ θεία Λειτουργία τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου τοῦ Μεγάλου.	87
Ἡ θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων.	109
Ἀπολύσεις τῶν Δεσποτικῶν ἑορτῶν.	125
Ἀπόλυσις τοῦ Ἱερέως μετὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν, γινομένη ἐν τῷ ἀπεκδύεσθαι τὴν ἱερατικὴν αὐτοῦ στολὴν ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ Βήματος.	127
Εἰσοδικὰ τῶν Δεσποτικῶν ἑορτῶν	128
Εὐχαὶ τῆς Μεταλήψεως.	129
Ταξις ἐπὶ εὐλογήσει Ἀρτῶν.	133
Ἀκολουθία τοῦ Τρισαγίου.	135
Εὐχὴ ἐπὶ μετανοούντων.	138
Τροπάρια, ὅταν σταυροὶ ὁ Ἱερεὺς πάθος νησήματος διὰ τῆς ἁγίας Λόγχης.	139
Εὐχὴ τῶν Κολύβων.	140
Εὐχὴ εἰς μετάληψιν σταφυλῆς.	141
Εὐχὴ εἰς τὸ εὐλογῆσαι τὰ Βαία.	—
Λόγος τοῦ ἁγίου Ἰωάννου εἰς τὴν λαμπρεφόρον ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως.	142
Ἐκφωνήσεις γινόμενοι ἐν τῷ Κανόνι τοῦ Πάσχα καὶ ἐν ὅλῃ τῇ Διακαινησίμῳ Ἑβδομάδι, μέχρι τοῦ Σαββάτου.	143

Εὐρίσκεται καὶ πωλεῖται παρὰ τῷ Τυπογρα-
φεῖῳ ἡμῶν.

Τιμᾶται Δραχ. 3.